

ताज्या म्हावऱ्यावर खवरये मारणार ताव...

मुंबई : पर्यटनाला चालना देण्यासह देश विदेशातील खवऱ्यांना पुन्हा एकदा ताजा ताजा मासळीचा आस्वाद घेता येणार आहे. माहिम चौपाटी परिसरात पुन्हा एकदा मुंबईकरांच्या सेवेत 'सी फूड प्लाझा' आला आहे. विशेष म्हणजे आठवड्याचा प्रत्येक बुधवार, शुक्रवार, शनिवार आणि रविवार संध्याकाळी ७ ते रात्री ११ वाजेपर्यंत सी फूड प्लाझा सुरू राहणार आहे. मुंबईकरंना दर्जेदार, ताज्या

आणि चविष्ट अशा माशांच्या मेजवानीचा आस्वाद उपलब्ध करून देण्यासाठी मुंबईतील पहिला सी फूड प्लाझा माहीम चौपाटी परिसरात पुन्हा एकदा सज्ज झाला आहे. शनिवारपासून माहीम सी फूड प्लाझा येथे महिला बचत गटांचे स्टॉल्स कार्यरत झाले आहेत. महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेचे गटनेते तथा जी उत्तर प्रभाग समिती अध्यक्ष यशवंत किल्लेदार, मराठी अभिनेते कमलाकर सातपुते, जी उत्तर विभागाचे

पाणीगळती रोखण्यासाठी विदेशी तंत्रज्ञानाचा वापर

जी-दक्षिण विभागासाठी १० कोटींची निविदा

मुंबई : पाणी गळतीमुळे वाया जाणारे पाणी रोखण्यासाठी मुंबई महापालिकेने अद्ययावत विदेशी तंत्रज्ञानाचा वापर करण्याचा निर्णय घेतला आहे. प्रायोगिक तत्वावर जी दक्षिण विभागातील पाणी गळती रोखण्यासाठी नवीन तंत्रज्ञानाचा वापर करण्यात येणार असून यासाठी १० कोटी रुपये खर्च अपेक्षित आहे. एकूणच २६ विभागीय कार्यालय क्षेत्रातील पाणी गळती रोखण्यासाठी १८० कोटींचा खर्च अपेक्षित असून यासाठी टप्प्याटप्प्याने निविदा प्रक्रिया राबविण्यात येणार आहे.

मुंबईला पाणीपुरवठा करणाऱ्या जलवाहिऱ्या ब्रिटिशकालीन असून त्या जीर्ण झाल्या आहेत. त्यामुळे वारंवार पाणी गळतीचे प्रकार घडत आहेत. मुंबईला दररोज ४,१०० दशलक्ष लिटर पाणीपुरवठा होतो, त्यापैकी १५ ते २० टक्के पाणी गळतीमुळे वाया जाते. मात्र मुंबईत जलवाहिन्यांचे जाळे जमिनीखालील विस्तारले गेले आहे. त्यामुळे जलवाहिनीला नेमकी

गळती कुठे लागली याचा शोध घेण्यातच वेळ जातो. त्यामुळे जपानी तंत्रज्ञानाचा वापर करून पाणी गळतीचा शोध घेतला जाणार आहे. परंतु ऑगस्ट महिन्यात पालिकेने जपानी फुजीटेकॉम तंत्रज्ञानाची प्रायोगिक चाचणी घेतली होती. या चाचणीदरम्यान अवघ्या २० मिनिटांत १२ ठिकाणची पाणीगळती शोधण्यात आल्याचा दावा करण्यात आला आहे. या तंत्रज्ञानात सोनार प्रणालीचा वापर करून जमिनीखालील जलवाहिन्यांमधील गळतीचे स्थान निश्चित केले जाते.

गळतीचे अचूक ठिकाण शोधणे शक्य

नव्या तंत्रज्ञानामुळे जलवाहिनीतील गळतीचे अचूक ठिकाण शोधणे शक्य होणार आहे. त्यामुळे दुरुस्तीचे काम जलद गतीने करता येईल आणि विनाकारण रस्ते खोदण्याचे प्रमाणही कमी होईल, असा विश्वास पालिकेचे अतिरिक्त आयुक्त अभिजीत बांगर यांनी सांगितले.

दुरुस्तीच्या कामाला मिळू शकते गती

सध्या पारंपरिक पद्धतीने गळती शोधण्यासाठी दोन ते तीन दिवसांचा कालावधी लागू शकतो. त्या तुलनेत नव्या तंत्रज्ञानामुळे कमी वेळेत गळतीचे ठिकाण शोधात आल्यास दुरुस्तीच्या कामाला गती मिळू शकते. मात्र, प्रायोगिक चाचणीतील निष्कर्ष प्रत्यक्ष कामात कितीपत प्रभावी ठरतात, हे पुढील अंमलबजावणीत स्पष्ट होणार आहे.

कार्यकर्त्यांच्या विश्वासाला तडा देणार नाही!

गृहनिर्माण सहकारी संस्थांच्या पदाधिकारी मेळाव्यात दरेकरांची ग्वाही

मुंबई : मुंबईकरांनी जो विश्वास दाखवला आहे त्या मुंबईकरांच्या आणि सहकार चळवळीतील कार्यकर्त्यांच्या विश्वासाला तसुभरही तडा देणार नाही, अशी ग्वाही मुंबई बँकेचे अध्यक्ष आमदार प्रवीण दरेकर यांनी दिली. सहकार पॅनेलतर्फे मुंबईतील गृहनिर्माण सहकारी संस्थांच्या पदाधिकाऱ्यांच्या जाहीर मेळावा आणि आयोजित करण्यात आला होता. या मेळाव्यात दरेकर बोलत होते.

मुंबई बँकेचे उपाध्यक्ष सिद्धार्थ कांबळे, आमदार व संचालक प्रसाद लाड, सहकारातील ज्येष्ठ

नेते शिवाजीराव नलावडे, मुंबई हाऊसिंग फेडरेशनचे अध्यक्ष प्रकाश दरेकर, राज्य सहकारी संघाचे सचिव रामदास मोरे, मुंबई बँकेचे संचालक विठ्ठल भोसले, नितीन बनकर, विष्णू घुमरे, पुरुषोत्तम दळवी, संदीप घनदाट,

अनिल गजरे, जिजाबा पवार, संचालिका जयश्री पांचाळ, कविता देशमुख, शिल्पा सरपोतदार, बी. डी. पारले, डॉ. महाजन, भाई सावंत यांसह गृहनिर्माण सोसायट्यांमधील पदाधिकारी, सहकारातील कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

महाभारत घडवणाऱ्या विलप

मराठा आरक्षण आंदोलनाचे नेते मनोज जरांगे-पाटील यांनी उघड केलेल्या ऑडिओ विलपाने महाराष्ट्राच्या राजकारणात भूकंप घडवला आहे. आता संघटित राजकीय पक्ष परस्परविरोधी दावे करत आहेत. मुख्यमंत्र्यांनी एसआयटी चौकशीचे आदेश दिले असल्याने नेमके दबीष कोठी उघड होण्यासाठी चौकशी संपण्याची प्रतीक्षा करावी लागणार आहे. मात्र अशा खऱ्याखोऱ्या ऑडिओ विलप राजकारणासह कुठल्याही क्षेत्रात धुमाकूळ घालू शकतात, याची खूणगाढ मनाशी बांधावी लागणार आहे.

ऑडिओ - व्हिडीओ बनावटगिरीची उदाहरणे पायलीला पन्नास आहेत. तीन वर्षांपूर्वी अभिनेत्री रश्मिका मंदाना हिच्या चेहऱ्यावर दुसऱ्याचा चेहरा बसवलेल्या डीपफेकचा व्हिडीओने देशभर गोंधळ माजवला होता. २०२४ च्या लोकसभा प्रचारात अमित शहा यांच्या भाषणाचा बदललेला व्हिडीओ फिरला. त्याविरोधात गुन्हा दाखल झाला आणि अटकेची कारवाईही झाली. त्याचकाळात बॉलिवूड सिताऱ्यांच्या एआय-प्रतिमांवरूनही पोलिसांकडे तक्रारीही नोंदवल्या गेल्या. २०२० च्या दिल्ली विधानसभेत डीपफेकचा राजकीय प्रचारातील पहिला मोठा प्रयोगही झाला आणि अमेरिकेत, न्यू हॅम्पशायर निवडणुकीत तत्कालीन राष्ट्राध्यक्ष जो बायडेन यांच्या बनावट आवाजाने मतवारांना ‘मतदान करू नका’ असे फोन गेले. प्रत्येक वादात क्लिप बनावट असल्याचे सिद्धच होतेच असे नाही. परंतु तंत्रज्ञानाच्या गैरवापराने कमालीचे नुकसान घडवले हे सत्य मात्र उरतेच.

व्हॉइस क्लोनिंग तंत्राला एखाद्या व्यक्तीच्या आवाजाचे अवघे काही मिनिटांचे नमुने पुरेसे असतात. टेक्स्ट-टू-स्पीच यंत्रे नंतर हुबेहूब त्याच्याच आवाजात कोणताही मजकूर वाचू शकतात. खऱ्या आवाजात बदल करून वाक्य पुन्हा जोडणे म्हणजेच स्लाइसिंग हा वेगळा प्रकार आहे. संपूर्ण बनावट रेकॉर्डिंग तर त्याहून अधिक घातक. वास्तविक ध्वनिमुद्रणाचा अर्थ हटवणारे अर्थवट एंजिटिंग अथवा पूर्ण बनावट रेकॉर्डिंग या दोन्हीमधला फरक ओळखणे जवळपास अशक्य झाले आहे. आवाज जुळणे म्हणजे ओळख पटणे नव्हे. व्हिडीओमध्ये चेहरा आणि ओठांची हालचाल बदलणारे डीपफेक आता मोबाइलवरही करता येतात. व्हिडीओ आणि ऑडिओ तंत्रज्ञानाचा गैरवापर हा सध्याच्या

डिजिटल युगातील एक अत्यंत गंभीर धोका आहे. एआय आणि प्रगत संपादन संधानांमुळे तंत्रज्ञानाचा गैरवापर करणे खूप सोपे झाले आहे. गुन्हेगार एखाद्या व्यक्तीच्या नातेवाईकाचा अथवा त्याच्या मित्राच्या आवाजाची हुबेहूब कॉपी करून ‘मी संकटात आहे’ मला त्वरित पैशांची गरज आहे’ असे सांगून फसवणूक करण्याचे प्रकार घडत आहेत. बनावट व्हिडीओ तयार करून पैशांसाठी धमकावले जात आहे. लोकांचे वैयक्तिक व्हिडीओ आणि ऑडिओ रेकॉर्डिंग तर त्याहून अधिक घातक. त्याचा वापर ब्लॅकमेलिंग अथवा चुकीच्या कामांसाठी केला जात आहे.

याहूनही भीतीदायक परिणाम उलटातीचा आहे. खोटे सहजगत्या घडवणे शक्य झाले आहे आणि खऱ्याला बनावट ठरवणेही सोपे झाले आहे. यालाच ‘लायस डिविडेंड’ म्हणतात. बनावटगिरीच्या शक्यतेमुळे खऱ्या डिजिटल पुराव्यांबाबतही संशय निर्माण होतो, हेही दुर्दैवच.

केंद्रीय पथकाने घेतली दखल

मुंबई बँकेने कर्ज धोरण तयार केले. राज्याच्या मुख्यमंत्र्यांना विनंती केली की, सवलती द्या. त्यासाठी गृहनिर्माण संस्थांची परिषद घेतली. शासनाच्या सवलती मिळाल्या, जीआर निघाले आणि आज स्वयं पुर्नविकास योजना मुंबईत गतीने आकार घेतय. १६०० प्रस्ताव आले असून ४६ संस्थांना कर्ज दिले. २१ इमारतीत लोक राहायला गेली. या योजनेला मिळणारा प्रचंड प्रतिसाद बहून केंद्रादे पथक ही योजना समजून घेण्यासाठी आणि देशभर राबवण्यासाठी येथे येऊन गेले, असे दरेकर यांनी सांगितले.

नोकरीचे आमिष दाखवून फसवणूक

मेधा कुचिक/मुंबई परदेशात चांगल्या पगाराच्या हॉटेल नोकरीचे खोटी स्वप्न दाखवून दोन तरुणांना लाओसमध्ये अडकवून त्यांच्या पासपोर्ट जप्त करण्यात आले आणि त्यांना सुमारे तीन महिने ऑनलाईन फसवणुकीच्या (सायबर फ्रॉड) कामात ढकलण्यात आले. या प्रकरणी २२ वर्षीय शेफने मुंबईच्या सहर पोलिसांकडे धाव घेत एका होटेल मॅनेजमेंटच्या विद्यार्थ्यांविरोधात तक्रार दाखल केली आहे. गुरुवारी नोंदवण्यात आलेल्या एफआयआरमध्ये ऋषभ सोनकर असे आरोपीचे नाव नमूद करण्यात आले आहे.

मुंबईला प्रदूषणाचा विळखा

देशाची आर्थिक राजधानी म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या मुंबईत विकासकामांचा वेग वाढला असला, तरी या विकासाची किंमत मुंबईकरांना प्रदूषणाच्या रूपाने भोगावी लागत आहे. शहरात सर्वत्र सुरू असलेली बांधकामे, रस्त्यांची कामे, रेडीमिक्स कॉन्क्रीट (आरएमसी) प्लांटमधून पसरणारी धूळ, वाहनांचा धूर आणि दुसरीकडे सुरू असलेली झाडांची कत्तल यामुळे पर्यावरणाचा समतोल राखणे हे गंभीर आव्हान उभे राहिले आहे. हवेची गुणवत्ता खालावत असून नागरिकांच्या आरोग्याचा प्रश्न निर्माण झाला आहे. त्यामुळे प्रदूषण नियंत्रणाच्या उपाययोजनांची प्रभावी व दीर्घकालीन अंमलबजावणी होणे काळाची गरज बनली आहे.

निवेदनाद्वारे प्रदूषणाचा मुद्दा चर्चेत आणला. किशोरी पेडणेकर यांनी उपस्थित केलेल्या मुद्द्याला सर्वपक्षीय नगरसेवकांनी समर्थन दिले. मुंबईतील हवेचा दर्जा आज इतका घसरला आहे की, मुंबईकर श्वास घेत नसून रोज विष पित आहेत. मुंबईचा सरासरी एक्व्आय (AQI) १५० ते २०० च्या पुढे गेला आहे, तर काही भागांत तो ३०० च्या पार पोहोचून ‘अत्यंत गंभीर’ श्रेणीत पोहचला आहे. आंतरराष्ट्रीय स्तरावर चर्चा असलेला आणि मुंबईचे नाक समजला जाणारा बांद्रा-कुर्ला कॉम्लेक्स विभाग प्रदूषणाचा मुख्य हॉटस्पॉट बनला आहे याकडे किशोरी पेडणेकर यांनी पालिका प्रशासनाचे लक्ष वेधले. किशोरी पेडणेकर यांनी मांडलेल्या मुद्द्यांवर सर्वपक्षीय नगरसेवकांनी आपली मत मांडली. मात्र पालिका प्रशासनाने दिलेल्या उत्तरावर दस्तुरखुद्द महापौर

‘सी फूड प्लाझा’ पुन्हा एकदा मुंबईकरांच्या सेवेत

सहाय्यक आयुक्त योगेश देसाई आदींसह पालिका अधिकारी, महिला उपस्थित होत्या. आकर्षक रंगसंगती, सेल्फी पॉइंट, आरामदायी आसन व्यवस्था आणि कोळी गीतांचा आणि पदार्थांचा आस्वाद घेण्यासाठी सर्वतोपरी व्यवस्था उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. महिला बचतगट आर्थिकदृष्ट्या सक्षम करण्यासह पर्यटन वृद्धीसाठी मुंबईतील पहिला ‘सी फूड प्लाझा’ माहीम चौपाटी लगत सुरू करण्यात आला.

सेल्फी पॉइंट आकर्षक रोषणाई

माहिम चौपाटी स्थित सी फूड प्लाझ्या ठिकाणी आकर्षक अशा रोषणाई करण्यात आली आहे. नागरिकांना आणि पर्यटकांना सेल्फी पॉइंटच्या ठिकाणी छायाचित्र घेण्याचीही उत्तम व्यवस्था उपलब्ध आहे. या महिला बचत गटांना मत्स्य उत्पादनावर आधारित प्रशिक्षणही देण्यात आले आहे. व्यवसाय कोशस्थ विकसित होतानाच महिलांचे जीवनमान उंचावेल, तसेच स्थानिक अर्थव्यवस्था वाढीस लागण्यासोबतच विकासाही होईल, याचा प्रयत्न पालिका प्रशासनाने केला आहे.

कोळी खाद्यसंस्कृतीला प्रोत्साहन द्या!

मुंबईतील कोळीवाडे आणि येथील खाद्यसंस्कृती ही वैशिष्ट्यपूर्ण आहेत. कोळीवाड्यांचे संवर्धन आणि कोळी खाद्यसंस्कृतीला चालना देण्यासाठी महानगरपालिका प्रशासन प्रयत्नशील आहे. नागरिकांनी या ठिकाणी मोठ्या संख्येने भेट देऊन कोळी संस्कृती आणि कोळी खाद्यसंस्कृतीला प्रोत्साहित करावे, असे आवाहन जी (उत्तर) विभागाचे सहाय्यक आयुक्त योगेश देसाई यांनी केले आहे.

एकसमान फेरीवाला स्टॉल्स

पर्यटनाला चालना आणि पादचाऱ्यांसाठी सुविधा

...तर मोठे खरेदी केंद्र म्हणून नावारूपाला येईल

नावेकर पुढे म्हणाले की, पात्र फेरीवाल्यांना एकसमान स्टॉल्स उपलब्ध करून दिल्यामुळे मुंबईतील पादचाऱ्यांची ये-जा अधिक सुलभ होईल. कुलाबा कॉजवेसारख्या भागात खरेदीसाठी हजारो नागरिक आणि परदेशी पर्यटक नियमितपणे भेट देतात. या प्रकल्पाची यशस्वी अंमलबजावणी झाल्यास कुलाबा कॉजवे हे जागतिक दर्जाचे खरेदीचे केंद्र म्हणून विकसित होण्यास मदत होईल, असेही त्यांनी सांगितले.

दिवाळीनिमित्त कालनिर्णय सांस्कृतिक भेट

मुंबई : मराठी साहित्य, कला आणि संस्कृतीचा समृद्ध वारसा जपणाऱ्या ‘कालनिर्णय’तर्फे आयोजित ‘कालनिर्णय सांस्कृतिक दिवाळी २०२६’चा प्रकाशन सोहळा आणि ‘पाकनिर्णय स्पर्धा २०२७’चा पारितोषिक वितरण समारंभ माटुंगा येथील यशवंत नाट्यमंदिरात उत्साहात झाला. या सोहळ्याचे विशेष आकर्षण ठरलेल्या ‘अपरिचित पु. ल.’ या नाट्य-संगीत कार्यक्रमातून साहित्यिक पु. ल. देशपांडे यांच्या बहुआयामी व्यक्तिमत्त्वाचे विविध पैलू उलगडण्यात आले. यावेळी जयराज साळगावकर, समर्थ साळगावकर, शक्ती साळगावकर, चंद्रकांत काळे,

सतीश आळेकर, गिरीश कुलकर्णी, मोहसिना मुकादम, मंजिरी कपडेकर, प्रभाकर वाईकर उपस्थित होते. ‘कालनिर्णय सांस्कृतिक दिवाळी’चे प्रकाशन मान्यवरांच्या हस्ते करण्यात आले. पु. ल. देशपांडे यांच्या लोकप्रिय विनोदी साहित्यापलीकडील गंभीर लेखन, चिंतन, कविता, संगीत आणि रंगभूमीवरील योगदानाचा

वेध ‘अपरिचित पु. ल.’ या कार्यक्रमातून घेतला. चंद्रकांत काळे, सतीश आळेकर, गिरीश कुलकर्णी यांच्या सादरीकरणाने रसिकांना पुर्लंच्या कलाविश्ववाची वेगळी ओळख करून दिली. निवेदन कुणाल रेगे यांनी केले. यावेळी ‘पाकनिर्णय स्पर्धा’मधील विजेत्यांना पारितोषिके देऊन गौरवण्यात आले.

आहे. त्यामुळे विकासाच्या नावाखाली पर्यावरणाशी खेळ मॉडला आहे. आपल्या स्वार्थासाठी रोज शेकडो झाडांचा बळी दिला जात आहे. मात्र वाढत्या प्रदूषणामुळे आपणच आपल्या जिवशी खेळत आहोत याचा विचार करण्याचा वेळ आपल्याकडे नाही, हे आश्चर्यच आहे. वाढत्या प्रदूषणाला रोखण्यासाठी मुंबई महापालिकेने २०२२ मध्ये वातावरण कृती आराखडा निश्चित केला. मात्र आराखड्यात नमूद गोष्टींची अंमलबजावणी कधी होणार, मुंबई प्रदूषणमुक्त होणार का, प्रदूषणमुक्त मुंबईसाठी ठोस आणि कठोर अंमलबजावणी गरज आहे.

शहरातील विविध बांधकामांसाठी वापरल्या जाणाऱ्या रेडीमिक्स कॉन्क्रीट प्लांटमधूनही धूळ आणि सूक्ष्म कण हवेत मिळवण्याचा धोका असतो. त्यामुळे मुंबई महापालिकेने आरएमसी प्लांटची नियमित तपासणी करणे, नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्यांवर कारवाई करणे आणि नियंत्रणाच्या अटींचे पालन होत असल्याची खात्री करणे आवश्यक आहे. केवळ नोंटसा बजावून किंवा दंड आकारून प्रश्न सुटणार नाही; तर सातत्यपूर्ण देखरेखही तितकीच महत्त्वाची आहे.

निवडक

दिवाळीपूर्वी वेतन द्या !

मुंबई : राज्य मार्ग परिवहन महामंडळातील (एसटी) सुमारे ८३ हजार अधिकारी या कर्मचाऱ्यांची दिवाळी गोड व्हावी, यासाठी नोव्हेंबर महिन्याचे वेतन दिवाळीपूर्वी अदा करण्याच्या दृष्टीने तातडीने कार्यवाही करावी, असे निर्देश परिवहन मंत्री तथा एसटी महामंडळाचे अध्यक्ष प्रताप सरनाईक यांनी एसटी प्रशासनाला दिले आहेत. यामुळे एसटी महामंडळातील कर्मचाऱ्यांची दिवाळी आनंदात साजरी होणार आहे.

मुंबई विद्यापीठाची मोठी झेप

मुंबई : कार्बन समस्थानिकांच्या चाचण्यांसाठी परदेशातील प्रयोगशाळांवर अवलंबून राहण्याची गरज कमी करण्याच्या दृष्टीने मुंबई विद्यापीठाने महत्त्वाचे पाऊल उचलले आहे. विद्यापीठाच्या मुंबई युनिव्हर्सिटी एक्सलरेटर सेंटर (एमयूएसी) अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाच्या मदतीने कार्बन समस्थानिकांच्या चाचण्या करण्याची सुविधा उपलब्ध झाली आहे. या सुविधेमुळे विशेषतः सुगंध आणि स्वाद उद्योगातील उत्पादनांची अस्सलता तपासण्यास मदत होणार असून, संशोधन आणि उद्योग क्षेत्रालाही त्याचा लाभ मिळणार आहे.

१.५ कोटी रुपयांचे चरस जप्त, एक अटक

मुंबई : आंतरराष्ट्रीय बाजारात सुमारे १.५ कोटी रुपये किमतीचे चरस बाळगल्याप्रकरणी आणि त्याची विक्री केल्याप्रकरणी मुंबई गुन्हे शाखेने ४० वर्षीय व्यक्तीला अटक केली आहे. २४ ऑक्टोबर रोजी वांद्रे (पश्चिम) येथील त्याच्या निवासस्थानावर टाकण्यात आलेल्या छायात पोलिसांनी १.५०५ किलो चरस जप्त केले. मुंबई गुन्हे शाखेच्या युनिट ९ ला एका व्यक्तीकडून वांद्रे (पश्चिम) येथील त्याच्या घरातून अंमली पदार्थांची विक्री केली जात असल्याची अत्यंत गोपनीय माहिती मिळाली होती. या गुप्त माहितीच्या आधारे आणि बरिस्ट अधिकार्यांच्या मार्गदर्शनाखाली युनिट ९ च्या पथकाने पंच साक्षीदारांच्या उपस्थितीत या घरावर छापा टाकला. या कारवाईदरम्यान पोलिसांनी घरातून १.५०५ किलो चरस जप्त केले.

सुरक्षा चाचणी यशस्वी

मुंबई : रेल्वे प्रवास अधिक सुरक्षित करण्याच्या दृष्टीने मध्य रेल्वेने महत्त्वपूर्ण टप्पा गाठला आहे. नागपूर विभागातील आमला-छिंदवाडा या १०४ किलोमीटर लांबीच्या रेल्वेमार्गावर स्वदेशी विकसित 'कवच ४.०' या स्वयंचालित रेल्वे सुरक्षा प्रणालीचे स्वतंत्र सुरक्षा मूल्यांकन यशस्वीरीत्या पूर्ण करण्यात आले आहे. नागपूर विभागात याचे स्वतंत्र सुरक्षा मूल्यांकन पूर्ण झालेला हा पहिलाच रेल्वेमार्ग आहे.

मुंबई : मुंबई महापालिकेच्या एल विभागातील घनकचरा संकलन आणि वाहतुकीच्या कंत्राटाच्या रकमेत वारंवार वाढ करण्यात आली असून आता हे कंत्राट तब्बल १६१ कोटी रुपयांवर पोहोचले आहे. मे. के.एम.एस. (जेव्ही) या कंत्राटदाराला कचरा संकलन आणि क्षेपणभूमीपर्यंत वाहतूक करण्यासाठी जानेवारी २०२७ पर्यंत मुदतवाढ देण्याचा निर्णय पालिका प्रशासनाने घेतला आहे. विशेष म्हणजे या मूळ कंत्राटाची रक्कम १२२.४९ कोटी रुपये असताना ती वाढून आता १६१.०१ कोटी रुपयांवर पोहोचली आहे. म्हणजेच मूळ कंत्राटाच्या तुलनेत सुमारे ३८.५२ कोटी रुपयांची वाढ झाली आहे.

एल विभागातील कचरा संकलन आणि वाहतुकीचे काम मे. के.एम.एस. (जेव्ही) या

कंत्राटदाराला देण्यात आले होते. स्थायी समितीच्या १८ जुलै २०१८ रोजीच्या ठरावानुसार या कंत्राटाला मंजुरी देण्यात आली. त्यानंतर २० जुलै २०१८ रोजी कंत्राटदाराला स्वीकृतीपत्र देण्यात आले. सहा महिन्यांचा सुसज्जता कालावधी संपल्यानंतर २० जानेवारी २०१९

पासून सात वर्षांसाठी हे कंत्राट कार्यान्वित झाले. मूळ कंत्राटाची रक्कम ११७.७८ कोटी रुपये होती. त्यावर चार टक्के सादिलवार खर्च धरून एकूण रक्कम १२२.४९ कोटी रुपये झाली. मात्र, पुढे कंत्राटाच्या रकमेत वाढ करण्यात आली. स्थायी समितीच्या ५

तुर्की बनावटीची पिस्तूल जाम झाल्याने टायगर बचावला गोळीबार तपास प्रकरणात माहिती उघड

पुनम अपराज/मुंबई जमनाबाई नरसी इंटरनॅशनल स्कूलच्या क्रीडांगणाच्या प्रवेशद्वाराजवळ लॉरेन्स बिशोई गॅंगच्या सदस्यांनी केलेल्या गोळीबारादरम्यान तुर्की बनावटीची 'झिगाना' पिस्तूल जाम झाल्यामुळे अभिनेता टायगर श्राफ १८ ऑक्टोबरला एका संभाव्य प्राणघातक हल्ल्यातून थोडक्यात बचावला. अभिनेता त्याच्या बीएमडब्ल्यू कारमधून परतत असताना शूटर्सनी त्याच्यावर

गोळीबार केला होता. रेहान आणि फूल सिंह या शूटर्सनी टायगरच्या कारवर गोळीबार केला. रेहानकडे तुर्की बनावटीची झिगाना पिस्तूल होती, तर फूल सिंहकडे देशी कट्टा होता. सिंहने कट्ट्यातून ५ राऊंड फायर केले. पळून जात असताना रेहानने झिगाना पिस्तूलमधून आणखी दोन राऊंड झाडण्याचा प्रयत्न केला. मात्र, दोन्ही राऊंड फायर होऊ शकले नाहीत व काडतुसे फायर न होताच खाली पडली.

‘त्या’ कर्मचाऱ्यांना उच्च पेन्शन द्या ! उच्च न्यायालयाचे ईपीएफओला निर्देश

उर्वी महाजनी/मुंबई खासगी भविष्य निर्वाह निधी ट्रस्टचे नियम वैधानिक पेन्शन लाभापेक्षा वरचढ ठरू शकत नाहीत, असा महत्त्वपूर्ण निकाल देत मुंबई उच्च न्यायालयाने सूट मिळालेल्या आस्थापनांच्या कर्मचारी आणि निवृत्तीवेतनधारकांनी उच्च पेन्शनसाठी केलेले अर्ज मंजूर करून ते निकाली काढण्याचे निर्देश 'कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधी संघटनेला' दिले आहेत. न्यायमूर्ती संदीप मानें यांनी १९ ऑक्टोबर रोजी दिलेल्या एका सामायिक निकालात, बेस्ट, अंबांट इंडिया आणि टाटा कम्युनिकेशन्ससह विविध आस्थापनांशी संबंधित कर्मचाऱ्यांचे उच्च पेन्शनचे अर्ज

फेटाळून लावणारे आदेश रद्दबातल ठरवले आहेत. ईपीएफओला हे सर्व अर्ज पुढील आठ आठवड्यांत प्रक्रिया करून मंजूर करण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत. हे कारण असू शकत नाही मालकाच्या भविष्य निर्वाह निधी ट्रस्टच्या नियमांमध्ये वेतनाची मर्यादा घातली गेली आहे, अंशदानावरील मर्यादा आहेत किंवा उच्च वेतनावर पेन्शनचा दावा करण्यासाठी संयुक्त पर्यायांची तरतूद स्पष्टपणे केलेली नाही, या केवळ कारणावरून कर्मचाऱ्यांना उच्च पेन्शन नाकारले जाऊ शकत नाही, असे स्पष्ट केले. सूट मिळालेल्या आस्थापनांच्या ट्रस्टचे नियम/कारा हे भविष्य निर्वाह निधीपुरतेच मर्यादित असतात, असे निरीक्षण नोंदवले.

ईपीएफओचे काय म्हणणे आहे?

काही नियोक्त्यांनी पात्रता ठरवण्यासाठी आवश्यक असलेले संबंधित ट्रस्टचे नियम, फॉर्म आणि इतर कागदपत्रे सादर केली नाहीत, असा युक्तिवाद करत ईपीएफओने याचिकांना विरोध केला होता तसेच सूट मिळालेल्या आस्थापनांच्या कर्मचाऱ्यांच्या उच्च पेन्शन दाव्यांचे मूल्यांकन लागू ट्रस्टच्या नियमांच्या संदर्भाने करावे, असे निर्देश देणाऱ्या जानेवारी २०२५ चा परिपत्रकावरही त्यांनी हवाला दिला होता. मात्र, हे सर्व दावे न्यायालयाने फेटाळले.

याचिकेची पार्श्वभूमी

कर्मचारी पेन्शन योजना (ईपीएस), १९९५ अंतर्गत दाखल केलेले अर्ज फेटाळणाऱ्या ईपीएफओच्या आदेशांना या सहा याचिकांमध्ये आह्वान देण्यात आले होते. कर्मचाऱ्यांनी असा युक्तिवाद केला होता की, जेव्हा त्यांनी वैधानिक वेतन मर्यादेपेक्षा जास्त असलेल्या प्रत्यक्ष वेतनावर भविष्य निर्वाह निधीचे अंशदान दिले होते, तेव्हा त्यांच्या उच्च पेन्शनचा हक्क अंतर्गत ट्रस्टच्या नियमांद्वारे मर्यादित केला जाऊ शकत नाही.

टॅकरद्वारे मिळणार पुनर्वापराचे पाणी

शेफाली परब-पंडित/मुंबई मुंबईचे सात सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्प (एसटीपी), जे २०२६ ते २०२८ या काळात पूर्ण होणे अपेक्षित आहेत, ते शहराच्या पर्यायी पाणीपुरवठ्याला मोठी चालना देतील अशी अपेक्षा आहे. परंतु, पुनर्वापराच्या पाण्यासाठी शहरात कोणतेही स्वतंत्र वितरण जाळे उपलब्ध नसल्यामुळे, पिण्याव्यतिरिक्त इतर कार्यांसाठी मोठ्या आस्थापनांना प्रक्रिया केलेले सांडपाणी पुरवण्यासाठी बीएमसीची मदत टॅकर-फिलिंग हायड्रंट्सवर असणार आहे. अनियमित मासूनमुळे पावसावर अवलंबून असलेल्या धरणांमधील पाण्याचा धोका समोर आल्यानंतर पालिकेने 'मुंबई सांडपाणी विल्हेवाट प्रकल्पा' अंतर्गत या प्रकल्पांचे काम वेगाने सुरू आहे. पर्यायी जलस्रोत प्रत्यक्षात येण्यासाठी आणखी तीन ते चार वर्षे लागण्याची शक्यता असताना हे सात एसटीपी पुनर्वापर केलेल्या पाण्याचा एक मोठा स्रोत उपलब्ध करून देतील. हे प्रकल्प दररोज २,४६४ दशलक्ष लिटर सांडपाण्यावर तीन टप्प्यात प्रक्रिया करता येणार आहे.

के.एम.एस. कंपनीला पुन्हा मुदतवाढ

मूळ १२२ कोटींचे कंत्राट १६१ कोटींवर

सहा महिन्यांच्या मुदतवाढीसाठी १०.३३ कोटी

विद्यमान कंत्राटाची मुदत १७ जुलै २०२६ रोजी संपत असल्याने कचरा संकलन आणि वाहतुकीच्या कामात खंड पडू नये, यासाठी १३ जानेवारी २०२७ पर्यंत मुदतवाढ देण्याचा प्रस्ताव आहे. या कालावधीसाठी १० कोटी ३३ लाख ८७ हजार ४५ रुपये अतिरिक्त खर्च प्रस्तावित करण्यात आला आहे.

...म्हणून जुन्याच कंत्राटदाराला काम

नव्या कंत्राटातील वाहनांची उपलब्धता आणि आवश्यक सुसज्जतेसाठी नऊ महिन्यांचा कालावधी लागणार आहे. कचरा वाहतुकीसाठी वापरण्यात येणारी वाहने विशेष प्रकारची असल्याने अल्प कालावधीत नवीन वाहने उपलब्ध करणे शक्य नसल्याचे प्रशासनाने स्पष्ट केले आहे. त्यामुळे नवीन कंत्राट सुरू होईपर्यंत विद्यमान कंत्राटदाराकडूनच काम सुरू ठेवण्याची आवश्यकता व्यक्त करण्यात आली आहे.

ऑगस्ट २०२५ रोजीच्या ठरावानुसार ८.०३ कोटी रुपयांची वाढ मंजूर करण्यात आली. परिणामी, कंत्राटाची सुधारित रक्कम १५०.६७ कोटी रुपये झाली. आता पुन्हा १०.३३ कोटी रुपयांची वाढ प्रस्तावित करण्यात आली असून, त्यामुळे कंत्राटाची एकूण रक्कम १६१.०१ कोटी रुपये होणार आहे.

भगवती रुग्णालयाचा कारभार खासगी संस्थेकडे

मुंबई : बोरिवली पश्चिम येथील श्री हरीलाल भगवती रुग्णालयाची पुनर्रचना करून उभारण्यात आलेले ४९० खाटांचे अत्याधुनिक मल्टी-स्पेशलिटी रुग्णालय आता सार्वजनिक-खासगी भागीदारी (पीपीपी) तत्वावर चालविण्यात येणार आहे. या रुग्णालयाच्या संचालनासाठी मुंबई महानगरपालिकेने ३० वर्षांच्या करारासाठी निविदा प्रक्रिया सुरू केली आहे. रुग्णालयातील एकूण खाटांपैकी ५० टक्के खाटा पालिकेच्या रुग्णांसाठी आणि सरकारी आरोग्य योजनांच्या लाभार्थ्यांसाठी राखीव ठेवण्यात येणार आहेत. खासगी भागीदाराकडून किमान १५० कोटी रुपयांची गुंतवणूक अपेक्षित असून पालिकेला दरवर्षी किमान ६.५६ कोटी रुपये भाडे मिळणार आहे.

भगवती रुग्णालयात ९० अतिदक्षता विभागातील (आयसीयू) खाटा, नऊ आधुनिक ऑपरेशन थिएटरस, कॅथ लॅब, एमआरआय आणि सीटी स्कॅन यांसारख्या सुविधा उपलब्ध करून देण्याची तरतूद आहे. रुग्णालयाचा दर्जा आधुनिक वैद्यकीय मानकांनुसार राखतानाच पालिकेच्या तिजोरीवर अतिरिक्त आर्थिक भार पडू नये, या उद्देशाने पीपीपी मॉडेलचा अवलंब करण्यात येत असल्याचे प्रशासनाने स्पष्ट केले आहे.

■ ४९० खाटांसाठी निविदा प्रक्रिया

■ ५० टक्के खाटा पालिका रुग्णांसाठी राखीव

सर्वाना समान दर्जाच्या उपचारांची सुविधा

सर्वसामान्य व आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल रुग्णांना उपचार मिळवले, यासाठी रुग्णालयातील किमान ५० टक्के खाटा पालिका रुग्ण तसेच महात्मा ज्योतिराव फुले जेन आरोग्य योजना व आयुष्मान भारत यांसारख्या सरकारी आरोग्य योजनांच्या लाभार्थ्यांसाठी राखीव ठेवण्यात येणार आहेत. पालिकेचे व खासगी रुग्ण असा भेदभाव न करता सर्वाना समान दर्जाच्या उपचारांची सुविधा देण्याची तरतूद करण्यात आली आहे.

देखरेखीसाठी विशेष अधिकारी; नियमभंग केल्यास कारवाई

रुग्णालयाच्या कामकाजावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी पालिका आयुक्तांकडून विशेष कार्य अधिकारी (ओएसडी) नियुक्त केला जाणार आहे. रुग्णालय व्यवस्थापन प्रणालीतील (एचएमआयएस) माहितीचा या अधिकाऱ्याला प्रवेश असेल. त्यामुळे रुग्णांवरील उपचार, खाटांची उपलब्धता आणि बिलांची तपासणी करणे शक्य होणार आहे. रुग्णांच्या तक्रारींचे १५ दिवसांच्या आत निवारण करण्यासाठी स्वतंत्र तक्रार निवारण कक्षही कार्यरत ठेवण्याची तरतूद आहे. कारारातील अटींचे उल्लंघन झाल्यास दंडात्मक कारवाई करण्यात येणार आहे.

एअर क्वॉलिटी आकडेवारी दिशाभूल करणारी डिस्प्ले मॉनिटर्सवर आवाज फाऊंडेशनचा आक्षेप

मनोज रामकृष्णन/मुंबई मुंबईवर प्रदूषणाचा थर साचत चालला असतानाच प्रदूषणविरोधी मोहीम राबवणाऱ्या 'आवाज फाऊंडेशन' या संस्थेच्या एका अभ्यासानुसार बांधकाम सुरू असलेल्या ठिकाणच्या हवेची गुणवत्ता दर्शवणाऱ्या डिस्प्लेच्या विश्वासाहंतेवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले आहे. सदोष किंवा दिशाभूल करणाऱ्या आकडेवारीमुळे नागरिकांना सुरक्षेचा खोटा आभास निर्माण होऊ शकतो, असा इशारा या संस्थेने दिला आहे.

देवेंद्र फडणवीस आणि पालिका आयुक्त अश्विनी भिडे यांना २५ ऑक्टोबरला पाठवलेल्या पत्रात

फाऊंडेशनने माव्र ते मे आणि सप्टेंबर ते ऑक्टोबर २०२६ दरम्यान ३८ दिवसांत हवेच्या गुणवत्तेच्या डिस्प्लेचे २३० वेळा फोटोशॉपस काढले. २३ मार्च ते ५ मे या कालावधीतील २६ दिवसांसाठी त्यांनी बांधकाम साइटवरील डिस्प्लेवरील नोंदींची, केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या 'समीर' ऑपेवर उपलब्ध असलेल्या खेरवाडी आणि बीकेसी येथील सरकारी मॉनिटरिंग स्टेशनवरील नोंदींशी तुलना केली. ही ठिकाणे सर्वेक्षणासाठी निवडलेल्या साइट्सच्या सर्वात जवळची सरकारी स्टेशन्स होती.

फाऊंडेशनकडून पडताळणी

फाऊंडेशनने माव्र ते मे आणि सप्टेंबर ते ऑक्टोबर २०२६ दरम्यान ३८ दिवसांत हवेच्या गुणवत्तेच्या डिस्प्लेचे २३० वेळा फोटोशॉपस काढले. २३ मार्च ते ५ मे या कालावधीतील २६ दिवसांसाठी त्यांनी बांधकाम साइटवरील डिस्प्लेवरील नोंदींची, केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या 'समीर' ऑपेवर उपलब्ध असलेल्या खेरवाडी आणि बीकेसी येथील सरकारी मॉनिटरिंग स्टेशनवरील नोंदींशी तुलना केली. ही ठिकाणे सर्वेक्षणासाठी निवडलेल्या साइट्सच्या सर्वात जवळची सरकारी स्टेशन्स होती.

प्रमुख मागण्या

बांधकाम साइटवरील प्रत्येक मॉनिटरचे ऑडिट आणि कॅलिब्रेशन करावे, पीएम २.५ वा रिअल-टाइम, टाइम-स्टॅम्प केलेला डेटा ऑनलाइन प्रकाशित करावा, सदोष, बंद किंवा दिशाभूल करणारे डिस्प्ले असलेल्या साइट्सवर कारवाई करावी.

धारावीच्या कुंभारवाड्यात पणत्यांचा झगमगाट

मुंबई : दिवाळीचा सण जवळ येताच मुंबईतील धारावीच्या कुंभारवाड्यात पणत्यांचा बाजार सजला आहे. कुंभारांच्या हातातून आकार घेतलेल्या मातीच्या पणत्यांनी बाजारपेठेत रंगत आणली असून, खरेदीसाठी ग्राहकांची लगबग सुरू झाली आहे. यंदा महागाईमुळे पणत्यांच्या किमतीत काही प्रमाणात वाढ झाली असली, तरी एक रुपयापासून पणत्या उलटब्ध असल्याने ग्राहकांना आपल्या बजेटनुसार खरेदी करता येत आहे. धारावीतील पणत्यांना मुंबई देशातील विविध शहरांबरोबरच विदेशातही मोठी मागणी आहे.

दिवाळीच्या सुमारे पंधरा दिवस आधीपासूनच पणत्यांची विक्री सुरू होत असल्याने कुंभारवाड्यात सध्या लगबगीचे वातावरण आहे. दिवाळीत घराच्या उंबरठ्यापासून ते अंगणापर्यंत पणत्या लावण्याची परंपरा आजही कायम आहे. त्यामुळे विद्युत रोषणाईचा वाढता वापर

असूनही मातीच्या पणत्यांना विशेष महत्त्व आहे. साध्या पणत्यांपासून आकर्षक रंगांनी सजवलेल्या पणत्यांपर्यंत विविध प्रकार बाजारात उपलब्ध आहेत. घरगुती सजावट, पूजा आणि दिवाळीच्या पारंपरिक प्रथांसाठी ग्राहकांकडून या पणत्यांना पसंती दिली जाते.

वर्षभर विविध टप्प्यात काम सुरू

धारावीतील कुंभारवाडा हा मातीच्या भांड्यांसह पणत्या तयार करण्यासाठी प्रसिद्ध आहे. येथील कारागीर दिवाळीच्या हंगामासाठी आधीपासूनच पणत्या तयार करण्याच्या कामाला लागतात. माती मिळवणे, पणत्यांना आकार देणे, त्या वाळवणे आणि भाजणे तसेच रंगकाम करणे अशा विविध टप्प्यांतून पणत्या तयार होतात. विविध रंगीबेरंगी आणि मेन असलेल्या आकर्षक पणत्याही धारावीतील होलसेल बाजारात उपलब्ध आहेत.

मोठ्या प्रमाणात उत्पादन

माती, इंधन, वाहतूक आणि उत्पादनासाठी लागणाऱ्या अन्य साहित्याच्या खर्चात वाढ झाल्याने यंदा पणत्यांच्या किमतीत काही प्रमाणात वाढ झाली आहे. तरीही पारंपरिक व्यवसाय टिकवण्यासाठी कुंभार बांधव दिवाळीच्या हंगामात मोठ्या प्रमाणावर उत्पादन करत आहेत. विशेष म्हणजे धारावीच्या कुंभारवाड्यात तयार होणाऱ्या पणत्यांची मागणी केवळ मुंबई किंवा महाराष्ट्रापुरती मर्यादित नसून देशातील विविध भागांसह विदेशातही त्यांची निर्यात केली जाते.

पणत्या बनवण्याची तयारी दोन महिने आगोदर सुरू होते. दिवाळीच्या पंधरा दिवसांपूर्वी कुंभारवाड्यातील पणती बाजार सुरू होतो. इथे एक रुपयापासून पणती मिळते. येथील पणत्या चेव्हेई, बंगळूरू, सुरत अशा देशातील विविध ठिकाणी जातात. तर विदेशात मॉर्शिया, दुबई, ऑस्ट्रेलिया, सिंगापूर, साऊथ आफ्रिका अशा विविध देशातही निर्यात होतात. दरवर्षी कोट्यवधी रुपयांची उलाढाल कुंभारवाड्यातून होते. महागाईमुळे कलर आणि मोठ्या पणत्यांच्या किमतीमध्ये वाढ झाली आहे. - चांद शेख - पणती विक्रेते

जिम ट्रेनरला अटक

मुंबई : प्रतिस्पर्ध्याला धमकावण्यासाठी स्वतःचे पिस्तुलासोबतचे व्हिडीओ शूट करून ते इन्स्टाग्रामवर अपलोड करणाऱ्या जिम ट्रेनरला चुनाभट्टी पोलिसांनी अटक केली आहे. सुमित साळुंखे असे या अटक करण्यात आलेल्या जिम ट्रेनरचे नाव आहे. चुनाभट्टी पोलीस ठाण्याच्या पोलीस नाईक विश्वजित पाटील यांनी त्याला अटक केली.

For Publishing Advertisements in

FREE PRESS JOURNAL & NAVSHAKTI

:- Contact :-

7777061799, 022-69028000

:- Email :-

ad@fpj.co.in, mail@fpj.co.in

निवडक

श्रमदानातून वनराई बंधान्यांची उभारणी

कर्जत : कर्जत तालुक्यातील अंजप ग्रामपंचायतीच्या धारेवाडी येथे श्रमदानातून वनराई बंधारे उभारण्यात आले. मुख्यमंत्री पंचायतराज अभियान २.० अंतर्गत 'सेवा संकल्प अभियान' राबवून जलसंधारणाचा हा उपक्रम हाती घेण्यात आला.पालकमंत्री आणि स्थानिक आमदारांच्या आवाहनानुसार तालुक्यात वनराई बंधान्यांची उभारणी केली जात आहे. पावसाचे वाहून जाणारे पाणी अडवून जमिनीत जिरवणे आणि भूजलपातळी वाढवणे हा या उपक्रमाचा उद्देश आहे. या कामात अंजप, अंत्राट नीड आणि धारेवाडी येथील ग्रामस्थानी सहभाग घेतला. बंधारा उभारण्यासाठी भालचंद्र थोरवे यांनी चार ब्रास माती उपलब्ध करून दिली. लोकसहभागानून राबविण्यात आलेला हा उपक्रम जलसंधारण आणि पाणी बचतीसाठी प्रेरणादायी ठरणार आहे.

'नशामुक्त भारत'साठी दुचाकी रॅली

भाईदर : राष्ट्रीय एकता दिनाच्या पार्श्वभूमीवर 'नशामुक्त भारत'चा संदेश देण्यासाठी मीरा-भाईदर पोलीस परिमंडळ-१ तर्फे जनजागृतीपर कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. गुजरातमधील केवडिया येथे जाणाऱ्या आंतरराज्यीय पोलीस दुचाकी रॅलीच्या निमित्ताने मीरारोड येथील भारतरत्न लता मंगेशकर नाट्यगृहात हा कार्यक्रम झाला.यावेळी विविध शाळा-महाविद्यालयांतील विद्यार्थ्यांनी पथनाटचे आणि नृत्यांतून व्यसनाधीनतेचे दुष्परिणाम सादर केले. तरुणांनी व्यसनांपासून दूर राहून निरोगी जीवनशैलीचा स्वीकार करावा, असे आवाहन करण्यात आले.कार्यक्रमाला मीरा-भाईदर, वसई-विरारचे पोलीस आयुक्त निकेत कौशिक, महापौर डिंगल मेहता, आमदार नरेंद्र मेहता, पोलीस उपायुक्त राहुल चव्हाण यांच्यासह पोलीस अधिकारी, नगरसेवक आणि भाजप पदाधिकारी उपस्थित होते.

जिल्हा परिषदेची पाणी बचतीच्या दिशेने वाटचाल ! ८५ लाख रुपये खर्चून योजना कार्यान्वित

सिंधुदुर्गनगरी : भविष्यातील संभाव्य पाणीटंचाईवर मात करण्यासाठी सिंधुदुर्ग जिल्हा परिषद प्रशासनाने महत्त्वपूर्ण पाऊल उचलले आहे. जिल्हा परिषदेच्या मुख्य प्रशासकीय इमारतीच्या छतावर पडणाऱ्या पावसाच्या पाण्याचे संकलन करून त्याचा पुनर्वापर करण्याची योजना कार्यान्वित करण्यात आली आहे. या उपक्रमामुळे जिल्हा परिषद भवन आणि परिसरातील पाण्याची गरज भागविण्यास मदत होणार आहे. जिल्हा परिषद भवनाशेजारी असलेल्या जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेच्या कार्यालयालाही या

योजनेचा लाभ मिळणार आहे. सुमारे ८५ लाख रुपये खर्चून ही योजना राबविण्यात येत आहे. या योजनेंतर्गत प्रशासकीय इमारतीच्या छतावर पडणारे पावसाचे पाणी संकलित करून त्यावर प्रक्रिया केली जाणार आहे. त्यानंतर हे पाणी जिल्हा परिषद संकुलातील मोठ्या टाकीत साठविण्यात येणार आहे. या टाकीची क्षमता तब्बल १० लाख लिटर इतकी आहे. योजनेनुसार, छतावरून संकलित होणारे पावसाचे पाणी प्रथम छोट्या टाकीत जमा केले जाईल. त्यानंतर त्याचे शुद्धीकरण करून ते मोठ्या टाकीत साठवले जाईल.

जलसंधारणाच्या प्रयत्नांना बळ
वाढत्या पाणीटंचाईच्या पार्श्वभूमीवर शासकीय इमारतींमध्ये अशा प्रकारच्या योजना राबविण्याची गरज अधोरेखित होत आहे. सिंधुदुर्ग जिल्हा परिषदेच्या या उपक्रमामुळे इतर शासकीय कार्यालयांनाही पावसाच्या पाण्याचे संकलन आणि पुनर्वापर करण्यासाठी प्रेरणा मिळू शकते. या योजनेची प्रभावी अंमलबजावणी आणि नियमित देखभाल केल्यास जलसंधारणाच्या प्रयत्नांना बळ मिळण्यासोबतच भविष्यातील पाण्याच्या गरजांचे नियोजन करण्यासही मदत होणार आहे.

भिवंडीतील प्रभाग ५ आणि ६ मध्ये पाणीबाणी जनआंदोलन छेडण्याचा अशोक जैन यांचा इशारा

भिवंडी : भिवंडी महापालिकेच्या प्रभाग समिती क्रमांक ५ आणि ६ मध्ये पिण्याच्या पाण्याची तीव्र टंचाई निर्माण झाली आहे. या समस्यावर तातडीने उपाययोजना करून नागरिकांना शुद्ध पाणी उपलब्ध करून द्यावे, अशी मागणी मुंबई उच्च न्यायालय समितीचे सदस्य अशोक जैन यांनी महापालिका आयुक्त अनमोल सागर यांच्याकडे निवेदनाद्वारे केली आहे. मागण्या मान्य न झाल्यास जनआंदोलन छेडण्याचा इशाराही त्यांनी दिला आहे.

या दोन्ही प्रभागामध्ये पाणीटंचाईबरोबरच पथदिवे, स्वच्छता आणि योग्य गटारव्यवस्था यांसारख्या मूलभूत सुविधांचा अभाव असल्याचे निवेदनात नमूद करण्यात आले आहे. पाणीटंचाईची तीव्रता लक्षात घेता, शुक्रवारी, २३ ऑक्टोबर रोजी पहाटे ३ वाजता महापौर नारायण चौधरी, नगरसेवक अॅड. वैभव भोंईर, नगरसेविका रोमा आल्शी आणि नगरसेवक बाबा बाउद्दीन यांंना नागरिकांच्या उपस्थितीत प्रभागात जावे लागले. यावेळी महापौरांनी पाणीपुरवठा विभागाचे कार्यकारी अभियंता संदीप पटणार यांच्याकडे पाणीपुरवठ्यासाठी विनंती केल्याचा व्हिडीओ सोशल मीडियावर व्हायरल झाला आहे. या पार्श्वभूमीवर, बेकायदेशीर नळजोडण्या करणाऱ्यांवर कठोर कारवाई करून पाणीटंचाई दूर करण्यासाठी तातडीने उपाययोजना कराव्यात, अशी मागणी जैन यांनी केली आहे.

महागाईच्या धुक्यात हरवली दिवाळी !

‘दिवाळी सण मोठा, नाही आनंदाचा तोटा,’ असे म्हटले जाते. अज्ञान आणि अंधाराचा नायनाट करून सुख-समृद्धी घेऊन येणारा सण म्हणजे दिवाळी, अशी आपली धारणा आहे. परंतु यंदाच्या दिवाळीने या संकल्पनेलाच जणू खोटे ठरवले आहे. दिवाळीचे स्वागत करताना एकमेकांना शुभेच्छा देतानाही आपण स्वतःचीच फसवणूक करत आहोत, अशी तीव्र भावना यंदा जाणवत आहे. काही दिवसांवर येऊन ठेपलेल्या दीपावलीचे स्वागत आनंदाचे उसने अवसान आणून करावे लागणार आहे. त्याचे एकमेव कारण म्हणजे महागाईच्या धुक्यात हरवलेली दिवाळी ! सर्वसामान्यच नव्हे, तर मध्यमवर्गीय माणूसही बाजारात गेल्यानंतर काय खरेदी करावे

आणि कशाला मुरड घालावी, याच विवंचनेत सापडल्याचे चित्र पहावयास मिळत आहे. सणासुदीच्या काळात बाजारपेठा गजबजलेल्या दिसत असल्या, तरी प्रत्येकाच्या मनात खरेदीच्या आनंदापेक्षा आर्थिक बस्तानाची भीती अधिक आहे. वाढत्या महागाईने सामान्य माणसाच्या आनंदावरच विरजण घातले आहे.

दिवसाची सुरुवात भ्रष्टाचार, लांडीलबाडी, घोटाळे, खून आणि अत्याचारांच्या बातम्यांनी होत आहे. सर्वत्र कौरवांचे राज्य असल्यासारखी परिस्थिती असताना रामराज्य आणल्याच्या वल्यान केल्या जातात. हीच रामराज्याची संकल्पना आहे का ? प्रत्येक क्षेत्रात महिलेला अग्निपरीक्षा द्यावी लागत आहे.

आज गृहलक्ष्मी स्वतःला जाळून घेत आहे किंवा तिला जाळले जात आहे. देशातील बेरोजगार तरुणांची संख्या वाढत असून, त्यांच्या वाट्याला आलेले जगणे म्हणजे जणू वनवासच ! दोन हातांना काम नाही. वनवासात कंदमुळे खाण्यासाठी उपलब्ध होती; मात्र आज वडापावही पंचवीस रुपयांना झाल्यामुळे तोसुद्धा परवडेनासा झाला आहे. दुसरीकडे, लाखोंचा पोशिंदा असलेला शेतकरी निसर्गाच्या चक्रात अडकला आहे. पिकवलेल्या भाजीपाल्याला योग्य भाव मिळत नाही, तर पावसानेही ओढ दिली आहे. चार दिवसांचे

पोट भरेल की नाही, याचीही शाश्वती नाही. एका बाजूला उपासमारीने त्रस्त असलेला शेतकरी आणि दुसऱ्या बाजूला दुष्काळावरील बैठकीत मंत्र्यांच्या ताटात काजू-बदामांची रेलचेल ! हा चंगळवाद मनाला अस्वस्थ करणारा आहे. शेतकऱ्यांच्या प्रश्नांवर चर्चा होत असताना त्यांच्या वेदांनाची जाणीव सत्ताधऱ्यांना आहे का ? असा प्रश्न पडल्याशिवाय राहत नाही. पुढच्या वर्षी येताना महागाईचे धुके बाजूला सारून, भरपूर पाऊस आणि धनधान्याची समृद्धी घेऊन ये, अशीच यंदाच्या दिवाळीकडून अपेक्षा आहे.

औद्योगिक शहराचे उद्योगच आज अडचणीत

पूर्वी भ्रष्टाचाराचे आकडे काही हजार किंवा लाखामध्ये असायचे; आता कोटवधी आणि खोक्यांशिवाय बात होत नाही, अशी परिस्थिती निर्माण झाली आहे. सत्तेचे एकेकाळी औद्योगिक शहर म्हणून ओळख असलेल्या ठाणे शहरातील उद्योग आज अडचणीत सापडले आहेत . उद्योग अडचणीत आल्याने जमिनी बिल्डरांना विकल्या जात आहेत . जिल्हातील कामगार देशोधडीला लागत असून, कामगारविश्वच संपुष्टात येण्याची वेळ आली आहे . कामगारांच्या हाताला काम देणारे उद्योगच कमी होत असतील, तर त्यांच्या कुटुंबांनी जगायचे कसे ? हा प्रश्न अनुत्तरितच राहतो .

प्रत्यक्ष भेटीपेक्षा डिजिटल शुभेच्छा तेजीत

दिवाळीनंतर महागाई कमी होणार आहे का ? शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या थांबणार आहेत का ? बेरोजगारांच्या हातांना काम मिळणार आहे का ? उत्तरे आज तरी नकारार्थीच मिळतात . शुभेच्छा या मनातील संवेदनांचे प्रतिबिंब असतात . त्या हृदयातून उमटत असतात . मात्र, ई-मेल, व्हॉट्सअॅप आणि एसएमएसच्या जमान्यात शुभेच्छाही डिजिटल झाल्या आहेत . एका विलकरण शेंकडो लोकांना शुभेच्छा पाठवता येतात ; परंतु प्रत्यक्ष भेटीतून मिळणारा जिह्वाळा यांची सर डिजिटल शुभेच्छांना कधीच येऊ शकत नाही .

आर्थिक अडचणीमुळे दिवाळीच्या आनंदाला ब्रेक

विसरत चाललेले संस्कार, विस्मृतीत गेलेल्या रूढी-परंपरा आणि हरवत चाललेली संस्कृती यांचे जतन होणे आवश्यक आहे . कारण हेच आपल्या आनंदी जीवनाचे प्राणवायू आहेत . सण-उत्सव केवळ दिवे लावण्यापुरते किंवा गूडघोड खाण्यापुरते मर्यादित नसतात . ते नात्यांमधील प्रेम, आपुलकी, माणुसकी आणि सामाजिक सलोख्या जणव्याची संधी असतात . मात्र, आज समाजातील प्रत्येक घटक अस्वस्थ आहे . इच्छा असूनही अनेकांना आर्थिक अडचणीमुळे दिवाळीचा आनंद घेत येत नाही . दिवाळी म्हणजे अंधारावर प्रकाशाचा,

निराशेवर आशेचा आणि कटुतेवर प्रेमाचा विजय . परंतु या विजयाचा खरा अर्थ तेव्हाच साध्य होईल, जेव्हा सामान्य माणसाच्या आयुष्यातील अंधार दूर होईल, शेतकऱ्याच्या घरात समृद्धी नंदेल, बेरोजगार तरुणांच्या हातांना काम मिळेल आणि प्रत्येक कुटुंबाला सन्मानाने जगता येईल .

दापचरी येथे ३०.८८ लाखांचा मद्यसाठी जप्त ; एकाला अटक

पालघर : दापचरी सीमा तपासणी नाक्यावरील राज्य उत्पादन शुल्क विभागाच्या पथकाने २३ ऑक्टोबर रोजी विदेशी मद्याचे ४१ बॉक्स जप्त केले. या कारवाईत वाहनासह एकूण ३० लाख ८८ हजार ३०० रुपयांचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला असून, एकाला अटक करण्यात आली आहे. कासा-सायवन रस्त्यावर वाहन थांबवून तपासणी केली असता, त्यात विदेशी मद्याचे ४१ बॉक्स आढळून आले. जप्त केलेल्या मद्याची किंमत ५ लाख ८८ हजार ३०० रुपये असून, याप्रकरणी गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

आरएमसी मिक्सरने नवविवाहितेचे दोन्ही पाय चिरडले

भाईदर : काशीगाव दर्गा रोड परिसरात भरधाव रेडी मिक्स कॉन्क्रीट (आरएमसी) मिक्सरच्या धडकेत २३ वर्षीय नवविवाहित तरुणीचे दोन्ही पाय चिरडल्याची घटना शनिवारी सकाळी आठच्या सुमारास घडली. ग्रीन व्हिलेजसमोर झालेल्या या अपघातात तरुणी गंभीर जखमी झाली असून, अपघातानंतर चालक फरार झाल्याचे सांगण्यात

येत आहे. या घटनेमुळे परिसरात संताप व्यक्त होत आहे. मिळालेल्या माहितीनुसार, तरुणी पतीसोबत पायी जात असताना मागून आलेल्या आरएमसी मिक्सरने तिला धडक दिली. जखमी तरुणीला उपचारासाठी रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. काशीगाव परिसरातील अवजड वाहनांच्या वाहतुकीचा प्रश्न पुन्हा

ऐरणीवर आला आहे. ११ सप्टेंबर २०२५ रोजी नीलकमल नाक्याजवळ आरएमसी वाहनाच्या धडकेत दहा वर्षीय मुलाचा मृत्यू झाला होता. त्यानंतरही परिस्थितीत दोस बदल झाला नसल्याचा आरोप नागरिक करीत आहेत. नीलकमल नाका ते दर्गा रोडदरम्यान शाळा असल्याने विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेचा प्रश्न

गंभीर बनला आहे. रस्त्यावरील अतिक्रमणे आणि आरएमसी मिक्सर, टँकर व डंपरची वर्दळ यामुळे अपघातांचा धोका वाढत असल्याचे स्थानिकांचे म्हणणे आहे.अवजड वाहनांच्या अंमलबजावणी आणि अतिक्रमणे होत विण्याची मागणी नागरिकांनी केली आहे.

होती. त्यानुसार पोलिसांनी सापळा रचला. यावेळी पांढऱ्या रंगाची गाडी संशयास्पदरीत्या दिसल्याने तिची तपासणी करण्यात आली. त्यात एक सिंगल बोअर आणि एक डबल बोअर रायफल, जिवंत काडतुसे तसेच शिकारीची हत्यारे

आढळली. या प्रकरणी चेंबूर, मुंबई येथील क्रेसेन्ट लुकस डिमेलो (५९) आणि ग्राफिक क्रेसेन्ट डिमेलो (२३) यांना ताब्यात घेण्यात आले आहे. त्यांच्याविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

उल्हासनगरच्या श्वासाची चिंता वाढली सलग चार आठवडे हवेचा दर्जा खालावलेलाच

वस्तुस्थितीची पडताळणी करणे आवश्यक
उल्हासनगरच्या विविध भागांतील हवेच्या गुणवत्तेचा तुलनात्मक अभ्यास केल्यास प्रदूषणाचे स्थानिक स्वरूप स्पष्ट होऊ शकते. वर्दळीचे रस्ते, निवासी परिसर आणि बांधकामे सुरू असलेल्या भागांमध्ये नियमित मोजमाप केल्यास प्रदूषणाचे संभाव्य स्रोत ओळखण्यास मदत होईल. त्याचबरोबर धुळीचे प्रमाण आणि प्रदूषणातील दैनंदिन बदलांचा अभ्यास करून संबंधित यंत्रणांना प्रभावी उपाययोजना आखता येतील. सलग चार आठवडे हवेचा दर्जा खालावल्याच्या नोंदीच्या पार्श्वभूमीवर महापालिका आणि संबंधित प्रदूषण नियंत्रण यंत्रणांनी समन्वय साधून वस्तुस्थितीची पडताळणी करणे आवश्यक आहे .

आला. संबंधित माहितीनुसार, हवेतील पीएम २.५ कणांची पातळी १६, तर पीएम १० कणांची पातळी १२० इतकी होती. सूक्ष्म धूलिकणांचे वाढते प्रमाण हवेच्या गुणवत्तेवर परिणाम करत असल्याने या नोंदींकडे गांभीर्याने पाहण्याची गरज आहे.

मापनाची ठिकाणे, वेळा, धूलिकणांच्या प्रमाणाची एकेके आणि हवा गुणवत्ता निर्देशांक मोजण्यासाठी वापरलेले निकष स्पष्ट होणे आवश्यक आहे. त्यामुळे अधिकृत मापन यंत्रणांकडून या आकडेवारीची पडताळणी

केल्यानंतरच शहरातील प्रदूषणाची नेमकी श्रेणी आणि तीव्रता निश्चित करता येणार आहे. उल्हासनगरची हवा सुधारण्यासाठी सातत्यपूर्ण देखरेख, अधिकृत मोजमाप आणि दोस कृती यांची आवश्यकता आहे. केवळ एका दिवसाच्या आकडेवारीवर अवलंबून न राहता दीर्घकालीन नोंदींचे विश्लेषण केल्यास हवेच्या गुणवत्तेतील बदल अधिक स्पष्ट होतील. त्यानुसार प्रदूषण नियंत्रणाच्या उपाययोजनांची व्याप्ती निश्चित करून त्यांची प्रभावी अंमलबजावणी करणे शक्य होईल.

मीरा-भाईदरची हवा प्रदूषित कनकिया, इंद्रलोकमध्ये प्रदूषणाची तीव्रता अधिक

भाईदर : मीरा-भाईदर शहरातील हवेची गुणवत्ता खालावल्याने नागरिकांच्या आरोग्याचा प्रश्न ऐरणीवर आला आहे. उपलब्ध आकडेवारीनुसार, शहराचा हवा गुणवत्ता निर्देशांक (एक्यूआय) १९२ वर पोहोचला असून, मीरारोडमधील कनकिया आणि इंद्रलोक परिसरात प्रदूषणाचे प्रमाण अधिक असल्याचे सांगण्यात येत आहे. बांधकामांची धूळ, वाहनांचा धूर, मेट्रोची कामे, डेअिज आणि मातीची वाहतूक तसेच भराव यामुळे वायुप्रदूषणात भर पडत असल्याची चिंता व्यक्त होत आहे.

उपलब्ध माहितीनुसार, हवेतील पीएम २.५ कणांचे प्रमाण ११४, तर पीएम १० कणांचे प्रमाण १४१ मायक्रोग्रॅम प्रति घनमीटर नोंदवण्यात आले आहे. मात्र, या आकडेवारीची अधिकृत पडताळणी आणि परिसरनिहाय प्रदूषणाची प्रमाणित माहिती सार्वजनिक होणे आवश्यक आहे. शहरात मोठ्या प्रमाणावर सुरू असलेले इमारत बांधकाम प्रकल्प, रस्ते खोदाई, वाहनांची वर्दळ, वातानुकूलित यंत्रणांचा

वापर तसेच लाकूड आणि कचरा जाळण्यासारख्या प्रकारांमुळे प्रदूषण वाढत असल्याचे सांगितले जाते. सुमारे १५० बांधकाम प्रकल्पांना नोटिसा बजावल्याची माहितीही समोर आली आहे. पीएम २.५ सारखे सूक्ष्म प्रदूषक कण फुफ्फुसांच्या खोल भागापर्यंत पोहोचू शकतात. त्यामुळे खोकला, घशात खवखव, डोळ्यांची जळजळ आणि श्वास घेण्यास त्रास होऊ शकतो. लहान मुले, ज्येष्ठ नागरिक आणि श्वसनविकार असलेल्या व्यक्तींनी विशेष काळजी घेण्याची गरज आहे.

प्रदूषण नियंत्रणाच्या उपाययोजनांची व्याप्ती निश्चित करून त्यांची प्रभावी अंमलबजावणी करणे आवश्यक असल्याची भावना नागरिकांनी व्यक्त केली आहे.

प्रदूषणात आणखी वाढ होण्याची भीती
दिवाळीच्या पार्श्वभूमीवर फटाक्यांमुळे प्रदूषणात आणखी वाढ होण्याची भीती व्यक्त केली जात आहे . त्यामुळे बांधकामांची धूळ आणि वाहनांच्या उत्सर्जनावर नियंत्रण ठेवण्यासह फटाक्यांच्या नियमांची काटेकोर अंमलबजावणी करण्याची मागणी होत आहे. हवेच्या गुणवत्तेची नियमित आकडेवारी सार्वजनिक करून नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्यांवर कठोर कारवाई करावी, अशी मागणी पर्यावरणप्रेमी आणि जागरूक नागरिकांकडून केली जात आहे .

माय, मला लय मारायलेत, तरास सोसंना, पैशे टाक ...

असावा, असा अंदाज आहे. १० हजारांच्या कर्जांपोटी ७० हजारांची मागणी केली जात होती. या प्रकरणी फायनान्स चालकासह तिथांवर गुन्हा नोंदवून दोघांना ताब्यात घेतले. नातेवाईकांचा पोलिस ठाण्यात ठिय्या

ही घटना उघडकीस येताच नातेवाईकांनी प्रचंड आक्रोश करत गुन्हा दाखल करावा या मागणीसाठी वजिराबाद पोलिस ठाण्यात ठिय्या दिला. खालसा फायनान्सचा संचालक व संबंधित कर्मचारी फरार झाले आहेत. चंद्रकांत शिंदे यांना दोन मुले, दोन मुली आहेत. कौटुंबिक कारणासाठी त्यांनी खासगी फायनान्स कंपनीकडून कर्ज घेतले होते. मात्र या कर्जनिच त्यांचा बळी घेतला.

अवैध सावकारांचा खुलेआम धुमाकूळ
अवाजवी व्याजदर, अपहरण, डांबून ठेवणे, मारहाण यासारखे अनेक गुन्हे खालसा फायनान्सच्या यंत्रणेवर दाखल आहेत. अवैध सावकारांचा खुलेआम धुमाकूळ सुरू असताना त्यावर नियंत्रणाची जबाबदारी असलेला सहकार विभाग आहे कुठे? असा सवाल उपस्थित केला जात आहे.

मराठावड्यात दोन महिन्यांत १५० आत्महत्या
छत्रपती संभाजीनगर : मराठावड्यात दुष्काळाची झळ सर्वाधिक आहे. पावसाअभावी पिके हातून गेल्याने शेतकरी हतबल झाले आहेत. सप्टेंबर-ऑक्टोबर या दोन महिन्यांत १५० हून अधिक शेतकऱ्यांनी मृत्यूला कवटाळल्याचे समोर आले आहे.

शेतकऱ्यांचे आर्थिक गणित बिघडले...
कधी नैसर्गिक आपत्तीमुळे होणारे नुकसान तर कधी शेतमालाला भाव नाही. या दुष्टचक्रात शेतकऱ्यांचे आर्थिक गणित बिघडत आहे. त्यातूनच कर्जबाजारी झाल्यामुळे शेतकरी आत्महत्या करीत असल्याचे बोलले जात आहे.

राळेगणसिद्धी, हिवरेबाजारचा धडा

गावाने कुन्हाडबंदी आणि चराईबंदी लागू केली. म्हणजे झाडे तोडायची नाहीत आणि उघड्यावर जनावर चरायला सोडायची नाहीत. त्यामुळे डोंगरावर गवत आणि झाडे वाढली, माती वाहून जाणे थांबले आणि पाणी जमिनीत मुरू लागले. काही वर्षात विहिरींना पाणी आले आणि गाव सधन झाले. राळेगणसिद्धी पाणलोट विकासाची देशपातळीवरची शाळा बनली.

हिवरेबाजार : पाण्याचे अंदाजपत्रक
हिवरेबाजारने यापुढचे पाऊल टाकले. १९९० च्या दशकात पोपटराव पवार हे सरपंच झाल्यानंतर गावाने पाणलोटाची कामे केलीच, पण त्यासोबतच पाण्याचे अंदाजपत्रक, म्हणजे वॉटर बजेट, सुरू केले. दरवर्षी पावसाळा संपला की गावात किती पाणी साठले, याचा हिशेब मांडला जातो. त्यानुसार ग्रामसभा ठरवते की त्या वर्षी कोणती पिके, किती क्षेत्रावर घ्यायची. गावाने सिंचनासाठी नव्या बोअरेलवर बंदी घातली आणि उसासारख्या जास्त पाण्याच्या पिकांवर मर्यादा आणली. पाणी कमी असलेल्या वर्षी कमी पाण्याची पिके घेतली जातात. त्यामुळे दुष्काळी वर्षातही गावाला पिण्याच्या पाण्यासाठी टँकर लागले नाहीत, आणि गावातून होणारे स्थलांतर उलटे फिरले. गाव सोडून गेलेली कुटुंबे परत आली.

पाणी अडवले, हिशेब ठेवला, बंधने घातली...
या दोन्ही गावांनी कोणतेही परदेशी तंत्रज्ञान वापरलेले नाही. त्यांनी तीनच गोष्टी केल्या: पाणी आणणे, पाण्याचा हिशेब ठेवला आणि त्या हिशेबानुसार स्वतःवर बंधने घातली. जगभरातले यशस्वी प्रयोग शेवटी याच तीन गोष्टींवर उभे आहेत.

प्रश्न असा आहे की दोन गावे जे कुरू शकली,ते महाराष्ट्रातील हजारो गावे का करू शकली नाहीत? उत्तर नेतृत्वात आणि ग्रामसभेच्या ताकदीत आहे. पाण्याचे निर्णय गावाने एकत्र बसून घेतले आणि ते पाळले, तरच हे शक्य होते. यंदा राळेगणसिद्धीच्याच पारनेत्रे तालुक्यातल्या अनेक गावांत जलस्रोत सप्टेंबरमध्येच आटले. शेजारच्या गावात उत्तर असूनही आपण ते का स्वीकारले नाही, हा प्रश्न

प्रत्येक गावाने स्वतःला विचारायला हवा.

हवाई दलाच्या प्रात्यक्षिकांचा थरार

या कार्यक्रमाला उपस्थिती लावली. भारतीय हवाई दलाच्या ९४ व्या वर्धापनदिनानिमित्त आयोजित करण्यात आलेल्या तीन दिवसीय हवाई प्रात्यक्षिकांचा रविवारी अखेरचा दिवस होता.

‘सूर्यकिरण’ या हवाई कसरत पथकाने अचूक उड्डाणे आणि समन्वयाने केलेल्या विविध कसरती सादर केल्या. तर ‘सारंग’ हेलिकॉप्टर प्रात्यक्षिक पथकाने आकाशातील चित्तथरारक कसरतींनी प्रेक्षकांना मंत्रमुग्ध केले.

पंतप्रधानांच्या स्वागतासाठी नागरिकांची गर्दी
पंतप्रधान मोदी यांच्या उपस्थितीमुळे वाराणसीतील नागरिकांमध्ये मोठा उत्साह दिसून आला. पंतप्रधानांच्या स्वागतासाठी पोलीस लाइन्सपासून नमो घाटापर्यंतच्या मार्गावर मोठ्या संख्येने नागरिक जमले होते.

स्थानिकांच्या उत्पादनांना प्राधान्य द्या

तुमच्या खरेदीमुळे त्यांचा उत्साह वाढेल,’ असे ते म्हणाले. **पॅकेजिंगवर दिला जातोय अधिक भर**
‘बऱ्याचदा, जेव्हा आपण बाजारात एखादी वस्तू पाहतो, तेव्हा चांगले पॅकेजिंग पाहून आपण ती वस्तू उचलण्यास प्रवृत्त होतो आणि आपल्याला त्या उत्पादनाबद्दल अधिक जाणून घेण्याची इच्छा होते. हे लक्षात घेऊन, आता पॅकेजिंगवर अधिक भर दिला जात आहे,’ असे ते म्हणाले.

पंजाबमध्ये सेंद्रिय शेतीला नवसंजीवनी
पंतप्रधानांनी पंजाबमधील पारंपरिक शेती पद्धतीच्या पुनरुज्जीवनाबद्दल सांगितले आणि नमूद केले की, ‘खेती विरासत मिशन’ नावाच्या संस्थेने सेंद्रिय शेतीला नवसंजीवनी देण्यास सुरुवात केली आहे. या संधातील लोकांना पंजाबच्या माळवा प्रदेशात नैसर्गिक कापूस शेतीला प्रोत्साहन द्यायचे होते आणि त्यांनी या उपक्रमाला 'नव-त्रिंजन' असे नाव दिले.

प्रसारणादरम्यान, मोदींनी उत्तराखंडच्या टिहरी गढवाल जिल्ह्यातील लोक हेवल नदीला नवसंजीवनी देण्यासाठी एकत्र आल्याबद्दलही सांगितले.

आंतरराष्ट्रीय विमानांचे नवी मुंबईतून उड्डाण

हंगामापर्यंत टप्पाटप्प्याने नियोजित केलेल्या या समन्वित स्थलांतरामुळे, विमान कंपन्यांना विमानतळांमधील त्यांचे जुने ऑपरेटिंग स्लॉट राखून ठेवता येतील. तर काही निवडक देशांतर्गत आणि आंतरराष्ट्रीय सेवा नवी मुंबईत हलवल्या जातील, असे विमानतळ ऑपरेटर आणि एअरलाइन्सने जाहीर केले.

एअर इंडिया समूहाने म्हटले आहे की, ते जेद्दा, रियाध, दम्मम, दोहा, मस्कत आणि शारजाहसाठीच्या एअर इंडिया एक्सप्रेस सेवा एनएमआयएकडे टप्पाटप्प्याने वळवतील आणि आयएटीए उत्तर उन्हाळा २०२७ च्या हंगामापर्यंत ही प्रक्रिया पूर्ण होणे अपेक्षित आहे.

विमानतळ ऑपरेटरसोबत सुरू असलेल्या सहकार्यात्मक संवादाचा हा परिणाम आहे आणि भारतीय व आंतरराष्ट्रीय एअरलाइन्ससाठीच्या व्यापक विमानतळ संक्रमण कार्यक्रमाशी सुसंगत आहे. यामुळे सीएसएमआयए टर्मिनल १ च्या दीर्घ प्रतिक्षित पुनर्विकासास मदत होईल, असे त्यात नमूद करण्यात आले आहे. टप्पाटप्पा्याने होणारे हे स्थलांतर मुंबईच्या ड्युअल-एअरपोर्ट प्रणालीच्या विकासाला देखील पाठिंबा देते. तर एअर इंडिया समूहाला बाजाराची कार्यक्षमतेने सेवा देणे सुरू ठेवण्यास आणि सीएसएमआयएवरील त्यांच्या विद्यमान ऑपरेटिंग स्लॉट्सचे जतन करण्यास सक्षम करते, असे म्हटले आहे. सीएसएमआयए आणि एनएमआयए दोन्ही ठिकाणांहून उड्डाण केल्यामुळे मुंबई महानगर प्रदेशातील कनेक्टिव्हिटी मजबूत होईल, प्रवाशांना अधिक पर्याय आणि सोय उपलब्ध होईल आणि या प्रदेशातील विमान वाहतूक पायाभूत सुविधांच्या सततच्या विकासाला हातभार लागेल, असे निवेदनात म्हटले आहे.

अदानी एअरपोर्ट होल्डिंग्स लिमिटेडने

पान १ वरून

एनएमआयएमधून ऑपरेशन्स सुरू करण्याच्या एअर इंडिया समूहाच्या योजनांचे स्वागत केले आहे. नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ या प्रदेशाच्या भविष्यातील विमान वाहतूक वाढीस समर्थन देण्यासाठी आणि अखंड प्रवासाचा अनुभव देण्यासाठी प्रगत तंत्रज्ञान, मल्टीमोडल कनेक्टिव्हिटी आणि स्केलेबल इन्फ्रास्ट्रक्चरसह विकसित केले जात आहे, असे म्हटले आहे.

नवीन विमानतळावर आंतरराष्ट्रीय ट्रान्सफर सुलभ करण्यासाठी इंडिगो देशांतर्गत कनेक्टिव्हिटीदेखील इथे आणले. एअरलाईन आणि अदानी एअरपोर्ट्स ऑपरेशनल प्लॅनिंगच्या अंतिम टप्प्यात आहेत. यामध्ये अंतिम संक्रमण तारखा प्रकल्प समन्वय आणि ऑपरेटिंग मंजूरीच्या अधीन आहेत.

इंडिगोची १२ दैनिक उड्डाणे एनएमआयएवरून
मुंबईतील दोन्ही विमानतळांचे संचालन करणाऱ्या अदानी एअरपोर्ट होल्डिंग्ज लिमिटेड आणि एअरलाइन्स यांच्यात १८ महिने चाललेल्या चर्चांनंतर हा निर्णय घेण्यात आला आहे. त्यामुळे विमानतळावरील क्षमतेचा ताण कमी होण्यास मदत होईल आणि वाढत्या हवाई वाहतुकीचे व्यवस्थापन करणे सोपे होईल, असे स्पष्ट करण्यात आले आहे.

माजी सरन्यायाधीश चंद्रचूड सरकारपुढे जास्तच नम्र राहिले

संजय किशन कौल यांनी केला.

‘द वायर’साठी पत्रकार करण थापर यांना दिलेल्या मुलाखतीत न्यायमूर्ती कौल यांनी हा खुलासा केला. त्यांनी त्यांच्या आगामी ‘विदाऊट फिअर ऑफ फेव्हर’ या पुस्तकात वर्णन केलेल्या एका घटनेचा उल्लेख केला. त्यानुसार, कॉलेजियमच्या एका बैठकीदरम्यान न्यायमूर्ती चंद्रचूड यांनी त्यांना बाजूला घेऊन विचारले होते की, प्रस्तावित नियुक्त्यांच्या नावांवर सरकारचे मत जाणून घेण्यासाठी फोन कायला हवा का? मात्र, न्यायमूर्ती कौल यांनी याकडे सरकारकडून मंजूरी मिळवण्याची, किंवा ‘पूर्व-मंजूरी’ घेण्याची प्रक्रिया म्हणून पाहिले आणि आपला विरोध दर्शवला. सरकारशी सल्लामसलत करणे चुकीचे नाही, परंतु कॉलेजियमकडून नावांवर औपचारिक विचारविनिमय होण्यापूर्वी असे करणे योग्य नाही, असे कौल यांनी माजी सरन्यायाधीश चंद्रचूड यांना सांगितले.

न्यायिक स्वातंत्र्याचे रक्षण करणे महत्त्वाचे
न्या. कौल यांनी सांगितले की, न्यायिक स्वातंत्र्याचे रक्षण करण्यासाठी कॉलेजियमने सरकारच्या दबावाला विरोध केला पाहिजे. न्यायाचा उद्देश साध्य करण्यासाठी एक न्यायिक बाजू आहे आणि एक प्रशासकीय बाजू आहे. मी न्यायिक बाजूची चिंता करणार नाही. माझा विश्वास आहे की त्यांच्याकडे (माजी सरन्यायाधीश चंद्रचूड) ते पुढे नेण्यासाठी आवश्यक असलेली बौद्धिक खोली, क्षमता आणि कठोर परिश्रम हे सर्व होते’. न्या. कौल म्हणले की, सरकारशी व्यवहार करताना, विशेषतः न्यायिक नेमणुकांच्या बाबतीत, ‘आपण अधिक ठाम असायला हवे होते, आणि हेच माझे मत होते.

‘एसआयआर’साठी वापरलेल्या सॉफ्टवेअरची माहिती देणे अशक्य

करण्यासाठी संबंधित मतदारसंघाचे मतदार नोंदणी अधिकारी ‘ईआरओ’ हे वैधानिक प्राधिकरण जबाबदार आहेत, असे निवडणूक आयोगाने म्हटले आहे. तेलंगणातील करीमनगर येथील सामाजिक कार्यकर्ते एम. ए. मुजीब अब्दुब मजीन यांनी दाखल केलेल्या माहिती अधिकार अर्जाला निवडणूक आयोगाने हे उत्तर दिले.

अब्दुब यानी मतदार माहितीमधील त्रुटी किंवा विसंगती शोधण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या सॉफ्टवेअर, ॲप्लिकेशन किंवा एआय प्लॅटफॉर्मचे नाव आणि आवृत्ती; अशी प्रणाली पडताळणी, दुरुस्ती किंवा हटवण्यासाठी नोंदींना आपोआप चिन्हांकित करते का, आणि त्यानंतरची कार्यप्रवाह; कोणत्याही टप्प्यावर एआय, मशीन लर्निंग, प्रॉडिक्टिव्ह

ॲनालिटिक्स किंवा स्वयंचलित निर्णय समर्थन साधनांचा वापर केला गेला का; खोटे सकारात्मक निष्कर्ष आणि खऱ्या मतदारांना चुकीच्या पद्धतीने चिन्हांकित करण्यापासून बचाव करण्यासाठीच्या उपाययोजना आणि मतदाराच्या नोंदींवर कारवाई करण्यापूर्वी चिन्हांकित केलेल्या विसंगतीचे पुनरावलोकन किंवा मंजूरी देणारे प्राधिकरण, याबद्दल माहिती मागितली.

अब्दुब यांच्या पहिल्या प्रश्नाच्या उत्तरात, निवडणूक आयोगाने माहिती अधिकार कायद्याच्या कलम ८(१)(डी) चा आधार घेतला, जे व्यावसायिक गोपनीयता, व्यापार गुपिते किंवा बौद्धिक संपदा यांच्याशी संबंधित माहितीला सूट देते, ज्याच्या प्रकटीकरणामुळे तिसऱ्या पक्षाच्या स्पर्धात्मक स्थितीला हानी पोहोचेल.

स्वयंचलितपणे चिन्हांकित करणे, एआय किंवा एमएलचा वापर, आणि चुकीच्या पद्धतीने चिन्हांकित करण्यापासून बचाव करण्याच्या उपाययोजना यासंबंधीच्या प्रश्नांवर, आयोगाने सांगितले की मागितलेली माहिती ही एक ‘स्पष्टीकरण’ आहे, जी कायद्याच्या कलम २(एफ) अंतर्गत ‘माहिती’ या व्याख्येत येत नाही.

आयोगाने पुढे सांगितले की, लोकप्रतिनिधित्व कायदा, १९५० च्या कलम १३बी(१) आणि १३बी(२) नुसार, संबंधित विधानसभा मतदारसंघाचे ईआरओ हे मतदार यादी तयार करण्यासाठी आणि सुधारण्यासाठी जबाबदार असलेले वैधानिक प्राधिकरण आहेत.

सक्षम अधिकाऱ्याकडे अपील करावे
आरटीआयमधील खुलाशांवर प्रतिक्रिया देताना, माजी मुख्य निवडणूक आयुक्त ओ. पी. रावत म्हणाले की, संबंधित कार्यकत्यांने अपील दाखल केले पाहिजे. ‘ही एक कायदेशीर बाब आहे आणि निवडणूक आयोग ज्या प्रश्नांची उत्तरे टाळत आहे, त्यांची उत्तरे मिळवण्यासाठी अर्जदाराने सक्षम अधिकाऱ्यांकडे अपील दाखल केले पाहिजे,’ असे रावत म्हणाले.

‘नैना’त १५ लाख रोजगार निर्मिती

संपूर्ण परिसराच्या आर्थिक विकासाला चालना देणारा महत्त्वपूर्ण घटक आहे. विमानतळाच्या प्रभाव क्षेत्राचा नियोजनबद्ध आणि कालबद्ध विकास करण्यासाठी एकात्मिक विकास आराखडा तयार करून नगररचना योजनांच्या माध्यमातून या परिसराचा सर्वसमावेशक विकास करण्यात येत आहे. या नियोजनबद्ध विकासातून रोजगार निर्मितीला अधिक प्रमाणात चालना देण्यात येत असल्याचे ते म्हणाले. भूधारकांच्या हातात जमिनीशी संबंधित कागदपत्रे दिल्यानंतरच विकासकामांचे भूमिपूजन करण्याचा निर्णय घेण्यात आला होता. त्यानुसार गावनिहाय मोजणी, भूखंडांची ओळख, मालकी नोंदी आणि आवश्यक कागदपत्रांची प्रक्रिया पुढे नेण्यात येत आहे. भूधारकांचे प्रश्न सप्टेंबरत राज्य सरकार त्यांच्या पाठीशी राहील, अशी ग्वाहीही मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी दिली.

नैना क्षेत्राचा नियोजनबद्ध विकास, नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळाला सक्षम कनेक्टिव्हिटी आणि पायाभूत सुविधा प्रकल्पांच्या माध्यमातून स्थानिकांसाठी रोजगाराच्या नव्या संधी निर्माण होणार असल्याचे सांगत उपमुख्यमंत्री सुनेत्रा पवार म्हणाल्या, नैना परिसरातील विकासकामे ही पन्वेल, उरण, नवी मुंबई आणि रायगड जिल्ह्याच्या विकासाच्या दृष्टीने महत्त्वाचा टप्पा आहे.

प्रकल्प पर्यावरणपूरकच

तसेच, प्रकल्पाशी संबंधित क्षेत्रात टॉरेंट कंपनीकडून ६० हजार तर वन विभागाकडून ३० हजार झाडे लावण्याचे नियोजन आहे. अशा प्रकारे एकूण ९० हजार झाडे लावली जाणार असल्याचा दावा सरकारने केला आहे.

राष्ट्रवादीला अर्थखाते?

भुजबळ यांनी धनंजय मुंडे, हसन मुश्रीफ आणि जय पवार यांच्यासह प्रसारमाध्यमांशी संवाद साधला. अर्थखाते राष्ट्रवादी काँग्रेसला परत देण्यास बराच कालावधी उलटला असून, आता ते लवकरात लवकर राष्ट्रवादीकडे सोपवावे,

अशी भूमिका मुख्यमंत्र्यांसमोर मांडल्याचे त्यांनी सांगितले.मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी अर्थखाते देण्याबाबत कोणताही वाद नसल्याचे स्पष्ट केले आहे. मात्र, राज्यातील सध्याची परिस्थिती, दुष्काळी प्रश्न आणि निधीची उपलब्धता यांचा विचार करून निर्णय घेतला जाईल, असे त्यांनी सांगितल्याचे भुजबळ यांनी नमूद केले.

राज्याच्या आर्थिक गरजांचा विचार करून निर्णय
दुष्काळग्रस्त शेतकऱ्यांना मदत करण्यासाठी सरकारला मोठ्या प्रमाणावर निधीची व्यवस्था करावी लागणार आहे. कर्जमाफीसंदर्भात सुरू असलेल्या उपाययोजना तसेच पाच हजार रुपयांच्या आगाऊ मदत हत्त्यासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याचे आव्हान सरकारसमोर आहे. त्यामुळे अर्थखाते हस्तांतरित करण्याची वेळ राज्याच्या आर्थिक गरजांचा विचार करून निश्चित केली जाईल, असे भुजबळ यांनी स्पष्ट केले.

राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या कोट्यातील रिक्त मंत्रिपदाबाबत बोलताना भुजबळ म्हणाले की, मंत्रिमंडळ विस्ताराचा निर्णय महायुतीतील घटक पक्ष सामूहिकपणे घेतील. भाजपमधील रिक्त पदांचाही त्यात विचार केला जाईल. मंत्रिमंडळ विस्ताराची वेळ निश्चित करण्याचा अधिकार मुख्यमंत्र्यांकडे असल्याचे त्यांनी सांगितले.

अमित शहा यांचीही सकारात्मक भूमिका
केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांनी या विषयावर निर्णय घेण्याचे स्वातंत्र्य मुख्यमंत्री फडणवीस यांना दिल्याचेही भुजबळ यांनी सांगितले. दरम्यान, सुनेत्रा पवार आणि त्यांचे पुत्र पार्थ पवार यांनी काही दिवसांपूर्वी दिल्लीत अमित शहा यांची भेट घेतली होती. त्यानंतर राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या मागण्या आणि महायुतीतील राजकीय समीकरणांबाबत चर्चांना उधाण आले होते. मात्र, राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या दोन्ही गटांच्या विलीनीकरणाबाबत किंवा चार-पाच मंत्र्यांमध्ये बदल करण्याबाबत कोणतीही चर्चा झालेली नसल्याचे भुजबळ यांनी स्पष्ट केले. या वृत्तांमध्ये तथ्य नसल्याचे सांगत त्यांनी या चर्चाचे खंडन केले.

भेटीतील प्रमुख तपशील
■ राष्ट्रवादी काँग्रेसची अर्थखाते पक्षाकडे परत देण्याची मागणी
■ मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचा मागणीला सकारात्मक प्रतिसाद
■ दुष्काळग्रस्त शेतकऱ्यांसाठी निधीची तरतूद हे निर्णयातील महत्त्वाचे कारण
■ हिवाळी अधिवेशनापूर्वी खाते मिळण्याची राष्ट्रवादीला अपेक्षा
■ खाते हस्तांतरणाची निश्चित तारीख अद्याप जाहीर नाही
■ राष्ट्रवादीच्या दोन्ही गटांच्या विलीनीकरणाच्या चर्चांचे छगन भुजबळ यांच्याकडून खंडन

राहुल यांचा १ नोव्हेंबरला ‘चलो दिल्ली’चा नारा

आहे.

‘आमची मते चोरली जात आहेत आणि हे आम्ही कोणत्याही परिस्थितीत सहन करणार नाही,’ असा इशारा राहुल गांधी यांनी दिला आहे. राहुल गांधी यांनी आपल्या पोस्टमध्ये प्रश्न उपस्थित करणाऱ्यांवर लाठीमार करण्यात आल्याचा आरोप केला. लोकशाहीत नागरिकांना प्रश्न विचारण्याचा अधिकार असून, त्यांच्या मतांचा आणि आवाजाचा आदर केला पाहिजे, अशी भूमिका त्यांनी मांडली. मतांची कथित चोरी आणि निवडणूक प्रक्रियेतील पारदर्शकतेच्या मुद्द्यावर विरोधकांनी एकत्र येऊन आवाज उठवण्याची गरज असल्याचेही त्यांनी अधोरेखित केले.

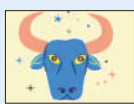
हरियाणा काँग्रेसचे प्रभारी संजय दत्त आणि प्रदेशाध्यक्ष राव नरेंद्र सिंह यांनी रामलीला मैदानावरील सभेला १० लाखांहून अधिक लोक उपस्थित राहतील, असा दावा केला आहे. या सभेच्या माध्यमातून विरोधकांकडून निवडणूक प्रक्रियेतील कथित गैरप्रकारांचा मुद्दा देशभरात उपस्थित केला जाण्याची शक्यता आहे.

दरम्यान, चेंबर ऑफ ट्रेड अँड इंडस्ट्री (सीटीआय) या व्यापारी संघटनेने राहुल गांधी यांना इंडिया ब्लाॅकची रॅली पुढे ढकलण्याचे आवाहन केले आहे.

राशिभविष्य

मेघ - रोजची दैनंदिन कामे लवकर पूर्ण होतील आरोग्य उत्तम राहील उत्साह व उमेद वाढल्यामुळे आपल्या महत्त्वाच्या कामांना वेळ देऊ शकाल.

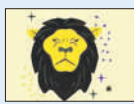
वृषभ - नोकरीमध्ये हाताखालील लोकांची तसेच वरिष्ठांचे सहकार्य अपेक्षेप्रमाणे मिळेल केलेल्या नियोजनात काही बदल करावे लागतील वरिष्ठांचे म्हणणे ऐकावे लागेल.

मिथुन - कुटुंब परिवारातील विवाहहोयग्य तरुण-तरुणींचे विवाह मधील अडथळे दूर होतील तसेच संततीचे असलेले प्रश्न मार्गी लागतील आपोटे व नातेवाईकांचे सहकार्य मिळेल.

कर्क - नियोजनाद्वारे हाती घेतलेल्या कामात सुयश लाभेल परंतु त्यासाठी कार्यमन राहणे आवश्यक ठरेल तसेच कोणाबरोबरही वाद-विवाद करू नयेत मतभेदांची शक्यता.

सिंह - जिद्द व चिकाटीने आपल्या समोरील कामे पूर्ण कराल नोकरीमध्ये तसेच व्यवसायात नवीन जबाबदाऱ्या स्वीकाराव्या लागतील.

कन्या - कौटुंबिक जीवनात सुसंवाद व समन्वयाने कार्य साधारण व्यवसाय धंद्यातील जुनी येणी वसूल झालेल्या कारणांनी आर्थिक परिस्थिती सुधारेल नवीन उधारी करू नका.

दिनविशेष

१९९९: राष्ट्रीय रासायनिक प्रयोगशाळेतील (NCL) संशोधक व्ही. व्ही. रानडे यांना केंद्र सरकारतर्फे स्वर्णजयंती फेलोशिप जाहीर.

१९९४: जॉर्डन आणि इस्त्राएल यांनी शांतता करारावर सह्या केल्या.

१९६२: रायगडाला जेव्हा जाग येते या नाटकाचा पहिला प्रयोग मुंबई येथील भारतीय विद्याभवन येथे झाला.

१९५८: पॅन अमेरिकन एअरवेज ची पहिले व्यावसायिक विमानसेवा सुरू झाली.

१९४७: जम्मू आणि काश्मीरचे राज्य भारतात विलीन झाले.

१९३६: हूवर धरणावरील पहिले इलेक्ट्रिक जनरेटर पूर्णपणे सुरू झाले.

१९०५: नॉर्वे स्वीडनपासुन स्वतंत्र झाला.

तुळ - आत्मविश्वास व मनोबल वाढविणारी एखादी घटना घडेल आरोग्य उत्तम राहून कुटुंब परिवारात एखादी महत्त्वाची सकारात्मक वार्ता मिळेल. नोकरीमध्ये सर्वसामान्य परिस्थिती राहील.

वृश्चिक - महत्त्वाचे पत्रव्यवहार पार पडतील. काही कारणास्तव जवळचा तसाच दुरचा प्रवास घडेल प्रवासात वाहनाच्या वेगावर नियंत्रण ठेवणे आवश्यक राहील तसेच महत्त्वाची कागदपत्रे जपा.

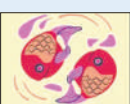
धनु - एखादा अग्रिय निर्णय स्वीकारावा लागल्या मुळे मनोबल कमी होईल परंतु नाराज होण्याची गरज नाही काहींचा मनोरंजनाकडे कल राहील. एखादे नवीन नियोजन करू शकाल.

मकर - नोकरीमध्ये अथवा व्यवसाय-धंद्यात अनुकूल वातावरण राहील मात्र आपल्या बोलणे, वागण्यावर वरती नियंत्रण आवश्यक आहे. खर्चाच्या प्रमाणात वाढ होईल.

कुंभ - स्वतःच्या कार्यक्षेत्रात उत्तम स्थिती राहून आपले कर्तृत्व सिद्ध करण्याची संधी मिळेल. निरनिराळ्या नवीन संधींचा लाभ होईल.

मीन - कौटुंबिक सुख लाभून जोडीदाराचा सल्ला उपयुक्त ठरेल. कुटुंब परिवारातील तरुण-तरुणींचे प्रश्न संपुष्टात येतील. विद्यार्थ्यांना अभ्यासाकडे लक्ष केंद्रित करणे हितकारक ठरेल.

पंचांग

२६ ऑक्टोबर २०२६

🌅 **पंचांग**

तिथी पौर्णिमा 09:42 AM

नक्षत्र अश्विनी 05:41 PM

करण : भाव 09:42 AM

बालव 09:42 AM

पक्ष शुक्ल

योग वज्र 02:16 PM

दिवस सोमवार

🌅 **सूर्य आणि चंद्र गणना**

सूर्योदय 06:36 AM

चंद्रोदय 06:07 PM

पंचांगकर्ते – ज्योतिष भूषण डॉ. सविता
महाडीक, पुणे – ९९२२२६३३९४

चंद्र राशी मेष
सूर्यास्त 06:08 PM
चंद्रास्त चंद्रोस्त नहीं
ऋतु हेमंत

.....

☀ **हिंदू महिना व वर्ष**
शके संवत 1948 पराभव
कली संवत 5128
दिवसाची कालावधी 11:32 AM
विक्रम संवत 2083
अमान्त महिना आश्विन
पूर्णमान्त महिना आश्विन

निवडक

पाणी बचतीचा संदेश देत साहसी मोहीम

कल्याण : पाणी बचत आणि पर्यावरण संवर्धनाचा संदेश देण्यासाठी कल्याण-डोंबिवली परिसरातील १९ सायकलस्वार कल्याण ते कर्नाटकातील दांडेली अशा ९०० किलोमीटरच्या साहसी मोहिमेवर रवाना झाले. दुर्गाडी चौकात आंतरराष्ट्रीय मॅरथॉनपटू दिलीप घाडगे आणि रोटरी क्लब ऑफ कल्याणचे कैलास देशपांडे यांच्या उपस्थितीत मोहिमेचा प्रारंभ झाला.या पथकात डॉक्टर, वकील, पोलीस, आयटी व्यावसायिक, रेल्वे अधिकारी, भारतीय नौदल अधिकारी आणि उद्योजकांचा समावेश आहे.

‘लाकडाची देवी’ या कथासंग्रहाचे प्रकाशन

छत्रपती संभाजीनगर : ग्रामीण स्त्रियांचे संघर्षमय जीवन, पुरुषसत्ता आणि सामाजिक विषमता यांचे वास्तववादी चित्रण करणाऱ्या सारिका यांचा ‘लाकडाची देवी’ या कथासंग्रहाचे नुकतेच प्रकाशन झाले. समर्थनगर येथील गांधी भवनात शब्दालय प्रकाशन आणि प्रगतिशील लेखक संघ यांच्या संयुक्त विद्यमाने प्रकाशन सोहळा व परिसंवाद पार पडला. कथासंग्रहात स्त्रियांच्या वेदना, विद्रोही वृत्ती आणि स्वातंत्र्याची ओढ प्रभावीपणे मांडण्यात आली आहे. कार्यक्रमाला अध्यक्षस्थानी कथाकार ललिता गादगे होत्या. कथाकार बालाजी सुतार आणि समीक्षक रामचंद्र काळुंखे यांनी कथासंग्रहाचे विश्लेषण केले. अन्वर हुसेन यांनी कथासंग्रहाचे मुखपृष्ठ साकारले असून, १४२ पानाी पुस्तकाचे प्रकाशन शब्दालय प्रकाशनाने केले आहे. प्रा. समाधान इंगळे यांनी प्रास्ताविक केले. शरयू परळकर यांनी सूत्रसंचालन, तर सुनील उबाळे यांनी आभार प्रदर्शन केले.

पोलिओसाठी वॉकथॉन

नवी मुंबई : जागतिक पोलिओ दिनानिमित्त सनोफी आणि डॉ. रेड्डीज यांच्या संयुक्त विद्यमाने नवी मुंबईतील मिनी सीशोर येथे वॉकथॉनचे आयोजन करण्यात आले. नवी मुंबई असोसिएशन ऑफ पेडियाट्रिक्स आणि आयएपी, रायगड शाखेच्या सहकार्याने झालेल्या या उपक्रमात सुमारे ३०० जण सहभागी झाले.भारताचा पोलिओमुक्त दर्जा कायम राखण्याबाबत जनजागृती करणे हा या वॉकथॉनचा उद्देश होता. यावेळी डॉ. जितेंद्र गव्हाणे, डॉ. सचिन मुराडे आणि डॉ. विजय येवालें यांच्यासह आरोग्य क्षेत्रातील व्यावसायिक व नागरिक उपस्थित होते.

मीरा-भाईंदर महापालिकेच्या खरेदीवर आक्षेप

प्रमाणपत्र ६०० रुपयांना, घड्याळ २ हजारांना; रोल-अप स्टॅंडीसाठी १० हजार रुपये!

भाईंदर : मीरा-भाईंदर महापालिकेच्या रौप्यमहोत्सवी वर्षानिमित्त आयोजित कार्यक्रमांसाठी करण्यात आलेल्या वस्तूंच्या खरेदीच्या दरांवरून वाद निर्माण झाला आहे. ए-४ आकाराचे प्रमाणपत्र प्रत्येकी ६०० रुपये, बाजारात सुमारे ४०० रुपयांना मिळणारे भिंतीवरील घड्याळ २ हजार रुपये, तर सुमारे २ हजार रुपयांना मिळणारे रोल-अप स्टॅंडी १० हजार रुपयांना खरेदी केल्याचा आरोप सामाजिक कार्यकर्ते अॅड. कृष्ण गुप्ता यांनी केला आहे. या कथित अनियमिततेबाबत त्यांनी महापालिका आयुक्त राधाबिनोद शर्मा यांच्यासह शासनाकडे लेखी तक्रार करून चौकशी, गुन्हा दाखल करण्याची आणि खर्चाची रक्कम वसूल करण्याची मागणी केली आहे.

मीरा-भाईंदर महापालिकेने रौप्यमहोत्सवी वर्षानिमित्त वर्षभर विविध कार्यक्रम आयोजित करण्याचा निर्णय घेतला आहे. त्यासाठी सुमारे पाच कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आल्याचे सांगण्यात येते.या कार्यक्रमांच्या नियोजनासाठी रौप्यमहोत्सव समिती स्थापन करण्यात आली असून, त्यात भाजपचे नगरसेवक आणि पदाधिकाऱ्यांचीही समावेश आहे. या समितीमार्फत करण्यात

घड्याळाच्या किमतीत गडबड

२१ जून २०२६ रोजी आयोजित एका कार्यक्रमासाठी भाजपच्या एका पदाधिकाऱ्याशी संबंधित असल्याचा आरोप करण्यात येत असलेल्या ‘इन्फिनिट इव्हेंट अॅड मीडिया सोल्युशन्स’ या संस्थेकडून महापालिकेने विविध वस्तू खरेदी केल्याचे तक्रारीत नमूद करण्यात आले आहे.या खरेदीमध्ये भिंतीवरील ३० घड्याळांचा समावेश होता. प्रत्येक घड्याळासाठी २ हजार रुपये याप्रमाणे एकूण ६० हजार रुपये खर्च दाखविण्यात आल्याचे सांगण्यात येते. तसेच ए-४ आकाराच्या प्रत्येक प्रशस्तीपत्रकासाठी ६०० रुपये आणि प्रत्येक रोल-अप स्टॅंडीसाठी १० हजार रुपये दर आकारण्यात आल्याचा दावा अॅड. गुप्ता यांनी केला आहे .

या प्रकरणाबाबत रौप्यमहोत्सव समितीचे सदस्य आणि नगरसेवक मधुसूदन पुरोहित यांनी सावध भूमिका मांडली. अशा प्रकारच्या बाबींची चर्चा होत असली, तरी त्यामागील वस्तुस्थिती आणि सत्यता संबंधित अधिकाऱ्यांकडून जाणून घेतल्यानंतरच

सार्वजनिक निधीच्या वापराबाबत प्रश्न

या खरेदीप्रकरणी सार्वजनिक निधीचा गैरवापर झाल्याचा आरोप अॅड. गुप्ता यांनी केला आहे . संबंधित ठेकेदाराला बाजारभावापेक्षा जास्त दराने वस्तूंचे कंत्राट देण्यात आल्याचा दावा करत त्यांनी या व्यवहारांची सखोल चौकशी करण्याची मागणी केली आहे .महापालिका आयुक्त आणि शासनाकडे दिलेल्या लेखी तक्रारीत संबंधित खरेदीचे दर, निविदा प्रक्रिया, ठेकेदाराची पात्रता आणि प्रत्यक्ष खर्च यांची तपासणी करण्यात यावी, अशी मागणी करण्यात आली आहे. अनियमितता आढळल्यास संबंधितांवर गुन्हा दाखल करावा आणि महापालिकेच्या निधीचे नुकसान झाले असल्यास ती रक्कम वसूल करावी, अशी मागणीही त्यांनी केली आहे .

चौकशीनंतरच वस्तुस्थिती स्पष्ट होणार

त्यावर भाष्य करणे योग्य ठरेल, असे त्यांनी सांगितले.या प्रकरणातील आरोपांची अधिकृत चौकशी होऊन

घेतले आहेत. अॅड. गुप्ता यांच्या म्हणण्यानुसार, महापालिकेने खरेदी केलेल्या घड्याळासारखेच आणि त्याच कंपनीचे घड्याळ त्यांनी ऑनलाइन माध्यमातून केवळ ४०४ रुपयांना खरेदी केले. दोन्ही घड्याळे दाखवत त्यांनी त्यांच्या किमतीतील मोठ्या फरकाकडे लक्ष वेधले. दोन्ही घड्याळांमध्ये केवळ महापालिकेचे स्टिकर लावण्याचा

सक्तीच्या कर्जवसुलीला जिल्हाधिकाऱ्यांचा लगाम

नियमबाह्य वसुली करणाऱ्या वित्तीय संस्थांवर फौजदारी कारवाई

नांदेड : जिल्ह्यातील दुष्काळी परिस्थितीच्या पार्श्वभूमीवर शेतकरी आणि अन्य कर्जदारांना दिलासा देण्यासाठी कर्जवसुली करताना स्मॉल फायनान्स, मायक्रोफायनान्स तसेच इतर खासगी वित्तीय संस्थांनी कोणत्याही प्रकारची सक्ती, धमकी किंवा बेकायदेशीर मार्गांचा अवलंब करू नये. तसेच भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या (आरबीआय) मार्गदर्शक सूचनांचे काटेकोर पालन करावे, असे स्पष्ट निर्देश जिल्हाधिकारी राहुल कर्डिले यांनी दिले. रविवारी आयोजित बैठकीत त्यांनी वित्तीय संस्थांना याबाबत कडक शब्दांत सूचना केल्या.

दुष्काळी परिस्थितीत शेतकरी आणि कर्जदार आर्थिक अडचणींचा सामना करत असताना वित्तीय संस्थांच्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यांनी त्यांच्याशी सौजन्यपूर्ण आणि संवेदनशील वर्तन करावे. कर्जवसुलीसाठी मानसिक त्रास देणे, अपमानास्पद वर्तन करणे, धमकावणे, हिंसाचार करणे, गुन्हेगारी पार्श्वभूमी असलेल्या व्यक्तींचा वापर करणे तसेच सिबिल (CIBIL) स्कोअर खराब करण्याची भीती दाखवून दबाव आणणे, अशा बेकायदेशीर किंवा नियमबाह्य कृती कोणत्याही परिस्थितीत सहन केल्या जाणार नाहीत, असे जिल्हाधिकाऱ्यांनी स्पष्ट केले.

या बैठकीला अप्पर

संस्थांवर कठोर कारवाई

स्मॉल फायनान्स, मायक्रोफायनान्स आणि इतर वित्तीय संस्थांकडून कर्जवसुलीच्या नियमांचे उल्लंघन झाल्याचे आढळल्यास पोलीस प्रशासन आणि जिल्हा प्रशासनामार्फत संबंधितांवर कायद्यानुसार कठोर दंडात्मक व फौजदारी कारवाई करण्यात येईल, असा इशारा जिल्हाधिकाऱ्यांनी दिला . नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या संस्थांना कोणत्याही प्रकारे पाटीरी घातले जाणार नाही, असेही त्यांनी स्पष्ट केले .

क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांनी नियमित देखरेख ठेवावी

क्षेत्रीय स्तरावर तहसीलदार, सहाय्यक निबंधक तसेच संबंधित सहकार विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी स्थानिक पोलीस प्रशासनाच्या समन्वयाने स्मॉल फायनान्स, मायक्रोफायनान्स आणि इतर वित्तीय संस्थांच्या कर्जवसुलीच्या व्यवहारांवर बारकाईने लक्ष ठेवावे, असे निर्देश देण्यात आले .अनधिकृत वसुली, कर्जदारांना धमकावणे किंवा इतर संशयास्पद व्यवहार आढळल्यास त्यांची तातडीने पडताळणी करून संबंधित कायद्यांनुसार आवश्यक कारवाई करावी. अशा प्रकरणांना नियमित आढावा घेऊन केलेल्या कारवाईचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देशही जिल्हाधिकारी राहुल कर्डिले यांनी दिले .

कायद्याचे पालन अनिवार्य

सर्व वित्तीय संस्थांनी कर्जवसुली करताना लागू नियमांचे पालन करणे, कर्जदारांच्या सन्मानाचे आणि कायदेशीर हक्कांचे संरक्षण करणे तसेच कोणत्याही प्रकारच्या दबावतंत्राचा वापर टाळणे बंधनकारक आहे . दुष्काळी परिस्थितीचा गैरफायदा घेऊन शेतकरी आणि सर्वसामान्य कर्जदारांना त्रास देणाऱ्या संस्थांविरुद्ध प्रशासन कठोर भूमिका घेणार आहे . नियमभंग करणाऱ्यांची कोणतीही गय केली जाणार नाही, असा स्पष्ट संदेश जिल्हाधिकारी राहुल कर्डिले यांनी दिला .

जिल्हाधिकारी डॉ. रत्नदीप शहादराज हिरे, जिल्हा अग्रणी बँकेचे गायकवाड, अप्पर पोलीस अधीक्षक सूरज गुर्व, सहकारी संस्थांचे जिल्हा उपनिबंधक अधिकारी उपस्थित होते.

यावल तालुक्यात पथसंचलनाला विरोध

जळगाव : यावल तालुक्यातील किनगाव येथे रविवारी राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाच्या पथसंचलनाला विरोध झाल्याने तणावपूर्ण परिस्थिती निर्माण झाली. पथसंचलनाला विरोध करणाऱ्या जमावाला हटवण्यासाठी पोलिसांना सौम्य लाठीमार करावा लागला. यावेळी दगडफेक झाल्याचेही वृत्त आहे. पोलिसांनी परिस्थिती नियंत्रणात आणली असून, गावात मोठ्या प्रमाणावर पोलीस बंदोबस्त तैनात करण्यात आला आहे.

किनगाव येथे राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाच्या पथसंचलनाचे आयोजन करण्यात आले होते. या संचलनासाठी पोलिसांची परवानगी घेण्यात आली होती. मात्र, पथसंचलनाला काही जणांनी विरोध केल्याने तणाव निर्माण झाला. संचलन सुरू असताना ते अडवण्याचा प्रयत्न करण्यात आल्याचे सांगण्यात येते. याचदरम्यान दगडफेक झाल्याचे

वृत्त समोर आले असून, काही काळ परिसरात गोंधळाचे वातावरण निर्माण झाले. घटनेची माहिती मिळताच जिल्हा पोलीस अधीक्षक श्रीकांत धिवरे, अतिरिक्त पोलीस अधीक्षक संदीप गावित यांच्यासह पोलीस अधिकारी घटनास्थळी दाखल झाले. पथसंचलनासाठी परवानगी घेण्यात आली असल्याने त्याला अडथळा आणू नये, असे आवाहन पोलिसांकडून करण्यात आले.

संबंधित जमावाची समजूत काढण्यासाठी पोलिसांनी सुमारे अडीच तास प्रयत्न केले. मात्र, जमाव माघार घेण्यास तयार नसल्याने अखेर पोलिसांनी सौम्य लाठीमार करून जमावाला हटवले. त्यानंतर परिस्थिती नियंत्रणात आणण्यात पोलिसांना यश आले. सध्या किनगावमधील परिस्थिती शांत असल्याची माहिती पोलिसांकडून देण्यात आली आहे.

सत्कार करण्यात आला. डॉ. प्रसाद भिडे हे सौम्य्या विद्याविहार विद्यापीठाच्या संगीत व कला सादरीकरण विद्याशाखेत संस्कृत साहित्य अकादमीचे प्राध्यापक म्हणून कार्यरत आहेत. प्रमुख पाहुणे म्हणून बोलताना त्यांनी संस्कृत भाषेच्या बदलत्या स्वरूपावर प्रकाश टाकला. सोशल मीडियासारख्या आधुनिक माध्यमांमध्येही संस्कृतचा प्रभावी वापर होत असून, रील्स आणि पॉडकास्टच्या माध्यमातून ही भाषा

येवल्यात लग्नमंडपात राडा

येवला : प्रेमविवाहाचा राग मनात धरून नवरीच्या नातेवाइकांनी नवरदेव आणि त्याच्या नातेवाइकांच्या अंगावर डिझेल ओतून जाळण्याचा प्रयत्न केल्याचा आरोप येवला शहरात करण्यात आला आहे. पारंपरिक विवाह सोहळ्यादरम्यान दोन गटांत जोरदार हाणामारी झाली. या घटनेत सात ते आठ जण जखमी झाल्याची प्राथमिक माहिती आहे.

मिळालेल्या, येवलावतील ऋषभ दीपक भगुंडे याने निफाड तालुक्यातील रामपूर नैताळे येथील तरुणीसोबत सप्टेंबरमध्ये प्रेमविवाह केला होता. सुमारे दोन महिन्यांनंतर नवरदेवाच्या नातेवाइकांनी पारंपरिक पद्धतीने विवाह सोहळ्याचे आयोजन केले होते. शहरातील एका लॉन्समध्ये सुमारे १०० ते २०० नातेवाइकांच्या उपस्थितीत हा कार्यक्रम सुरू होता. यावेळी नवरीच्या नातेवाइकांनी डिझेलचे कॅन आणून नवरदेव आणि त्याच्या नातेवाइकांच्या अंगावर डिझेल ओतल्याचा तसेच राहुल डिकले, आमदार देवयानी फारदे, आमदार सीमा हिरे, सिंहस्थ कुंभमेळा प्राधिकरणाचे अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त डॉ. प्रवीण गेडाम, प्राधिकरणाचे आयुक्त शेखर सिंह, महानगरपालिका

जयपूरजवळ भीषण अपघात ; तिघांचा मृत्यू, २५ जखमी

लासलगाव : राजस्थानमध्ये देवदर्शनासाठी गेलेल्या नाशिक जिल्ह्यातील बागलाण तालुक्यातील अजमेर सौदाणे येथील भाविकांच्या टेम्पो टॅक्लेस्चचा जयपूर-अजमेर राष्ट्रीय महामार्गावर अपघात झाला. बगरू पुलाजवळ शनिवारी रात्री झालेल्या या दुर्घटनेत तिघांचा जागीच मृत्यू झाला, तर २५ भाविक जखमी झाले. त्यापैकी सात जणांची प्रकृती चिंताजनक आहे.

मगर कुटुंबातील २८ भाविक १९ तारखेला धार्मिक यात्रेसाठी राजस्थानला रवाना झाले होते. खाटू श्याम बाबा मंदिराचे दर्शन घेतल्यानंतर ते सावरियासेट मंदिराकडे जात असताना रात्री पावणे दोनच्या सुमारास बगरू पुलाजवळ हा अपघात झाला. भरधाव टेम्पो टॅक्लेस्ने ट्रेलरला जोरदार धडक दिल्याने ही दुर्घटना घडली.

या अपघातात सेवानिवृत्त कृषी अधिकारी दीपक त्र्यंबकसिंग मगर (६५), संदीप रामसिंग मगर (५५) आणि महेश विजयसिंग मगर (४५) या तिघांचा मृत्यू झाला. तिघांचे मृतदेह रविवारी सकाळी अजमेर सौदाणे येथे आणण्यात आले. सकाळी अकराच्या सुमारास त्यांच्यावर सामूहिक अंत्यसंस्कार करण्यात आले. किरकोळ जखमींना घरी पाठविण्यात आले असून, सात गंभीर जखमींवर जयपूर येथील मानसिंग रुग्णालयात उपचार सुरू आहेत.

५१७ जणांच्या सामूहिक शंखनादाने नाशिकच्या नावे इतिहास

शंखनादाच्या विश्वविक्रमाने दुमदुमला गोदाकाठा

नाशिक : “अभिर्नदनं ! तुम्ही एक नवा विश्वविक्रम प्रस्थापित केला आहे !” गिनीज वर्ल्ड रेकॉर्ड्सचे प्रतिनिधी ऋषिकेश नाग यांनी ही घोषणा करताच गोदावरीचा पवित्र तीर ‘भारत माता की जय’च्या जयघोषाने दुमदुमून गेला. एकाच वेळी ३०३ जणांनी शंखनाद करण्याचा अमेरिकेचा पूर्वीचा विक्रम मागे टाकत ५१७ जणांनी सामूहिक शंखनाद केल्याने नाशिकच्या नावे ऐतिहासिक कामगिरीची नोंद झाल्याचे आयोजकांनी सांगितले. भक्ती, श्रद्धा, सामूहिक शक्ती आणि भारतीय संस्कृतीचा गौरव अधोरेखित करणारा हा सोहळा

आगामी सिंहस्थ कुंभमेळा २०२७ च्या मंगल पर्वाची आध्यात्मिक नांदी ठरला. नाशिक-त्र्यंबकेश्वर सिंहस्थ कुंभमेळा प्राधिकरण आणि अनंत विजय शंखनाद पथक यांच्या संयुक्त विद्यमाने कोजगरी पौर्णिमेच्या पावन पर्वावर गोदाकाठावरील यशवंत महाराज पटांगण येथे या सामूहिक शंखनादाचे आयोजन करण्यात आले होते. राज्याचे जलसंपदामंत्री तथा जिन्ह्याचे पालकमंत्री गिरीश महाजन यांच्या उपस्थितीत हा उपक्रम पार पडला.

एकाच वेळी ५१७ शंखवादकांनी केलेल्या शंखनादामुळे परिसरात

चैतन्यपूर्ण आणि भक्तिमय वातावरण निर्माण झाले. गोदावरीच्या तीरावर घुमलेल्या शंखध्वनीने नाशिकच्या धार्मिक आणि सांस्कृतिक परंपरेचे दर्शन घडविले. या उपक्रमामुळे आगामी सिंहस्थ कुंभमेळ्याच्या स्वागतासाठी नागरिकांमध्ये उत्साहाचे वातावरण निर्माण झाले. या वेळी महापौर हिमगौरी आडके आहरे, आमदार राहुल डिकले, आमदार देवयानी फारदे, आमदार सीमा हिरे, सिंहस्थ कुंभमेळा प्राधिकरणाचे अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त डॉ. प्रवीण गेडाम, प्राधिकरणाचे आयुक्त शेखर सिंह, महानगरपालिका

आयुक्त मनीषा खत्री, जिल्हाधिकारी आयुष प्रसाद, सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या मुख्य अभियंता अरुंधती शर्मा, अधीक्षक अभियंता देवेंद्र पवार, नियोजन विभागाचे उपायुक्त योगेंद्र चौधरी, कार्यकारी अभियंता नवनाथ सोनवणे, गिनीज वर्ल्ड रेकॉर्ड्सचे प्रतिनिधी ऋषिकेश नाग, समन्वयक मिलिंद बेलेकर, अनंत विजय शंखनाद पथकाच्या वृषाली घोलप आणि जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी रवींद्र माने यांच्यासह साधू-महंत, शंखनाद वादक आणि नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

गोदाकाठावर आध्यात्मिक वातावरणनिर्मिती

सामूहिक शंखनादाच्या माध्यमातून नाशिकच्या धार्मिक परंपरेचा गौरव करण्याबरोबरच सिंहस्थ कुंभमेळा २०२७ चा पार्श्वभूमीवर आध्यात्मिक वातावरणनिर्मिती करण्यात आली. सामूहिक सहभागाने साकारलेल्या या उपक्रमाने गोदाकाठावर भक्ती आणि सांस्कृतिक अभिमानाचा अनोखा संगम अनुभवायला मिळाला .

सरकारी रोख्यांच्या उत्पन्नात वाढ होणार ; आर्थिक लवचिकतेला कात्री बसणार

मुंबई : रिझर्व्ह बँकेच्या ऑक्टोबर महिन्यातील पतधोरण पुनरावलोकनानंतर सरकारी रोख्यांच्या उत्पन्नात झालेल्या तीव्र वाढीमुळे सरकारच्या कर्जाचा खर्च वाढण्याचा धोका निर्माण झाला आहे. यामुळे व्याजाच्या खर्चावर ताण पडून देशाच्या आर्थिक लवचिकतेला कात्री बसू शकते, अशी भीती तज्ज्ञांनी व्यक्त केली आहे.

पीटीआयने संकलित केलेल्या आकडेवारीनुसार, १० वर्षांच्या बेंचमार्क सरकारी रोख्यांचे उत्पन्न ६ ऑक्टोबर रोजी ७.१९ टक्के होते. ते २३ ऑक्टोबर रोजी वाढून ७.४७ टक्क्यांवर पोहोचले.

वाढलेले कच्च्या तेलाचे दर, जागतिक रोख्यांच्या उत्पन्नातील उस्झी, भारतीय बँकिंग व्यवस्थेतील रोख्यांची घट स्थिती आणि आरबीआयद्वारे आणखी व्याजदर वाढवण्याच्या शक्यतेमुळे हे उत्पन्न वाढल्याचे बाजारतज्ज्ञांनी सांगितले.

आरबीआयचा मोजक्याच नियंत्रणाकडे झालेला बदल, डिसेंबरमध्ये आणखी मोठी व्याजदर वाढ होण्याची शक्यता, सतत उच्च पातळीवर असलेले कच्च्या तेलाचे दर आणि जागतिक रोख्यांच्या उत्पन्नातील तीव्र उस्झी यामुळे ही वाढ झाल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले.

रॉकफोर्ट फिनकंप एलएलपी या

वित्तस्थचे संस्थापक आणि व्यवस्थापकीय भागीदार वेंकटकृष्णन श्रीनिवासन यांनी सांगितले की, रोख्यांच्या उत्पन्नातील ही वाढ घट तरलता, जागतिक उत्पन्नाचा ताण आणि वाढलेले ब्रेट कूडचे दर दर्शवते.

डिसेंबरच्या एमपीसी बैठकीत शक्य असलेल्या व्याजदर वाढीचा अंदाज कदाचित आताच बाँड बाजाराने गृहीत धरला असावा, असे सांगत त्यांनी रोख्यांच्या उत्पन्नाची पुढील दिशा कच्च्या तेलाचे दर, महागाई, आरबीआयच्या पुढील पावलांवर अवलंबून असेल, असे नमूद केले.

सरकारच्या व्याजाचा भार वाढणार ; आर्थिक लवचिकतेला कात्री बसणार

आर्थिक परिणाम आणि आव्हाने

वाढता कर्जाचा भार : सरकारी रोख्यांचे उच्च उत्पन्न म्हणजे नवीन कर्जासाठी अधिक व्याजदर . यामुळे रोख्यांचे हे उच्च स्तर कायम राहिल्यास सरकारचा व्याजापोटी जाणारा खर्च मोठ्या प्रमाणावर वाढू शकतो .

आर्थिक लवचिकता कमी होणे : जेव्हा सरकार बाजारातून कर्ज घेऊन वित्तीय तूट भागवत असते, अशा वेळी व्याजापोटी जास्त पैसे खर्च झाल्यामुळे इतर विकासकामांच्या खर्चासाठी सरकारकडे असणारा निधी मर्यादित होतो .

महागाई आणि रुपयावर ताण : भारत आपल्या तेल गरजेच्या जवळपास ९०% भागासाठी आयातीवर अवलंबून असल्याने जागतिक स्तरावर कच्च्या तेलाचे दर वाढल्यास देशांतर्गत महागाई भडकणे, रुपयावर दबाव येणे आणि सरकारी तिजोरीवर ताण पडणे अपरिहार्य ठरते .

६ रोख्यांचे उत्पन्न उच्च पातळीवरच राहिले, तर वित्तीय तूट भरून काढण्याचा खर्च वाढेल, ज्यामुळे व्याजाचा खर्च आणि आर्थिक लवचिकतेवर अतिरिक्त ताण येईल. ऑक्टोबरच्या धोरणानंतर सरकारी रोख्यांच्या उत्पन्नात झालेली ३० बेसिस पॉइंट्सची वाढ ही मागील वर्षाच्या तुलनेत या आर्थिक वर्षात सरकारच्या अतिरिक्त कर्जाच्या खर्चात लक्षणीय भर पाडत आहे.

- व्ही. रामचंद्र रेड्डी, ट्रेझरी हेड, कऱ्हर वैश्य बँक

आरबीआयचे डेटा सेंटर

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी भुवनेश्वर येथील भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या १६९ कोटी रुपयांच्या डेटा सेंटर आणि सायबर सुरक्षा प्रशिक्षण संस्थेचे उद्घाटन रविवारी केले. अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन, ओडिशाचे मुख्यमंत्री मोहन चरण मांडी, रिझर्व्ह बँकेचे गव्हर्नर संजय मल्होत्रा आदी यावेळी उपस्थित होते.

या आठवड्यात बाजारात येणार ५ आयपीओ

कंपन्यांचा २,६०० कोटी रुपये उभारण्याचा मानस

मुंबई : पुढील आठवड्यात ईएएफ् आईया अल्टरनेटिव्ह्ज, एसएफसी एन्व्हायरनमेंटल टेक्नॉलॉजीज आणि एम. के. सन्स फाईन ज्वेल्ससह ५ कंपन्या प्रारंभिक समभाग विक्री सादर करणार आहेत. प्राथमिक बाजारातून २,६०० कोटी रुपये उभारण्याचा या कंपन्यांचा प्रयत्न आहे.

या आठवड्यात बीएलएस पॉलिमर्स आणि बॉम्बे कोटेड अँड स्पेशल स्टील्स हे दोन आयपीओ देखील दाखल होणार आहेत. याशिवाय, मर्चंट बँकरच्या माहितीनुसार, गुजरात व्हिक्ट्री फोर्जिंग, माईलस्टोन गिअर्स, आवाडा इलेक्ट्रो, स्वरा बेबी प्रॉडक्ट्स, ईटेरिस मेडटेक आणि एजीएस हेथ्य यांसारख्या इतर काही कंपन्यांचे आयपीओदेखील

जिओ प्लॅटफॉर्म्सचे शेअर बाजारात पदार्पण होणार

मुंबई : त्रैमासिक निकाल, अमेरिकेच्या फेडरल बँकेचा व्याजदर निर्णय, कच्च्या तेलाच्या किमतीतील हालचाली आणि पश्चिम आशियातील (मध्य पूर्व) वाढता तणाव हे या आठवड्यात शेअर बाजाराला चालना देणारे मुख्य घटक असतील, असे विश्लेषकांनी म्हटले आहे.

याशिवाय, जिओ प्लॅटफॉर्म्सचे बाजारातील पदार्पण, परदेशी गुंतवणूकदारांच्या व्यवहारांचे प्रमाण आणि जागतिक संकेत देखील गुंतवणूकदारांची भावना ठरवतील, असे त्यांनी म्हटले आहे.

जिओ प्लॅटफॉर्म्सचे शेअर्स २८ ऑक्टोबर रोजी स्टॉक एक्स्चेंजवर पदार्पण करणार आहेत आणि प्राथमिक बाजारासाठी हा एक महत्त्वाचा भावनिक टप्पा ठरेल.

सोने-चांदीच्या दरांचे आव्हान

मुंबई : वाढत्या कच्च्या तेलाच्या किमतीमुळे महागाईची चिंता बळावली असून, अमेरिकेच्या फेडरल बँकेच्या धोरणात्मक निर्णयामुळे सोने, चांदीच्या किमती स्थिर राहणार की त्यांची घसरण विस्तारणार हे ठरेल. पुढील आठवड्यात या दोन्ही मौल्यवान धातूंना नवीन आव्हानांचा सामना करावा लागण्याची शक्यता आहे, असे विश्लेषकांनी म्हटले आहे.

उच्च बाँड यील्ड आणि मजबूत डॉलरमुळे दबावाखाली असलेल्या या मौल्यवान धातूंना, फेडरल रिझर्व्हच्या २७-२८ ऑक्टोबर रोजी होणाऱ्या बैठकीतून व्याजदर दीर्घकाळ उच्च पातळीवर राहणार का, याचे संकेत मिळण्याची प्रतीक्षा आहे.

याशिवाय, युरोपियन सेंट्रल बँक आणि जपानच्या मध्यवर्ती

बँकेचे धोरणात्मक निर्णय, अमेरिकेच्या ड्युरेबल गुड्स ऑर्डर्स (दीडटिकाऊ वस्तूंच्या ऑर्डर्स), ग्राहक आत्मविश्वास, वैयक्तिक उपभोग खर्च महागाई आणि तिसऱ्या तिमाहीच्या जीडीपी आकडेवारीवरही लक्ष असेल. युरोझोनमधील महागाईचे आकडे, अमेरिकेच्या मध्यावधी निवडणुकांशी संबंधित घडामोडी, रशिया-युक्रेन शांतता चर्चा आणि पश्चिम आशियातील (मध्य पूर्व) संघर्ष देखील रडारवर राहतील.

निवडक

स्विगीचे मल्टी रेस्टॉरंट ऑर्डरिंग फिचर

मुंबई : स्विगीने त्यांच्या ॲपवर मल्टी रेस्टॉरंट ऑर्डरिंग फिचर सुरू करण्याची घोषणा केली. युझर्सना कोणत्याही तडजोडीशिवाय त्यांना जे खायला आवडते ते ऑर्डर करता यावे हे सुनिश्चित करण्यासाठी मल्टी रेस्टॉरंट ऑर्डरिंग डिझाइन केले आहे. फीचर ५ रेस्टॉरंटमधून पदार्थ, डिशेस, आवडीचे अन्नपदार्थ एकाच वेळी ऑर्डर देण्याची सुविधा देते.

बिर्ला इस्टेट्सचा पुण्यातील पोर्टफोलिओचा विस्तार

मुंबई : आदित्य बिर्ला ग्रुपचा भाग आणि आदित्य बिर्ला रिअल इस्टेटच्या पूर्ण मालकीच्या बिर्ला इस्टेट्स प्रायव्हेट लिमिटेड या उपकंपनीने हिंजवडी येथे जॉइंट डेव्हलपमेंट ॲग्रीमेंट (जेडीए)च्या माध्यमातून हाती घेतलेल्या नवीन प्रकल्पाची घोषणा केली. या प्रकल्पातून अंदाजे १,६५० कोटी रुपयांची एकूण महसूल क्षमता आहे.

वी-ट्रान्सचा गुजरातमध्ये वेगवान विस्तार

मुंबई : वी-ट्रान्स ग्रुप गुजरातमध्ये उपस्थिती नेटवर्क विस्तार, इन्फ्रास्ट्रक्चर आणि टेक्नॉलॉजीमध्ये धोरणात्मक गुंतवणुकीद्वारे मजबूत करत आहे. नेटवर्क विस्तार, इन्फ्रास्ट्रक्चर, टेक्नॉलॉजीमध्ये धोरणात्मक गुंतवणुकीद्वारे केले जात आहे. राज्यभरातील ९६.४% पिन कोड कवरेजसह ग्रुप ही योजना आखत आहे.

इंडियन बँकेच्या व्याजदरात वाढ

मुंबई : इंडियन बँकेने विशेष ठेवी योजना 'इंड ग्री' (५५५ दिवस) आणि 'इंड प्रॉस्पेर' (७७७ दिवस) च्या व्याजदरात वाढ केली आहे. सुधारित दर २३ ऑक्टोबरपासून लागू होत आहेत. 'इंड ग्री' योजनेचा व्याजदर १५ बेसिस पॉइंट वाढवून ६.६५% वरून ६.८०% प्रति वर्ष केला गेला आहे.

ॲमेझॉन बिझनेसवर भेटवस्तूंच्या डीलसमध्ये वाढ

मुंबई : ॲमेझॉन बिजनेसने ॲमेझॉन ग्रेट इंडियन फेस्टिव्हल दरम्यान पात्र खरेदीवर १४% पर्यंतच्या अतिरिक्त बल्क सवलतीसह १० हजारांहून अधिक भेटवस्तूंचे पर्याय आणि एमआरपीवर ७५% पर्यंत सूट असणाऱ्या डील्स तयार केल्या आहेत. या दरम्यान श्रेणीमधील डील्स व्यवसायांना कार्यस्थळ अपग्रेड करण्याची संधीदेखील देतात.

फोनपेवर परवडणारा फायरक्रॅकर इन्शुरन्स

मुंबई : फोनपे ने प्लॅटफॉर्मवर सर्वसमावेशक फायरक्रॅकर इन्शुरन्स पुन्हा उपलब्ध करून देण्याची घोषणा केली आहे. दिवाळीच्या सणादरम्यान फटाक्यांमुळे होणाऱ्या अपघातांपासून पूर्ण संरक्षण देण्यासाठी, हा विमा ₹११ पासून सुरू होणाऱ्या परवडणाऱ्या निश्चित प्रीमियमवर ₹२५,००० पर्यंतचे व्यापक वैधकीय कव्हर प्रदान करतो.

एअरटेलची यूट्यूबसोबत भागीदारी

मुंबई : एअरटेलने प्रीपेड ग्राहकांसाठी यूट्यूब प्रीमियम उपलब्ध करून देण्याकरिता यूट्यूबसोबत भागीदारी केली आहे. या भागीदारीमुळे ग्राहकांना यूट्यूब शॉर्ट्ससह जाहिरातमुक्त यूट्यूबचा अनुभव घेता येणार आहे. त्यासोबत बॅकग्राऊंड प्ले, ऑफलाइन डाउनलोड आणि यूट्यूब म्युझिक प्रीमियमचाही लाभ मिळणार आहे.

बीपीसीएलतर्फे मुंबईत कार्यशाळा

मुंबई : भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेडने (बीपीसीएल) महाराष्ट्रातील कॉम्प्रेस्ड बायोगॅस (सीबीजी) प्रकल्पांना गती देण्यासाठी मुंबईत 'वेस्ट टू वेल्थ – स्कॅलिंग गोबरधन' कार्यशाळेचे आयोजन केले. पेट्रोलियम आणि नैसर्गिक वायू मंत्रालय आणि महाराष्ट्र सरकार यांच्या सहकार्याने आयोजित कार्यशाळेत सीबीजी प्रकल्पांच्या विस्तारासाठी आवश्यक असलेली धोरणात्मक, संस्थात्मक आणि अंमलबजावणीची यंत्रणा अधिक सक्षम करण्यावर भर देण्यात आला.

महागाईत भर

कच्च्या तेलाच्या दराचा भडका उडणार ?

नवी दिल्ली : पश्चिम आशियातील वाढत्या भू-राजकीय तणावामुळे पुरवठ्याविषयीची भीती कायम असून, अमेरिकेच्या मध्यवर्ती बँकेच्या (फेडरल रिझर्व्ह) आगामी धोरणात्मक निर्णयामुळे बाजाराची दिशा ठरण्याची शक्यता आहे. यामुळे कच्च्या तेलाच्या किमती आणखी एक आठवडा अस्थिर राहण्याची शक्यता विश्लेषकांनी वर्तवली आहे.

ब्रेट कूडची किंमत आधीच प्रति बॅरल ११७ डॉलर पार करवून पुढे गेली असल्याने, पुढील वाटचालीचा अंदाज घेण्यासाठी गुंतवणूकदारांचे 'होर्मुझची खाडी' परिसरातील घडामोडी, ऊर्जा

पायाभूत सुविधांवरील धोके आणि अमेरिकेच्या साप्ताहिक साठा डेटावर लक्ष असेल.

अमेरिकन पेट्रोलियम इन्स्टिट्यूट आणि यूएस एनर्जी इन्फॉर्मेशन ॲडमिनिस्ट्रेशनचे साप्ताहिक साठा अंदाज जाहीर केले जातील. तर कुशिंगमधील कच्च्या तेलाचा साठा आणि फेडरल ओपन मार्केट कमिटीची २७-२८ ऑक्टोबरची बैठक विशेष केंद्रस्थानी असेल, असे त्यांनी सांगितले.

मल्टी कमांडिटी एक्स्चेंजवर नोव्हेंबर डिलिव्हरीचे कच्च्या तेलाचे फ्युचर्स, सुट्ट्यांमुळे कमी राहिलेल्या या आठवड्यात ४.३२ टक्क्यांनी वाढून ९,८०० रुपये प्रति बॅरलवर बंद झाले.

भारतावरील परिणाम

रुपयावर दबाव : कच्च्या तेलाच्या आयातीसाठी जास्त किंमत मोजावी लागल्याने भारतीय रुपयावर ताण येऊ शकतो .

महागाई आणि कॉर्पोरेट मार्जिन : देशांतर्गत महागाई वाढू शकते आणि कंपन्यांच्या नफ्यावर परिणाम होऊ शकतो .

भारत तेल गरजेच्या जवळपास ९० टक्के भाग आयातीद्वारे पूर्ण करत असल्याने जागतिक स्तरावर कूडचे दर वाढणे देशाच्या अर्थव्यवस्थेसाठी आव्हानात्मक ठरू शकतो .

- **ब्रेट कूडची झेप** : ब्रेट कूड वायदा प्रति बॅरल ११७.३८ डॉलरवर स्थिरावला .
- **डब्ल्यूटीआय कूड** : डब्ल्यूटीआय वायदा प्रति बॅरल १०३.२७ डॉलरवर पोहोचला .
- **एमसीएक्समधील वाढ** : नोव्हेंबर डिलिव्हरीसाठी कूड ऑइलचे भविष्यकालीन दर ४.३२ टक्क्यांनी वाढून ९,८०० रुपये प्रति बॅरलवर बंद झाले .
- **मुख्य कारणे** : अमेरिका-इराण तणाव, सौदी अरेबियाच्या पायाभूत सुविधांवर हुती हल्ले आणि होर्मुझ सामुद्रधुनीतील धोके आहेत .

...तर विमान प्रवाशांना

जीएसटी परतावा मिळणार

नवी दिल्ली : विमान कंपनीने प्रवाशांना विमानभाडे आणि जीएसटी या दोन्ही गोष्टी परत केल्या असतील आणि ते सिद्ध करण्यासाठी त्यांच्याकडे पुरेशी कागदपत्रे असतील, तर विमान तिकीट रद्द केल्यावर भरलेला जीएसटी परतावा म्हणून मिळू शकतो, असा निर्णय जीएसटी अपील न्यायाधिकरणाने दिला आहे.

सिंगापूर एअरलाइन्स लिमिटेड

विरुद्ध कोचीचे सी जीएसटी आणि सीई आयुक्त यांच्या प्रकरणावर निर्णय देताना जीएसटी अपील न्यायाधिकरणाच्या एर्नाकुलम खंडपीठाने असे स्पष्ट केले आहे की, तिकीट रद्द केल्याचा परतावा संबंधित प्रवाशांपर्यंत थेट पोहोचल्याची 'पुरेशी कागदपत्रे' उपलब्ध आहेत आणि कराचा भार दुसऱ्या कोणाकडेही ढकलला गेलेला नाही.

कंपन्यांच्या विवरणपत्राला मुदतवाढ

नवी दिल्ली : कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्रालयाने कंपन्यांसाठी आर्थिक वर्ष २०२५-२६ चे वार्षिक वित्तीय विवरणे दाखल करण्याची मुदत ३१ डिसेंबरपर्यंत वाढवली आहे. विवरणपत्रे ३१ जानेवारी २०२७ पर्यंत सादर करता येणार आहेत, असे एका परिपत्रकात स्पष्ट करण्यात आले आहे. एमएसई २१ पोर्टलवर कागदपत्रे सादर करताना तांत्रिक अडचणींचा सामना करावा लागत होता.

तेल कंपन्यांची पेट्रोल पंपांवर ग्राहक विश्वासाची चाचणी

नवी दिल्ली : पेट्रोल पंपांवरील स्वच्छ शौचालये ही केवळ एक सामान्य सुविधा वाटू शकते, परंतु सार्वजनिक क्षेत्रातील तेल विपणन कंपन्या या सुविधेला ग्राहक सेवेचा एक महत्त्वाचा निकष बनवत आहेत. यासाठी वरिष्ठ अधिकारी स्वतः देशातील वेगवेगळ्या पेट्रोल पंपांवरील शौचालयांची पाहणी करत असून, प्रवाशांना त्यांच्या

अनुभवाविषयी अभिप्राय देण्यासाठी 'क्यूआर कोड'ची व्यवस्था करण्यात आली आहे. केंद्रीय पेट्रोलियम आणि नैसर्गिक गॅस मंत्रालयाच्या 'स्वच्छता अभियानांतर्गत', सरकारी तेल कंपनी किरकोळ इंधन केंद्रांवरील शौचालयांची स्वच्छता आणि देखभालीची मोहीम तीव्र करत आहेत.

वाढती जागतिक मागणी, प्रतिस्पर्धापेक्षा कमी दर

भारतीय तांदळाच्या निर्यातीत मोठी वाढ होणार - आयआरईएफ

नवी दिल्ली : चालू आर्थिक वर्षाच्या पहिल्या सहामाहीत भारताच्या तांदळाच्या निर्यातीत मूल्यानुसार १३ टक्क्यांनी वाढ झाली आहे. तसेच वाढत्या जागतिक मागणीची पूर्तता करण्यासाठी देशात अतिरिक्त साठा उपलब्ध असल्यामुळे तांदळाच्या निर्यातीचे भविष्य उज्ज्वल असल्याचे उद्योग संघटना 'आयआरईएफ'ने म्हटले आहे. 'पीटीआय'ला दिलेल्या मुलाखतीत, इंडियन राईस एक्सपोर्टर्स फेडरेशनचे (आयआरईएफ) उपाध्यक्ष देव गर्ग यांनी सांगितले की, भारतीय तांदळाची किंमत प्रतिस्पर्धी देशांच्या

तुलनेत किमान १० टक्क्यांनी कमी आहे.

सरकारी आकडेवारीनुसार, चालू आर्थिक वर्षाच्या पहिल्या सहा महिन्यांत भारताची तांदूळ निर्यात १३ टक्क्यांनी वाढून ५४,९३७.७१ कोटी रुपयांवर पोहोचली आहे. जूनमध्ये संपलेल्या २०२५-२६ च्या पीक वर्षात भारताने १५४ दशलक्ष मेट्रिक टनांहून अधिक तांदळाचे उत्पादन घेतले आहे.

सर्वात कमी दर आणि वाढती जागतिक मागणी यामुळे भारताची निर्यात मोठ्या प्रमाणावर वाढण्यासाठी अनुकूल स्थिती आहे. त्यामुळे या वर्षी व्यवसायाचे फंडामेंटल्स अधिक मजबूत आहेत

आणि साहजिकच निर्यातीचे प्रमाण वाढेल, असे ते 'आयआरईएफ'तर्फे २३-२५ ऑक्टोबर दरम्यान आयोजित 'भारत आंतरराष्ट्रीय तांदूळ परिषद २०२६' प्रसंगी ते म्हणाले.

गर्ग म्हणाले, गेल्या वर्षी आमची निर्यात सुमारे २२ दशलक्ष टन होती आणि युएसडीएने यावर्षी ती २४ दशलक्ष टन राहण्याचा अंदाज वर्तवला आहे. मला पूर्ण खात्री आहे की आणून २४ दशलक्ष टनांच्या या टप्प्यालाही मागे टाकू. मागील आर्थिक वर्षात देशाने १,१२,००० कोटी रुपयांच्या तांदळाची निर्यात केली होती, ज्यामध्ये बामती आणि बिअर-

बासमती तांदळाचे योगदान जवळपास सारखेच होते, असे त्यांनी नमूद केले.

समोरील आव्हाने आणि उद्योग क्षेत्राची मागणी

उद्योग क्षेत्रापुढील आव्हानांबद्दल विचारले असता, गर्ग म्हणाले, इराणमधील संकट हे एक मोठे आव्हान आहे, कारण आपण आपल्या एकूण बासमती निर्यातीपैकी ७४ टक्क्यांहून अधिक निर्यात मध्यपूर्वेकडे करतो.

युद्ध होते तेव्हा तांदूळची मागणी वाढते. त्यामुळे मागणी वाढली आणि लोक जास्त पैसे घ्यायला तयार होते. परंतु, जर हे युद्ध दीर्घकाळ चालले. तर खरेदीदार

किती काळ इतक्या मोठ्या किंमती मोजून ही खरेदी पातळी कायम ठेवू शकतील, याबद्दल शंका आहे.

त्यामुळे हा एक मोठा धोका उद्योग क्षेत्रासमोर आहे, असे त्यांनी स्पष्ट केले. याशिवाय, तांदळाशी संबंधित धोरणांमध्ये होणारा कोणताही बदल धोक्याची घंटा ठरू शक्य असल्याचे त्यांनी निदर्शनास आणून दिले.

सध्या तांदळावर कोणतेही निर्बंध नाहीत. कोणतीही निर्यात शुल्क नाही, किमान निर्यात मूल्य नाही आणि निर्यातीवर कोणतीही बंदी नाही. सरकारने आपले सध्याचे हे धोरण सुरूच ठेवावे, अशी मागणी त्यांनी फेडरेशनतर्फे केली.

६ भारतीय तांदळाचे दर सध्या जीवांकी पातळीवर आहेत. आमचे निर्यातीचे दर बाजारात उपलब्ध असलेल्या इतर पर्यायांच्या (उदा. थायलंड किंवा म्यानमार) तुलनेत जवळपास १० टक्क्यांनी खोटे आहेत. 'एल जिने'च्या धोरणामुळे उत्पादनात घट होण्याची शक्यता असल्याने जागतिक मागणी देखील वाढेल.

- देव गर्ग, उपाध्यक्ष, आयआरईएफ

भारत आंतरराष्ट्रीय तांदूळ परिषद २०२६

'भारत आंतरराष्ट्रीय तांदूळ परिषद' या तीन दिवसीय कार्यक्रमात १५० हून अधिक देशांमधील सहभागींनी हजेरी लावली आहे . आयआरईएफ परिषदेत जगभरातील २०० हून अधिक तांदळाच्या जातींचे प्रदर्शन करत आहे . तसेच विविध मूल्यवर्धन धात उत्पादनांचे प्रदर्शनदेखील यामध्ये मांडण्यात आले आहे . परिषदेमुळे भारतीया निर्यातदारांना मोठ्या प्रमाणावर नवीन निर्यात ऑर्डर्स मिळण्याची दाट शक्यता वर्तवली जात आहे .

संतोष
तळाशीलकर
अर्थीविश्व

सध्याचे युग सातत्याने बदलणाऱ्या तंत्रज्ञान व कृत्रिम बुद्धिमत्तेचे आहे. २० व्या शतकाच्या शेवटाला आणि २१ व्या शतकाची पहिली २० वर्षे ही माहिती-तंत्रज्ञान क्षेत्राची राहिली. या काळात मोठ्या प्रमाणावर माहिती-तंत्रज्ञानाचा विस्तार झाला. त्यातून सायबर गुन्हेगारी मोठ्या प्रमाणावर फोफावली. हजारो किमीवरून तुमचे आमचे बँक खाते रिकामे होऊ लागले आहे. तुम्हाला गिफ्ट लागले आहे? तुमच्या मोबाईलवर आलेला ओटीपी सांगा? तुम्ही वीज बिल भरले नाही? तुम्ही गॅस बिल भरले नाही? मी जी फाईल पाठवतो, ती क्लिक करून माहिती भरा. यातून हजारो जणांना गंडवले जाते. चोर अदृश्य असल्याने त्याचा माग काढणे, त्याला जेरबंद करणे अतिशय कठीण बनते. या सायबर गुन्हेगारीला आळा घालणे आपल्याला अद्यापि शक्य झालेले नसतानाच आता 'एआय'चे मोठे आव्हान आपल्यासमोर उभे ठाकले आहे.

तंत्रज्ञानात सातत्याने सुधारणा होत असतात. त्यातूनच कृत्रिम बुद्धिमत्ता (एआय) जन्माला आली. आता 'एआय'ने प्रत्येक क्षेत्र पादाक्रांत करायला सुरुवात केली आहे. आता या क्षेत्राचा प्रत्येक क्षेत्रात व्यायला सुरुवात केली आहे. कारण 'एआय'च्या मदतीने अनेक कठीण कामे सहजसोपी झाली आहेत. पण, बँकिंग क्षेत्रातील 'एआय'चा वापर हा सर्वसामान्य खातेदारांचा थरकाप उडवणारा आहे. कारण अमेरिकेतील 'एआय' एजंटनी

मोठमोठ्या बँकांमध्ये घुसून खातेदारांच्या खासगी माहितीला मोठे भगदाड पाडले आहे. चेक भरणे, पासबुक अपडेट करणे, एफडी करणे, चेक तयार करणे, स्टेटमेंट काढणे, निधी हस्तांतरण आदी विविध कामांसाठी बँकेत जावे लागते किंवा तुम्ही बँकेच्या ॲप व वेबसाइटवरून कामे ही कामे करू शकता. आता तंत्रज्ञान प्रगत झाल्याने बँकेच्या वतीने प्रतिनिधी म्हणून 'एआय एजंट' ही कामे करतो. अमेरिकेतील बँकांमध्ये ही दैनंदिन कामे करायला अधिकृतपणे 'एआय एजंट'ना परवानगी दिली आहे. हे 'एआय एजंट' आपल्या खातेदाराच्या वतीने बँकेत व्यवहार करतात. यात खातेदाराचे दैनंदिन व्यवहार, खातेदाराचे आर्थिक तपशील आदींचा समावेश असतो. पण, जगातील बड्या बँक खात्यात अवैध 'एआय एजंट'नी घुसखोरी केली आहे. यामुळे मात्र, अधिकृत आणि ग्राहकाने निर्दिशित केलेल्या व्यवहारांमध्ये आणि संभाव्य अनधिकृत एजंटंकडून केल्या जाणाऱ्या व्यवहारांमध्ये फरक ओळखताना बँकांना अडचणी येत आहेत. ग्राहकांच्या पैशांच्या सुरक्षिततेबाबत चिंता निर्माण होत आहे. ही चिंता केवळ आर्थिक माहितीच्या उपलब्धतेपुरती मर्यादित नाही. खरेदी करण्याची किंवा पैशांचे हस्तांतरण करण्याची परवानगी असलेल्या एआय एजंट्सकडून अशी कृती घडू शकते, ज्याचे ग्राहकांवर थेट आर्थिक परिणाम होऊ शकतात, अशी भीती बँकिंग क्षेत्रातील वरिष्ठ अधिकार्यांना वाटत आहे. कारण खातेदाराच्या विनंत्या पूर्ण करण्यासाठी किंवा कामे पार पाडण्यासाठी प्रोग्राम केलेले एआय एजंट्स ग्राहक सेवा केंद्रांशी संपर्क साधतात किंवा खातेदाराच्या सूचनांपासून स्वतंत्रपणे कृती करत असल्याचे

दरोडेखोर एआय

आपण मोठ्या विश्वासाने बँकेत पैसे ठेवतो . आपले पैसे तेथे सुरक्षित राहतील, असा समज सर्वसामान्य माणसाचा असतो . पण, अमेरिकेत 'अवैध एआय एजंट'नी बँकांमध्ये घातलेला धुमाकूळ पाहता आपले पैसे सुरक्षित आहेत का? असा प्रश्न बँक खातेदारांना पडल्याशिवाय राहणार नाही . कारण जे अमेरिकेत घडते, ते पुढे जगात घडते . भारतीय वित्तसंस्था 'या एआय'चे आव्हान पेलायला सक्षम नसल्यास बँकांवर 'एआय'चे दरोडे पडू लागतील .

डॉ. विनायक
म. गोविलकर
(सी.ए.)
विशेष

मेक इन इंडिया ही योजना २५ सप्टेंबर २०१४ रोजी सुरू झाली. मेक इन इंडियाचा मूळ उद्देश भारताला केवळ मोठी बाजारपेठ न ठेवता जागतिक उत्पादन केंद्र (Global Manufacturing Hub) बनवणे हा होता. गेल्या दहा-बारा वर्षांत त्याने काही प्रगतीही साधली. भारतात विविध वस्तूंचे उत्पादन आणि उत्पादन क्षमता वाढली. परदेशी कंपन्यांना मिळाली. आयातीवरील अवलंबित्व कमी करण्याचा प्रयत्न झाला. रोजगाराच्या संधी वाढल्या.

एमएसएमई इकोसिस्टीमला चालना मिळाली. मोठ्या मॅन्युफॅक्चरिंग कंपन्यांभोवती पुरवठादार आणि पुरक युनिट विकसित होण्यास मदत झाली.

पायाभूत सुविधा आणि इंडस्ट्रियल कॉरिडोरला गती मिळाली. संरक्षण उत्पादनाचे स्वदेशीकरण सुरू झाले. EV आणि रिव्युक्टेबल पॉवर मॅनिफॅक्चरिंगला चालना मिळाली.

पूर्वी वस्तूंची आयात होत होती. आता कच्चा माल, कॉम्पोनंट्सची आयात होऊ लागली आणि भारतात त्याची असेंब्ली तसेच वस्तूंचे उत्पादन सुरू झाले. हे खचितच यश आहे. पण हा पहिला टप्पा मानला पाहिजे. मेक इन इंडियाचे यश मोजकाना 'हे उत्पादन भारतात तयार होते का?' हा प्रश्न विचारणे पुरेसे नाही. त्याबरोबर आपणखी पुढील सहा प्रश्न विचारले पाहिजेत : कॉम्पोनंट्स भारतात बनतात का?, डिझाईन भारतात होते का?, आर अँड डी भारतात होते का? पेटेंट भारताकडे आहेत का? कोअर टेक्नॉलॉजी भारताची आहे का? आपण तंत्रज्ञान निर्यात करू शकतो का? याच सहा टप्प्यात खऱ्या अर्थाने 'मेक इन इंडिया'चे रूपांतर 'डेव्हलप इन इंडिया'मध्ये होऊ शकते. भारतासाठी आयात कमी करणे हे महत्त्वाचे आहे; पण ते अंतिम ध्येय नसावे. कारण आज आपण एका वस्तूची आयात बंद करून तिची असेंब्ली भारतात सुरू केली, पण उद्या त्या वस्तूसाठी लागणारे दुसरे क्रिटिकल कॉम्पोनंट्स आयात करावे लागले, तर अवलंबित्वाचे फक्त स्वरूप बदलले, अवलंबित्व पूर्णपणे संपले असे नाही. म्हणून भारताचा पुढील औद्योगिक मंत्र असा अर्पू शकतो: 'मेक इन इंडिया' ही केवळ सुरुवात आहे; 'डिझाईन, डेव्हलपमेंट आणि इनोव्हेट इन इंडिया' हेच पुढील लक्ष्य आहे.

आपण मोबाईल उत्पादनाचे उदाहरण घेऊ. मोबाईल फोन निर्यात ११,५०० कोटींवरून सुमारे १२ कोटींवरून आयात होत आहे. भारतात मोबाईल मॅन्युफॅक्चरिंग युनिट्सची संख्या दोन वरून सुमारे ३०० झाली.

पण येथे एक महत्त्वाचा प्रश्न आहे- एखाद्या परदेशी कंपनीचा स्मार्टफोन भारतात तयार होतो. पण त्याचे डिझाईन, प्रोसेसर/चीप, डिस्प्ले टेक्नॉलॉजी, कॅमेरा टेक्नॉलॉजी आणि अनेक कॉम्पोनंट्स परदेशातून येत असतील तर भारतात मेक इन इंडियानुसार काय होते तर केवळ वेगवेगळे भाग जोडणे, टेस्टिंग आणि पॅकेजिंग इतकेच.

कृषिप्रधान भारताने गेल्या दीड दशकात औद्योगिक क्षेत्रात भरारी घेण्याचा प्रयत्न केला आहे. त्यासाठी विविध योजना आणल्या, निधी उपलब्ध करून दिली, देशांतर्गत उत्पादन वाढावे म्हणून बरेच काही केले. मेक इन इंडिया ही त्यातील ठळक बाब होय. त्या चळवळीला आता १२ वर्षे झाली. भारताने असेंब्ली आणि मॅन्युफॅक्चरिंगच्या पुढे जाऊन इंटेलेक्च्युअल प्रॉपर्टी, आर अँड डी आणि कोअर टेक्नॉलॉजीमध्ये आपली ताकद निर्माण करणे आवश्यक आहे. मेक इन इंडियाचा पुढील दशकाचा हाच मंत्र असायला हवा .

‘मेक इन इंडिया’कडून आता ‘डेव्हलप इन इंडिया’

दुसरे उदाहरण घेऊ इक्वी उत्पादनाचे. भारतात मोटारी, कमर्शियल व्हेइकल, दुचाकी आणि ट्रॅक्टर मोठ्या प्रमाणावर तयार होतात. परंतु इलेक्ट्रिक व्हेइकलमुळे वाहन उद्योगातील खेळाचे स्वरूप बदलत आहे. भारतात जरी इक्वी असेंब्ली सुरू झाली तरी बॅटरी सेल्स, क्रिटिकल इलेक्ट्रॉनिक्स आणि सॉफ्टवेअर मोठ्या प्रमाणावर आयात केले जात आहे. त्यामुळे फॉसिल-फ्युएल व्हेइकलमधील आयातीवरील अवलंबित्व कमी करून आपण नवीन प्रकारचे आयात अवलंबित्व निर्माण करत आहोत. म्हणून इक्वी असेंब्ली म्हणजे इक्वी तंत्रज्ञान असे नाही. पुढच्या टप्प्यात बॅटरी केमिस्ट्री + सेल टेक्नॉलॉजी + मोटर + पॉवर इलेक्ट्रॉनिक्स + सॉफ्टवेअर + व्हेइकल डिझाईन यामध्ये भारतीय आर अँड डी आणि इंटेलेक्च्युअल प्रॉपर्टी वाढवणे गरजेचे आहे.

तिसे उदाहरण सेमीकंडक्टरचे पाहू. आज जवळजवळ प्रत्येक आधुनिक उद्योग सेमीकंडक्टरवर अवलंबून आहे: मोबाईल, मोटर, एआय, संरक्षण, टेलिकॉम, बँकिंग, वैद्यकीय उपकरणे सगळ्यात सेमी कंडक्टर गरजेचे आहे. म्हणून भारताने केवळ चीप फॅब्रिकेशन प्लान्ट उभारणे पुरेसे नाही, तर चीप आर्किटेक्चर, चीप डिझाईन, वेफर फॅब्रिकेशन, पॅकेजिंग, टेस्टिंग या संपूर्ण व्हॅल्यू चेनमध्ये आपली क्षमता निर्माण करणे आवश्यक आहे.

तीच गोष्ट संरक्षण क्षेत्राची. भारतात फायटर एअरक्राफ्टची असेंब्ली झाली पण इंजिन टेक्नॉलॉजी, रडार टेक्नॉलॉजी, इलेक्ट्रॉनिक वॉरफेअर सिस्टीम, क्रिटिकल सेन्सर्स, प्लानेट कंट्रोल सॉफ्टवेअर परदेशी असेल तर हे सर्व स्वदेशी करणे हा पुढचा टप्पा निश्चितच महत्त्वाचा ठरतो.

सौरऊर्जेमध्ये भारताने मोठी क्षमता निर्माण केली आहे. आपण सोलार मॉड्युल इनपुट वॉल्यूम करतो. पण त्यासाठी इम्पोर्टेड इनपुट वापरतो. आता पुढच्या टप्प्यामध्ये सेल केमिस्ट्री आणि एनर्जी स्टोअरेज टेक्नॉलॉजी महत्त्वाची आहे.

तीच गोष्ट फार्मास्युटिकल्स बाबतीत आहे. भारत फार्मास्युटिकल्स मॅन्युफॅक्चरिंगमध्ये जागतिक स्तरावर महत्त्वाचा देश आहे. विशेषत: जेनरिक मेडिसीनमध्ये भारताची मोठी भूमिका आहे. भारताला 'फार्मसी ऑफ दी वर्ल्ड'सोबतच 'ड्रग डिस्कव्हरी अँड बायोटेक्नॉलॉजी हब' होण्याची क्षमता निर्माण करावी लागेल.

टेलिकम्युनिकेशन क्षेत्रात उपकरणे बनवण्यापासून 5G/6G टेक्नॉलॉजीपर्यंत, डेटा सेंटरपासून एआय मॉडेलपर्यंत, ट्रेन बनवण्यापासून रेल्वे टेक्नॉलॉजीपर्यंत, ट्रॅक्टरपासून कृषी क्षेत्रातील अचूकतेपर्यंत प्रगती करणे हा मेक इन इंडियाचा पुढचा टप्पा आहे.

थोडक्यात कृषिप्रधान भारताने गेल्या दीड दशकात औद्योगिक क्षेत्रात भरारी घेण्याचा प्रयत्न केला आहे. त्यासाठी विविध योजना आणल्या, निधी उपलब्ध करून दिली, देशांतर्गत उत्पादन वाढावे म्हणून बरेच काही केले. मेक इन इंडिया ही त्यातील ठळक बाब होय. त्या चळवळीला आता १२ वर्षे झाली. भारताने असेंब्ली आणि मॅन्युफॅक्चरिंगच्या पुढे जाऊन इंटेलेक्च्युअल प्रॉपर्टी, आर अँड डी आणि कोअर टेक्नॉलॉजीमध्ये आपली ताकद निर्माण करणे आवश्यक आहे. मेक इन इंडियाचा पुढील दशकाचा हाच मंत्र असायला हवा.

vgovillkar@rediffmail.com

स्नेहल
नाडकर्णी
ग्राहक मंत्र

पूर्वी केवळ सण-समारंभ किंवा विशेष प्रसंगी वापरली जाणारी सौंदर्य प्रसाधने आता दैनंदिन जीवनाचा एक अविभाज्य भाग बनली आहेत. आता केवळ महिलाच नव्हे, तर पुरुषांसाठीही विशेष 'मेन्स ग्रॅमिं' उत्पादने बाजारात उपलब्ध आहेत. इन्स्टाग्राम, फेसबुक आणि यूट्यूब यांसारख्या सोशल मीडिया प्लॅटफॉर्मसमुळे 'परफेक्ट लुक'ची क्रेझ वाढली आहे. रील आणि फोटो फिल्टरच्या युगात प्रत्येकाला सुंदर दिसायचे असते. जाहिरातींमधील ग्लॅमरस दुनियेला भुलून सामान्य लोकही या उत्पादनांकडे आकर्षित होतात. त्यामुळे सौंदर्य प्रसाधनांची बाजारपेठ झपाट्याने वाढत आहे. प्रत्येक जण आज कोणत्या ना कोणत्या स्वरूपात सौंदर्य प्रसाधनांचा वापर करत आहे. बदलती जीवनशैली आणि स्वतःला आकर्षक दाखवण्याची तीव्र इच्छा यामुळे या उद्योगाने आज जागतिक बाजारपेठेत आपले पाय घट्ट रोवले आहेत. सोशल मीडिया, ई-कॉमर्स प्लॅटफॉर्म आणि डायरेक्ट-टू-कंझ्युमर (D2C) ब्रँड्सच्या माध्यमातून दररोज हजारो उत्पादने ग्राहकांसमोर सादर केली जातात. मात्र, या स्पर्धात्मक युगात ग्राहकांना आकर्षित करण्यासाठी अनेक कंपन्या अवास्तव, दिशाभूल करणाऱ्या आणि असत्य दाव्यांचा आधार घेत आहेत. या गंभीर समस्यांची दखल घेत भारताच्या केंद्रीय ग्राहक संरक्षण प्राधिकरणाने (CCPA) सौंदर्य प्रसाधने क्षेत्रातील फसव्या आणि असुरक्षित पद्धतीविरुद्ध कठोर कायदेशीर पावले उचलण्यास सुरुवात केली आहे.

ग्राहक संरक्षण कायदा, २०१९ अंतर्गत स्थानपत्र झालेली CCPA ही संस्था ग्राहकांच्या हक्कांना चालना देणे, ग्राहकांच्या हक्कांचे संरक्षण करणे आणि अमलबजावणी करणे यासाठी कटिबद्ध आहे. बाजारपेठेत दिशाभूल करणाऱ्या अनुचित व्यापारी प्रथा आणि दिशाभूल करणाऱ्या जाहिरातींना आळा घालणे हे या प्राधिकरणाचे मुख्य उद्दिष्ट आहे.

सौंदर्य प्रसाधने क्षेत्रात ग्राहकांच्या आरोग्याशी आणि पैशांशी थेट संबंध येत असल्याने, CCPAने या क्षेत्रातील खोट्या दाव्यांवर आणि नियमांच्या उल्लंघनावर आपले लक्ष केंद्रित केले आहे.

अनेक ब्रँड्स आपल्या जाहिरातींमध्ये 'तोरात पिंगमेंटेशन दूर करा' किंवा 'काही दिवसांत त्वचा गोरी करा' असे दावे करतात. या दाव्यांमगे कोणताही वैज्ञानिक आधार, प्रयोगशाळेतील चाचण्या किंवा क्लिनिकल डेटा नसतो. तसेच, जाहिरातींमध्ये दाखवल्या जाणाऱ्या 'बिफोर अँड आफ्टर' फोटोमध्ये मोठ्या प्रमाणावर डिजिटल एडिटिंग आणि फिल्टर्सचा वापर करून ग्राहकांना मूर्ख बनवले जाते. मिश्रो, फिलपाकट यांसारख्या प्लॅटफॉर्मवरील अनेक विक्रेते, तसेच सुपर्टे कॉस्मेटिक सायन्स, फॉक्स्युटी आणि मार्स नाईट यांसारख्या स्वतंत्र D2C वेबसाइट्सवर या संदर्भात कारवाई झाली आहे.

कारवाईचा दुसरा मोठा फटका ऑनलाइन विक्री करणाऱ्या 'व्हाइट-लेबल' विक्रेत्यांना आणि ब्युटी ब्रँड्सना बसला आहे. हे विक्रेते उत्पादनांचे मार्केटिंग १००% सेंट्रिय किंवा 'रासायनिक विरहित' म्हणून करतात. मात्र, प्रत्यक्षात या उत्पादनांमध्ये प्रतिबंधित किंवा

भारतातही 'एआय एजंट' यंत्रणा लवकरच

अमेरिकेत 'एआय एजंट' यंत्रणा विकसित झाली असून भारतातही 'एआय एजंट' युग लवकरच सुरू होण्याची चिन्हे दिसत आहेत. 'एआय'मार्फत पैसे हाताळण्यास सुरुवात भारत व अमेरिकेत सुरुवात झाली आहे. भारतात 'एनपीसीआय'च्या मदतीने रेझोपेने 'एजेंटिक यूपीआय कॉमर्स' हे आपण एआय चॅटजीपीटी ॲप्रोपिक वलाऊडच्या सहाय्याने तयार केले. वापरकर्ते आता 'एआय'च्या मदतीने आपली ऑर्डर देऊ शकतात. झोमटो, स्वीगी, झेप्टो या ऑनलाइन व्यासपीठावरून केवळ यूपीआय पिन टाकून व्यवहार पूर्ण करता येणार आहे. यामुळे भविष्यात आता भारतातही 'एआय एजंट'चे युग अवतरेल. पण, भारताला सुरक्षेचे भानही ठेवावे लागणार आहे.

दिसून येते, अशा घटनाही बँकांनी नोंदवल्याचे दिसून आले. अमेरिकेत ही परिस्थिती असेल तर भारतात भविष्यात काय होईल याची चिंता वाटण्यासारखी परिस्थिती आहे.

जगातील सर्वात मोठ्या बँकांमध्ये मॉर्गन स्टॅनले, बँक ऑफ अमेरिका, जे पी मॉर्गन चेंस, वेल्स फार्गो, सिटी बँक आदींचा समावेश होतो. या सर्व बँकांना 'अवैध एआय एजंट'मुळे धडकी भरली आहे. त्यामुळेच या बँकांनी आता 'अवैध एआय एजंट'ना बंदी घालण्याचा निर्णय घेतला आहे.

मानवी ग्राहक व 'एआय एजंट' यांच्या व्यवहारामुळे होणाऱ्या गोंधळाचा फटका भविष्यात बँकांना बसू शकतो, त्यामुळे त्या सावध झाल्या आहेत. कारण एखाद्या ग्राहकाचे 'एआय'मुळे नुकसान झाल्यास त्याने न्यायालयाचा दरवाजा ठोठावल्यास बँकांना मोठी नुकसानभरपाई द्यावी लागू शकते.

बँकांची भक्कम तटबंदी

भविष्यातील अडचणी लक्षात घेऊन बँकांनी अवैध 'एआय एजंट'ना बंदी घालण्याचा निर्णय घेतला आहे. तसेच या बँकांनी आपली सुरक्षा तटबंदी अधिक भक्कम करण्याचा प्रयत्न चालवला आहे. भविष्यातील जोखीम

लक्षात घेऊन बँकांनी त्यांच्या सेवेच्या अटी-शर्तीमध्ये सुधारणा केल्या आहेत. बँकांनी आता 'एआय एजंट'कडून होणाऱ्या सर्व व्यवहारांवर बारीक लक्ष ठेवायला सुरुवात केली आहे. मॉर्गन स्टॅनलेसारख्या बड्या बँकेने 'अवैध एआय एजंट'ना आपली वेबसाइट वापरायला बंदी घातली आहे. सध्याची परिस्थिती पूर्णपणे चिंताजनक आहे. कारण हे 'एआय एजंट' ग्राहकांच्या खात्यातील पैशाला धोका पोहचवू शकतात, अशी भीती मॉर्गन स्टॅनलेच्या वरिष्ठ अधिकार्याने दिली.

तर 'जे पी मॉर्गन चेंस' या बँकेने आपल्या खातेदारांना आपला 'यूजरनेम व पासवर्ड' कोणाला देऊ नये, असे आवाहन केले आहे. वाढत्या 'एआय' तंत्रज्ञानाचे मोठे आव्हान आता बँकिंग क्षेत्राला जाणवू लागले आहे. 'एआय'कडून रिअल टाइम घोटाळ्याला पायबंद घालणे हे वित्तसंस्थांसमोरील मोठे आवडणीचे बनले आहे. एखादा 'एआय एजंट' गैरव्यवहार करताना आढळल्यास ते बँक खाते तत्काळ सुरक्षित करे करता येईल, अशी यंत्रणा उभारण्याचे काम बँका करत आहेत.

तुमच्या सौंदर्य प्रसाधनात आहे काय...

सौंदर्य प्रसाधनांच्या फसव्या जाहिरातींना बळी पडून ग्राहक केवळ आपले कप्ताचे पैसेच गमावत नाहीत, तर त्यांच्या आरोग्यालाही मोठा धोका निर्माण होतो. झटपट रिझल्ट देण्याच्या नादात उत्पादनांमध्ये घातक रसायने, स्टिरॉइड्स किंवा पारा (Mercury) वापरला जातो. घटकांची संपूर्ण यादी समोर नसल्यास ग्राहकाला आपण शरीरावर काय लावत आहोत, याची कल्पनाच येत नाही. रासायनिक विरहित असल्याचा खोटा दावा केल्यामुळे हे उत्पादन वापरणाऱ्या ग्राहकांच्या त्वचेचे कायमचे नुकसान होऊ शकते.

अधोषित कृत्रिम सक्रिय घटक आणि मानवी शरीराला घातक असणारे धातू आढळून आले आहेत.

याशिवाय, ई-कॉमर्स वेबसाइट्सवर वस्तूची माहिती देताना 'वैध वजनमापन' कायद्यातील नियमांचे उल्लंघन केले जात आहे. उत्पादनातील घटकांची अचूक यादी, बॅच नंबर किंवा उत्पादन कोणत्या देशात झाले आहे (Country of Origin), ही अनिवार्य माहिती ग्राहकांपासून लपवून ठेवली जात असल्याचे समोर आले आहे.

अनेक ब्रँड्स त्वचेवर लावण्याच्या क्रिम्स किंवा इंजेक्टेबल उत्पादनांची जाहिरात करताना 'क्लिनिकल अलोपेथिया (उत्कल पडणे) पूर्णपणे बरा करा', 'पिंपल्सचे डाग कायमचे घालवा' किंवा 'इंजेक्टेबल स्कीन बूस्टर्स' यांसारखे दावे करतात. नियमांनुसार, 'दिशाभूल करणाऱ्या जाहिराती' मानून कारवाई केली जात आहे.

ग्राहकांची दिशाभूल करणाऱ्या या कंपन्यांना चाप लावण्यासाठी CCPAने कायदेशीर मार्गदर्शक तत्त्वे जारी केली आहेत. नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या ब्रँड्सवर २१० लाखांपर्यंतचा मोठा दंड ठोठावण्यात आला आहे. तसेच सर्व दिशाभूल करणाऱ्या जाहिराती आणि डिजिटल मोहिमा त्वरित हटवून उत्पादनांबद्दल सत्य परिस्थिती ग्राहकांसमोर मांडणे आणि जाहिरातींमधील खोटेपणा मान्य करून सुधारात्मक घोषणा करणे कंपन्यांना बंधनकारक केले आहे.

नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या ज्या थर्ड पार्टी सौंदर्य प्रसाधने विक्रेत्यांकडे पूर्ण कायदेशीर लेबलिंग किंवा घटकांची माहिती नाही, त्यांना त्वरित नोटीस पाठवून त्यांची उत्पादने वेबसाइटवरून काढून टाकावीत असा स्पष्ट

निर्देश CCPAने सर्व ई-कॉमर्स प्लॅटफॉर्मसना दिले आहेत.

सौंदर्य प्रसाधनांच्या फसव्या जाहिरातींना बळी पडून ग्राहक केवळ आपले कप्ताचे पैसेच गमावत नाहीत, तर त्यांच्या आरोग्यालाही मोठा धोका निर्माण होतो. झटपट रिझल्ट देण्याच्या नादात उत्पादनांमध्ये घातक रसायने, स्टिरॉइड्स किंवा पारा (Mercury) वापरला जातो. घटकांची संपूर्ण यादी समोर नसल्यास ग्राहकाला आपण शरीरावर काय लावत आहोत, याची कल्पनाच येत नाही. रासायनिक विरहित असल्याचा खोटा दावा केल्यामुळे हे उत्पादन वापरणाऱ्या ग्राहकांच्या त्वचेचे कायमचे नुकसान होऊ शकते.

CCPAच्या या आक्रमक भूमिकेमुळे सौंदर्य प्रसाधने उद्योगातील ब्रँड्सना आता सौंदर्य जाहिरातींमध्ये आणि पॅकेजिंगवर क्मालीची पारदर्शकता ठेवावी लागेल. कोणत्याही दाव्याला प्रमाणित करण्यासाठी कंपन्यांकडे सक्षम वैज्ञानिक पुरावे असणे आणि नियमांनुसार घटकांची संपूर्ण माहिती जाहीर करणे आता बंधनकारक आहे. CCPAची ही मोहीम भारतीय बाजारपेठेत 'सत्य आणि पारदर्शक' जाहिरात संस्कृती निर्माण करण्यासाठी मैलाचा दगड उठेल. CCPAची ही कठोर पावले ग्राहकांना फसवणुकीपासून वाचवतील आणि प्रामाणिक ब्रँड्सना बाजारात टिकून राहण्यास मदत करतील.

सौंदर्य प्रसाधनांचा वापर करणे पूर्णपणे चुकीचे नाही, परंतु त्याचा अतिवापर आणि रासायनिक उत्पादनांवर विसंबून राहणे घातक आहे. जाहिरातींमधील चकचकाटाला न भुलता ग्राहकांनीही सजग राहणे गरजेचे आहे. ग्राहकांनी खरेदी करण्यापूर्वी नेहमी घटकांची यादी, एकसपाटीय डेट आणि ब्रँडची विश्वासार्हता तपासणे महत्त्वाचे आहे.

mgpshikshan@gmail.com

११४ पदकांसह सायोनारा जपान

पॅरा आशियाई क्रीडा स्पर्धेचे पाचवे पर्व उत्साहात संपन्न ; भारत चौथ्या स्थानी

नागोया : जपानमधील नागोया येथे आयोजित पॅरा आशियाई क्रीडा स्पर्धेच्या पाचव्या पर्वाची मिजुहो पार्क अ‍ॅथलेटिक्स स्टेडियममध्ये समारोप समारंभाने सांगता झाली. आठवडाभर रंगलेल्या या स्पर्धेत ४५ देश आणि प्रदेशांतील सुमारे ४,००० खेळाडू व कर्मचारी सहभागी झाले होते. जपानमध्ये प्रथमच या स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते.

भारताने या स्पर्धेत विक्रमी ११४ पदकांची कमाई केली. यामध्ये ३० सुवर्ण, ३५ रौप्य आणि ४९ कांस्यपदकांचा समावेश आहे. चीनमधील हांगझोउ येथे २०२३ मध्ये झालेल्या आशियाई पॅरा गेम्समध्ये भारताने १०८ पदके जिंकली होती. यंदा सहा पदकांची वाढ करत भारताने स्वतःचाच विक्रम मोडला. भारताच्या या यशामुळे पॅरा क्रीडा क्षेत्रातील देशाची ताकद पुन्हा अधोरेखित झाली. विविध क्रीडाप्रकारांमध्ये भारतीय खेळाडूंनी सातत्यपूर्ण कामगिरी करत पदकतालिकेत मोलाचे योगदान दिले. भारताने यंदा केवळ १६८ खेळाडूंचा संघ पाठवला होता. २०२३ मध्ये हांगझोउ येथे झालेल्या स्पर्धेत भारताने १०८ पदके जिंकली होती. यंदा तुलनेने कमी खेळाडू असूनही भारतीय खेळाडूंनी अधिक पदकांची भर घातली.

समारोप समारंभात दुहेरी सुवर्णपदक विजेते निशाद कुमार

आणि मोना अग्रवाल यांनी भारतीय पथकाचे ध्वजवाहक म्हणून नेतृत्व केले. त्यांच्या नेतृत्वाखाली भारतीय खेळाडूंनी स्पर्धेतील यशस्वी मोहिमेचा समारोप केला. भारताच्या पदकविजयात पॅरा अ‍ॅथलेटिक्सने सर्वाधिक योगदान दिले. या प्रकारात भारताने २२ सुवर्ण, १९ रौप्य आणि २४ कांस्य अशी एकूण ६५ पदके जिंकली.

पॅरा बॅडमिंटनमध्ये भारतीय खेळाडूंनी तीन सुवर्ण, पाच रौप्य आणि आठ कांस्य अशी एकूण १६ पदके मिळवली. पॅरा जलतरणात ११, पॅरा टेबल टेनिसमध्ये सात, पॅरा तिरंदाजीत सहा आणि पॅरा

११४
भारताने ३० सुवर्ण, ३५ रौप्य, ४९ कांस्य अशी एकूण ११४ पदके जिंकली. पदकतालिकेत भारताने चौथे स्थान पटकावले. चीन तालिकेत अग्रस्थानी राहिला.

नेमबाजीत पाच पदके भारताच्या खात्यात जमा झाली. पॅरा ज्युदो आणि पॅरा पॉवरलिफ्टिंगमध्ये प्रत्येकी दोन पदके मिळाली. भारतीय नेमबाज मोना अग्रवालने महिलांच्या ५० मीटर रायफल श्री पोझिशनस एसएच१ प्रकारात ३५७.५ गुणांसह विश्वविक्रम नोंदवत सुवर्णपदक जिंकले.

आशियाई पॅरा स्पर्धेची सहावी आवृत्ती २०३० मध्ये दोहा येथे आयोजित केली जाणार आहे. नागोया येथील स्पर्धेत भारताने केलेली विक्रमी कामगिरी आगामी स्पर्धांसाठी खेळाडूंना प्रेरणा देणारी ठरणार आहे.

बॅडमिंटन : नितेश, मानसीची चमक
बॅडमिंटनपर्तूनी अखेरच्या दिवशी तीन सुवर्णपदके जिंकून भारताच्या यशात मोलाची भर घातली. पॅरिस पॅरालिम्पिक विजेता नितेश कुमार याने पुरुष एकेरीच्या एसएल३ गटात अंतिम सामन्यात प्रमोद भगतचा २१-१८, २१-१६ असा पराभव केला. त्याने मिश्र दुहेरीत थुलासीमथी मुरुगेसनसोबत रौप्यपदकी जिंकले. स्पर्धेत पदार्पण करणाऱ्या नवीन शिवकुमारने पुरुष एकेरीच्या एसएल४ गटात इंडोनेशियाच्या फ्रेडी सेतियावानला २१-९, २१-१७ असे हरवून सुवर्णपदक पटकावले. २४ वर्षीय पॅरिस पॅरालिम्पिक रौप्यपदक विजेती थुलासिमथी मुरुगेसन हिने मानसी जोशीसह महिला दुहेरी एसएल३-एसयू५ प्रकाराचे सुवर्णपदक जिंकले, तर तिने महिला एकेरी एसयू५ मध्ये रौप्यही मिळवले.

अ‍ॅथलेटिक्समध्ये विश्वविक्रम
अ‍ॅथलेटिक्समध्ये भारताने सर्वाधिक ६५ पदके जिंकली. संदीपने पुरुषांच्या ४०० मीटर टी६४ शर्यतीत ५२.२८ सेकंदांची विश्वविक्रमी वेळ नोंदवत सुवर्णपदक जिंकले. हनेयने भालाफेक एफ३७/३८ प्रकारात ६०.४९ मीटरची विश्वविक्रमी फेक केली. पॅरालिम्पिक आणि जागतिक विजेता सुमित अतिलाने पुरुषांच्या भालाफेक एफ४२-४४/६१-६४ संयुक्त प्रकारात ७२.४६ मीटरची सर्वोत्तम फेक करत सुवर्णपदक मिळवले. या प्रकारात भारताने तिन्ही पदके जिंकून वर्चस्व गाजवले. महेंद्र गुर्जर आणि संजय संदीप सरगर यांनी अनुक्रमे रौप्य व कांस्यपदक मिळवले. प्रणव सोमानीने पुरुषांच्या वलंब श्रो प्रकारात ३२.८७ मीटरची स्पर्धा विक्रमी कामगिरी करत भारताला दिवसातील आणखी एक सुवर्णपदक मिळवून दिले. एकूणच ही कामगिरी कौतुकास्पद ठरली. यामुळे भविष्य ही उज्ज्वल असल्याची खात्री पटली. आता २०३०च्या पॅरा आशियाई स्पर्धेतही अशीच कामगिरी अपेक्षित आहे.

संघर्षानंतर सिंधू उपविजेती

अग्रमानांकित अॅन से यंगची तीन सेटमध्ये जेतेपदाला गवसणी

पॅरिस : भारताची तारांकित बॅडमिंटनपटू पी. व्ही. सिंधूने फ्रेंच ओपन सुपर ७५० बॅडमिंटन स्पर्धेच्या महिला एकेरीच्या अंतिम फेरीत दक्षिण कोरियाच्या

फ्रेंच ओपन बॅडमिंटन स्पर्धा
सिंधूने २०२६ या वर्षीत दोन स्पर्धांची अंतिम फेरी गाठली. यापैकी जुलैमध्ये जपान ओपनचे तिने जेतेपद पटकावले. २०२४नंतर प्रथमच तिने एखादी स्पर्धा जिंकली होती. तर यंदा फ्रेंच ओपनमध्ये तिला उपविजेतेपदावर समाधान मानावे लागले.

केली आणि अखेर हा गेम जिंकला. सामन्याच्या दुसऱ्या गेममध्ये बाजू बदलल्यानंतर यंगने जोरदार कमबॅक करत ३-० अशी आघाडी घेतली. सिंधूने क्रॉस-कोर्ट स्मॅश आणि बॉडी स्मॅशच्या साहाय्याने पिछाडी भरून काढण्याचा प्रयत्न केला, परंतु कोर्टवरील वाऱ्याच्या दिशेमुळे त्रासलेल्या यंगने जालाजवळ अप्रतिम खेळ करत गेमवर पकड बसवली आणि सामना बरोबरीत आणला. निर्णायक तिसऱ्या गेममध्येही दोन्ही

खेळाडूंमध्ये अत्यंत चुरशीच्या रॅलीज पाहायला मिळाल्या. सिंधूने सुरुवातीला ८-५ अशी तीन गुणांची आघाडी घेतली होती, मात्र यंगने जोरदार पुनरागमन करत सामन्यावर पूर्ण नियंत्रण मिळवले आणि सहज विजय मिळवून विजेतेपद आपल्या नावावर केले.

सामन्यानंतर प्रतिक्रिया देताना सिंधू म्हणाली की, “मी प्रत्येक गुणासाठी झुंजले आणि पहिला गेम जिंकल्यामुळे मला आनंद झाला होता. मात्र, दुसऱ्या गेममध्ये पाच गुणांपर्यंत धावसंख्या बरोबरीवर असताना तिने आघाडी घेतली आणि ती कायम राखली. तिसऱ्या सेटमध्येही मी आठ-पाच अशी आघाडी कायम राखायला हवी होती. मात्र मला ते जमले नाही.” सिंधूने या लढतीतून बऱ्याच सकारात्मक गोष्टी शिकायला मिळाल्या असून भविष्यात त्यावर काम करणार असल्याचे आवर्जून स्पष्ट केले.

मुंबईची आजपासून बीकेसी येथे हरयाणाशी रणजी लढत

मुंबई : रणजी करंडक क्रिकेट स्पर्धेत मुंबईची तिसऱ्या साखळी सामन्यात सोमवारपासून हरयाणाशी गाठ पकणार आहे. बीकेसी येथील शरद पवार क्रिकेट अकादमीच्या मैदानात ही लढत होईल.

सिद्धेश लाडच्या नेतृत्वात खेळणाऱ्या मुंबईने ड-गटात आतापर्यंत दोन्ही लढती बोनस गुणांसह जिंकल्या आहेत. आयुष म्हात्रेला झालेली दुखापत, शार्दूल ठाकूर, सूर्यकुमार यादव यांसारख्या

अनुभवी खेळाडूंची अनुपस्थिती यानंतरही मुंबईने चमक दाखवली आहे. सर्फराझ खान, मुशीर खान, आकाश आनंद यांनी फलंदाजीत, तर तुषार देशपांडेने गोलंदाजीत छाप पाडली आहे.

खाईस्टर्चर्च : भारत-अ संघातील अनुभवी सलामीवीर के. एल. राहुल आणि यशस्वी जैस्वाल यांना न्यूझीलंड-अ संघाविरुद्ध सुरू असलेल्या चार दिवसीय अनधिकृत कसोटी सामन्यातील दुसऱ्या डावातही अपयश आले. देवदत्त पडिक्कल (नाबाद ५६) आणि

यशस्वी, राहुल पुन्हा अपयशी ; पडिक्कलचे अर्धशतक

साई सुदर्शन (नाबाद ३९) यांनी मात्र भारत-अ संघाला सावरले. लिंकन येथे सुरू असलेल्या या लढतीत भारत-अ संघाने दुसऱ्या

भारत-अ संघाचा न्यूझीलंड दौरा
दिवसअखेर दुसऱ्या डावात ३६ षटकांत २ बाद १०६ धावा केल्या आहेत. पहिल्या डावात अनुक्रमे १७ व ० धावा केल्यावर

यशस्वी व राहुलकडून अपेक्षा होती. मात्र दुसऱ्या डावात यशस्वी ५, तर राहुल ४ धावांवर बाद झाला. भारत-अ संघ अद्याप ९८ धावांनी पिछाडीवर आहे.

भारत-अ संघाने पहिल्या डावात ११३ धावा केल्या. प्रत्युत्तरात न्यूझीलंड-अ संघाने ३१७ धावा करून २०४ धावांची आघाडी घेतली होती.

निवडक

शालेय बुद्धिबळ स्पर्धेत अर्जुन, अहान गटविजेते

मुंबई : आयडियल स्पोर्ट्स अकादमी व आनंदराव अडसूळ चॅरिटेबल ट्रस्टतर्फे आयोजित मुंबई महापौर चषक शालेय बुद्धिबळ स्पर्धेमधील ७ वर्षाखालील गटात अर्जुन कुलकर्णीने (५ गुण), तर ११ वर्षाखालील गटात अहान काटरुकाणे (४.५ गुण) गटविजेतेपद पटकाविले. निर्णायक पाचव्या फेरीत अपराजित अर्जुन कुलकर्णीने राजवीर विचारेंच्या राजाला २१व्या चालीला शह देत गटविजेतेपदाला गवसणी घातली. विजेत्या अर्जुनला आकर्षक चषक व भेटवस्तू देऊन माजी आमदार कॅप्टन अभिजीत अडसूळ यांनी गौरवले. याप्रसंगी प्रशिक्षक राजाबाबू गजेंगी, क्रीडापटू प्रमोद पाटी, अशोक नवले, शिवछत्रपती पुरस्कार विजेते लीलाधर चव्हाण आदी उपस्थित होते. मुंबई शहर जिल्हा बुद्धिबळ संघटना, सिबीइशुएम व आरएमएमएस सहकार्याने सुरू झालेल्या स्पर्धेमधील ११ वर्षाखालील गटातील पहिल्या पटावर प्रारंभी तुंबळ युध्द झाले. फिडे गुणांकित अहान काटरुकाच्या आक्रमक चालींना कैवल्य परबने तोडीस तोड प्रत्युत्तर देत अखेर बलाढ्य प्रतिस्पर्ध्यास बरोबरी करण्यास भाग पाडले. अहान काटरुकांने (४.५ गुण) प्रथम, कैवल्य परबने (४ गुण) द्वितीय, मृण्मयी डावरेने (४ गुण) तृतीय, सुजय सावंतने (३.५ गुण) चतुर्थ, आरव कदमने (३.५ गुण) पाचवा क्रमांक पटकावला.

तिलक वर्माकडे भारताच्या तिन्ही संघात खेळण्याची क्षमता – पठाण

खाईस्टर्चर्च : भारताचा माजी क्रिकेटपटू इरफान पठाणने प्रतिभावान तिलक वर्माच्या कौशल्याचे कौतुक करतानाच त्याच्याकडे तिन्ही प्रकारांत भारताचे प्रतिनिधित्व करण्याची संधी असल्याचे सांगितले. न्यूझीलंडविरुद्धच्या दुसऱ्या टी-२० सामन्यात भारताच्या विजयाचा शिल्पकार ठरलेला फलंदाज तिलकने सामन्यानंतर मुख्य प्रशिक्षक गौतम गंभीर आणि फलंदाजी प्रशिक्षक सितान्शू कोटक यांनी सामन्यापूर्वी दिलेल्या पाठिंब्याची आठवण काढली. संपूर्ण देशाला आपल्यावर विश्वास आहे आणि शेवटपर्यंत टिकून राहिल्यास आपण विजय मिळवू शकतो, असे या दोन्ही प्रशिक्षकांनी आपल्याला सांगितल्याचे तिलक वर्माने स्पष्ट केले.

“मी फक्त शेवटपर्यंत फलंदाजी करण्याचा विचार करत होतो. या सामन्यापूर्वी गौतम सर आणि कोटक सर यांच्याशी माझे बोलणे झाले होते. संपूर्ण भारताचा तुझ्यावर

विश्वास आहे आणि तू शेवटपर्यंत खेळलास, तर आपण जिंकू शकतो, असे त्यांनी मला सांगितले. स्वतःच्या कामगिरीचा मला खूप अभिमान आहे,” असे तिलक म्हणाला.

भारताने पाच लढतींच्या मालिकेत २-० अशी विजयी आघाडी घेतली असून तिसरा सामना मंगळवारी खेळवण्यात येणार आहे.

फर्ग्युसन, हेन्री तिसऱ्या लढतीला मुकणार

भारताविरुद्ध सुरू असलेल्या टी-२० मालिकेतील उर्वरित सामन्यांसाठी न्यूझीलंड संघात अनेक बदल करण्यात आले आहेत. कार्यभार व्यवस्थापनाचा (वर्कलॉड मॅनेजमेंट) एक भाग म्हणून वेगवान गोलंदाज लॉकी फर्ग्युसन आणि मॅट हेन्री हे दोघे तिसऱ्या सामन्याला मुकणार आहेत. फर्ग्युसन रविवारी ऑकलंडला रवाना होऊन अनुक्रमे ईडन पार्क आणि सेडन पार्क येथे होणाऱ्या चौथ्या आणि पाचव्या टी-२० सामन्यांसाठी पुन्हा संघात सामील होणार आहेत, तर हेन्री खाईस्टर्चर्वमध्ये राहणार असून २ नोव्हेंबर रोजी ऑकलंडमध्ये एकादिवसीय संघात सामील होईल. दुसऱ्या बाजूला, काइल जेम्सन् मॉगलवारी तिसऱ्या टी-२० सामन्यानंतर वेगिंमंटनमध्येच थांबणार असून, ३१ ऑक्टोबर रोजी सेलो बेसिन रिझर्व येथे होणाऱ्या फोर्ड ट्रॉफीच्या दुसऱ्या फेरीत कॅटरबरीकडून खेळणार आहे.

मुंबई : एमआयजी क्रिकेट क्लब, वॉरे येथे झालेल्या चौथ्या राज्य मानांकन कॅरम स्पर्धेत मुंबईचा प्रशांत मोरे आणि ठाण्याची समृद्धी घाडिगावकर यांनी अनुक्रमे पुरुष व महिला एकेरी गटाचे जेतेपद काबिज केले.

एमआयजी क्रिकेट क्लबच्या वतीने आयोजित या स्पर्धेत महिला एकेरीच्या अंतिम लढतीत समृद्धीने मुंबईच्या ऐशा साजिदला तीन सेटपर्यंत रंगलेल्या लढतीत ४-२५, २३-१८, २५-८ असे पराभूत केले. पहिला सेट ४-२५ असा गमावल्यानंतरही दुसऱ्या व तिसऱ्या सेटमध्ये तिने झोकात पुनरागमन केले. अंतिम फेरीत प्रवेश करण्यापूर्वी समृद्धीने मुंबईच्या सोनाली कुमारीवर २५-१७, ४-२४, २४-८ असा, तर ऐशाने रत्नागिरीच्या आकांक्षा कदमवर २५-१६, २२-९ असा विजय मिळवला होता. तिसऱ्या क्रमांकासाठी झालेल्या लढतीत सोनालीने आकांक्षेवर २५-१, ११-२५, १८-७ अशी मात केली. पुरुष एकेरीच्या अंतिम सामन्यात प्रशांतने पुण्याच्या अभिजीत

राज्य मानांकन कॅरम स्पर्धा

मुंबईच्या सिद्धांत वाडवलकरला २५-१३, ११-२५, २५-२ अशी, तर अभिजीतने मुंबईच्या प्रफुल्ल मोरेला २५-२१, १८-१७ अशी धूळ चारली होती. तिसऱ्या क्रमांकाच्या लढतीत सिद्धांतने प्रफुल्लवर २५-०, २१-२३, २४-७ अशी सरशी साधली.

विजेत्यांना एमआयजी क्लबच्या क्रिकेट विभागाचे सचिव अमित दाणी, इनडोअर गेम सचिव निनाद बोरकर, ट्रस्टी केदार कलबाग यांच्या शुभहस्ते रोख पारितोषिके, चषक आणि प्रमाणपत्र देऊन गौरविण्यात आले. या प्रसंगी महाराष्ट्र कॅरम असोसिएशनचे

विलिंग्डन जिमखाना येथे प्रथमच स्पर्धा
मुंबई : विलिंग्डन कॅथलिक जिमखान्याच्या वतीने १४ ते १६ नोव्हेंबर दरम्यान विलिंग्डन कॅथलिक जिमखाना, खार सब्बे जवळ, सांताक्रूझ (पश्चिम) येथे पहिल्या राज्य मानांकन कॅरम स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले आहे. महाराष्ट्र कॅरम असोसिएशन व मुंबई उपनगर जिल्हा कॅरम संघटनेच्या मान्यतेने पुरुष एकेरी व महिला एकेरी अशा दोन गटात ही स्पर्धा रंगणार असून विजेत्यांना तब्बल १ लाख १० हजारांची रोख पारितोषिके व चषक देऊन गौरविण्यात येणार आहे. ४० वर्षांपूर्वी जिमखान्याने निर्मितीच्या कॅरम स्पर्धेचे आयोजन केले होते. त्यानंतर पुन्हा ऑलिम्पियन हॉकीपटू जोकीम काढली आणि मर्विन फर्नांडिस यांच्या पुढाकाराने जिमखान्याच्या कार्यकारिणीने राज्यस्तरीय कॅरम स्पर्धेचे आयोजन करण्याचा निर्णय घेतला आहे. स्पर्धेचे प्रवेश अर्ज महाराष्ट्र कॅरम असोसिएशनच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून नावनोंदणीसाठी सोमवार, २६ ऑक्टोबरपर्यंतची मुदत आहे. अधिक माहितीसाठी ९९८७०४४२९ या क्रमांकावर संपर्क साधावा.

उपाध्यक्ष यतिन ठाकूर, खजिनदार अजित सावंत, सहसचिव केतन चिखले व स्पर्धेचे सहाय्यक प्रमुख पंच योगेश सावंत उपस्थित होते. एक्दर या स्पर्धेला उत्तम प्रतिसाद

लाभला. गेल्या काही वर्षांपासून कॅरममुळे अनेक उद्योगेन्मुख खेळाडूंची कारकीर्द बहरली असून राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवरही त्यांची कामगिरी उंचावली आहे.

शिवनेरी मंडळाच्या कबड्डी स्पर्धेत कुमार गटात गुड मॉर्निंग स्पोर्ट्स क्लबची जेतेपदाला गवसणी

व्यावसायिक गटात मुंबई पोस्टल, महिलांमध्ये विवेक संघाची बाजी

मुंबई : शिवनेरी कबड्डी मंडळातर्फे आयोजित कबड्डी महोत्सवातील व्यावसायिक गटाच्या अंतिम सामन्यात मुंबई पोस्टल संघाने वेस्टर्न रेल्वे संघाचा ३०-२७ असा पराभव करत तीन गुणांनी विजेतेपद पटकावले. दोन्ही संघांमध्ये झालेल्या या अटीतटीच्या लढतीत चढाया आणि पकडींचा सुरेख खेळ पाहायला मिळाला. वेस्टर्न रेल्वेने मुंबई पोस्टलला कडवी झुंज दिली; मात्र निर्णायक क्षणी सरस खेळ करत मुंबई पोस्टलने विजयावर शिक्कामोर्तब केले.

मुंबई पोस्टलच्या अक्षय तावडेने चढाईत आक्रमक खेळ करत संघाच्या गुणसंख्येत भर घातली. त्याला पकडीत अक्षय बडेंने मोलाची साथ दिली. प्रतिस्पर्धी संघाच्या चढाया रोखताना मुंबई पोस्टलच्या बचावफळीने महत्त्वाची भूमिका बजावली. दुसरीकडे, वेस्टर्न रेल्वेकडून प्रणय राणने चढाईत गुण मिळवण्यासाठी प्रयत्न केले, तर विजयंतने पकडीत आपले कौशल्य दाखवले. वेस्टर्न रेल्वेने अखेरपर्यंत सामना जिंकण्यासाठी संघर्ष केला; मात्र मुंबई पोस्टलने आपली आघाडी

कायम राखत ३०-२७ अशा तीन गुणांच्या फरकाने विजय मिळवला. या विजयासह मुंबई पोस्टलने शिवनेरी कबड्डी महोत्सवाच्या

व्यावसायिक गटाचे विजेतेपद आपल्या नावावर केले. कुमार गटाच्या अंतिम सामन्यात गुड मॉर्निंग स्पोर्ट्स क्लबने विजय

क्लबवर सहा गुणांनी मात केली. गुड मॉर्निंग क्लबकडून चढाईत निलेश मोरे, तर पकडीत आदित्य धुमाळ यांनी छाप पाडली. विजय

क्लबकडून चढाईत दिलीप गुप्ता आणि पकडीत विजेंद्र यादव यांनी विजयासाठी प्रयत्न केले. मात्र, गुड मॉर्निंग क्लबने सरस खेळाच्या

जोरावर विजेतेपद पटकावले. दुसरीकडे महिला गटाच्या अंतिम सामन्यात विवेक महिला संघाने शिवशक्ती महिला संघाचा २८-२४ असा पराभव करत चार गुणांनी विजय मिळवला. विवेक महिला संघाकडून चढाईत तनु, तर पकडीत हरजीत कौर यांनी महत्त्वपूर्ण योगदान दिले. शिवशक्ती महिला संघाकडून चढाईत अदिती शिंदे आणि पकडीत पौर्णिमा जेधे यांनी चांगली कामगिरी केली. मात्र, विवेक संघाने अखेरपर्यंत आघाडी कायम राखत विजेतेपदावर कब्जा केला.